Bogdan Matei

Munte, Vremuri, Depărtări

Pe două roți prin Europa: 4200 de kilometri în 38 de zile.
Alpii și Balcanii descoperiți din șaua bicicletei.

București,
2015

Copyright © 2015 Bogdan Matei
Corectură: Ramona Cristea

ISBN 978-973-0-20538-1

Pentru comenzi:
www.bogdanmatei.ro

CUPRINS

Prefață 5
Capitolul 1 – Cu lumea-n cap 7
Capitolul 2 – Capriciile primei zile 14
Capitolul 3 – Tot mai în necunoscut: Croația 20
Capitolul 4 – Întâlnirea cu muntele 30
Capitolul 5 – The Top of Austria 38
Capitolul 6 – Străbătând Tirolul 51
Capitolul 7 – În Alpi 59
Capitolul 8 – Goana către mare 93
Capitolul 9 – Munte și mare 102
Capitolul 10 – În inima Balcanilor. Spre Podgorița 122
Capitolul 11 – Nebănuita Albanie 132
Capitolul 12 – Macedonia așteptărilor înșelate 154
Capitolul 13 – Kosovo în haine de pace 160
Nu doar o încheiere 166

PREFAȚĂ

Eram în Albania, apropiindu-ne de capitală, când am realizat că îmi doresc cu adevărat să scriu și despre această excursie. În niciun caz nu mi-ar fi plăcut ca turul Europei, realizat cu un an înainte, să fie singurul a cărei poveste să rămână scrisă. Și, deși călătoria aceasta nu s-a întins decât pe o treime din perioada celeilalte, frumusețile nu au fost deloc mai prejos. Ba din contră. Dacă ar fi să mă gândesc că totul s-a desfășurat într-un context mai relaxat și aproape neplanificat, aș putea spune că specialul și unicitatea acesteia din urmă au fost mult peste cele trecute.

Într-adevăr, emoția unei a doua plecări pe două roți prin necunoscut nu se aseamănă niciodată cu prima. Dar cine spune că trebuie să semene? Până la urmă, experiențele sunt diferite, deci trăirile sunt diferite. Ce e cert, însă, e că întotdeauna când îndrăznești să treci dincolo de barierele confortabile ale rutinei ai parte de satisfacție și rezultate pe măsură.

Albania era a unsprezecea țară și urma să mai ajungem în altele două, într-o lună ce fusese departe de obișnuitul de acasă. Pentru că așa se întâmplă atunci când îndrăznești să lași în urmă confortul de zi cu zi: te vezi nevoit să apuci pe drumuri

neumblate (cel puțin de tine), drumuri ce aduc provocări care se cer acceptate și rezolvate, dar și o doză nesfârșită de împlinire și fericire.

Acolo, pe șoselele acelei țări capăt de continent, am realizat că am ajuns cu adevărat departe. Fizic, lucrurile nu stăteau astfel (era mai mare distanța din Franța până în România, de exemplu), dar percepția asta îmi spunea. Diferențele culturale, nivelul de trai sau ospitalitatea oamenilor – toate erau aspecte rupte parcă din altă lume.

Cum aș fi putut, acestea fiind spuse, să nu investesc din timpul meu în meșteșugirea de cuvinte? Nu numai că asfel aș fi lăsat ceva posterității, dar m-ar fi scutit și de repetarea acelorași povești iarăși și iarăși…

Privind în urmă, realizez ce a fost. Alpii, cu vârfurile lor înzăpezite și pajiștile colorate în verde crud, s-au dus. Marea, cu albastrul ei de cristal, s-a dus și ea. Balcanii, cu țările lor fărămițate ca niște piese de puzzle, s-au dus și ei. Și s-a dus chiar și Albania, cu drumurile ei găurite și prăfuite și cu oamenii ei supărător de primitori.

Într-un fel, s-au dus toate. Ce a rămas? Povestea. Povestea pe care vă invit să o parcurgem împreună, în paginile următoare.

CAPITOLUL 1 –
CU LUMEA-N CAP

– Domnule, luați-vă picioarele de pe scaun, că doar nu ați venit cu el de acasă, mă tulbură din reveria mea un glas gros și pe jumătate apăsat.

Încercam să dorm, dar controlorul de la CFR are alte gânduri: îl deranjează că stau cu picioarele întinse pe scaunul din față.

– Dar nu îl murdăresc, uitați, adidașii sunt perfect curați. În plus, nu stau cu talpa, ci cu marginea lor, doar ca să mă sprijin puțin.

– Nu mă interesează. Dacă vreți, puteți folosi un ziar sau o revistă, continuă acesta. Și încheie cerându-ne biletele de călătorie.

Mă ridic cu greu – biletele sunt în bagaje, iar bagajele sunt lângă biciclete. Parcurg drumul până în zona cu pricina, răscolesc printre lucruri și îi întind cele cerute. Lângă mine, fratele meu execută aceleași căutări, doar că prin propriile coburi.

Suntem în tren de mai bine de șapte ore. Oboseala ne apasă, iar călătoria propriu-zisă nici nu a început încă. Planul nostru e să străbatem Alpii și, dacă ne rămâne timp, să intrăm și în Peninsula Balcanică. Drumul e lung însă, iar viitorul abia dacă se întrezărește prin ceața timpului. Nu ne facem iluzii că socoteala de acasă va și deveni literă de lege. Oricum, să ții prea mult la un plan făcut din spatele laptopului, atunci când vine vorba despre a călători pe bicicletă prin locuri pe unde nu ți-a călcat niciodată piciorul, sună puțin a nebunie. Așa că plecăm cu inima deschisă și pregătită pentru schimbări de macaz, propunându-ne să luăm cea mai bună decizie posibilă pentru fiecare situație întâlnită în parte. Un fel de *Ce-o fi, o fi!* planificat. Noi să mergem, că vedem ce o să iasă.

Am plecat din Brașov la ora prânzului. Ne-au dus părinții cu mașina cei 130 de kilometri până la gară și urmează să ajungem în Timișoara aproape de miezul nopții. Am încercat să dormim cât mai mult, dar emoțiile și agitația cauzate de plecare au izgonit somnul de pe pleoape. Urmează ca la sosire să montăm totul pe biciclete, să ieșim cât de repede putem din oraș și să ne găsim un loc bun de pus cortul, astfel încât a doua zi să nu fim chiar obosiți tare. Ne așteaptă mai bine de o lună de pedalat zilnic, iar o zi proastă nu e tocmai începutul pe care ni-l dorim.

Oricum, surprizele ne-au lovit încă de la casa de bilete. Există un haos total în CFR, de nu poți să nu te întrebi dacă lucrurile se vor îndrepta vreodată. Trenul cu care trebuia să plecăm nu avea vagon pentru biciclete, așa că nu ne puteam

primi biletele. Până la urmă – după câteva minute de negociere – ni s-au eliberat toate cele necesare și ne-am îndreptat către peron. Acolo am dat de supriza numărul doi: trenul chiar nu avea vagon de biciclete. Din fericire, după câteva drumuri de la un capăt la altul al garniturii, aflăm că există un spațiu pentru persoane cu dizabilități și că îl putem folosi. Ne strecurăm, nu cu foarte mare agilitate, printre rândurile de scaune și printre pasageri, până la zona indicată, așezăm bicicletele să aibă o stabilitate cât mai mare și coborâm ca în mijlocul unei furtuni după coburi și restul de bagaje. Ne luăm apoi *la revedere* de la ai noștri și ne apucăm să ne căutăm locuri. Ale noastre sunt într-un alt vagon și nu putem să ne lăsăm lucrurile nesupravegheate. Găsim scaune libere, le ocupăm și ne afundăm în ele. Odată cu ele însă, ne afundăm și în gânduri.

Restul călătoriei avea să fie un amestec de discuții, plictiseală, nerăbdare și oboseală, împărțite dacă nu în mod egal cantitativ, sigur în mod egal calitativ. Minutele parcă se dilatau și ele, așa încât urma să avem timp pentru toate. De la a citi o carte bună, ronțăind covrigei, până la a vorbi cu vecinul din stânga, care tocmai urma să dea admitere la facultate în Sibiu. Venea din Galați. Era deja a doua zi de când se afla pe drumuri, dar entuziasmul îi era prea mare ca să nu-i doboare oboseala de care ar fi putut fi prins. *Ce nu face omul pentru educație*, n-am putut să nu mă gândesc! Oricum, nici nu plecasem bine și deja ne loveam de interacțiunile cu străinii. Întotdeauna, acesta a fost un aspect important al călătoritului: să am ocazia să vorbesc cu oamenii, să schimb idei, să încerc

să-i cunosc puțin. Și, deși uneori poate să devină obositor să tot stai la povești, călătoria nu ar avea același farmec în lipsa acestora.

Într-un final, după zece ore care ni s-au părut lungi cât zilele de vară, ajungem în Timișoara. Nu cunosc deloc gara, deși am mai fost o dată în trecere pe aici, așa că tabloul poate fi considerat ca fiind vizionat în premieră. Vagoanele sunt aproape goale, noi și încă o mână de pasageri suntem oamenii uitați ai nopții. Peroanele sunt și ele pustii, doar un tren își așteaptă cu nerăbdare plecarea iminentă. "Jimbolia" – citesc eu cu voce tare pancarta acestuia și adaug așa încât să mă audă și fratele meu:

– E orașul prin care o să trecem înainte să ieșim din țară, mâine.

Cât despre Evelin, fratele meu, deși mergem împreună, el nu știe aproape deloc traseul pe care îl vom parcurge. Cumva, pentru el contează mai mult să se afle pe bicicletă explorând noi locuri, decât ce locuri și drumuri parcurge. Cu trei ani mai mic decât mine, dar cu o condiție fizică superioară, mi-a promis încă de când m-am întors din excursia anterioară că în viitor nu mai plec fără el. Și iată că începutul noii aventuri ne găsește, de această dată, împreună.

Mă tentează pentru câteva clipe ideea de a ne urca în tren și de a nu parcurge cei 25-30 de kilometri până în Jimbolia pe biciclete, dar îmi revin suficient de repede încât să nu apuc să dau glas propunerii. Așezăm coburile pe portbagaje – la mine e mai simplu decât la Evelin, echipamentul îmi este

potrivit pentru cicloturism – și ne îndreptăm spre ieșirea din gară. Trecem *Linia întâi* prin capătul acesteia și, imediat după parcurgerea unui gang de vreo 20 de metri, ne trezim în stradă. Orașul nu e atât de pustiu cum m-aș fi așteptat, iar agitația provocată de mașini și oameni, în combinație cu aerul răcoros al miezului de noapte, mă face să îmi ascut simțurile și atenția. Motoarele interne se turează la maximum. Setez destinația pe GPS și pornim hotărâți să părăsim repede orașul. Suntem rupți de oboseală, de foame și sete.

Din fericire, traseul trece chiar prin centru. Timișoara e unul dintre orașele autohtone pe care chiar îmi doresc să-l vizitez, așa că prindem din zbor puțin din culoarea acestuia. Nu apucăm să vedem mare lucru, dar o catedrală frumos luminată ne iese în cale imediat ce trecem Bega. Stăm la un semafor, suficient cât să avem timp să ridicăm capul și să ne încărcăm cu puțin din specialul atmosferei, apoi virăm la stânga și aruncăm un *Adio!* către clădirile lăsate în urmă. Nu ne aude decât vântul – ele sunt deja departe în spate – iar noi nu avem cum să încetinim ca să vedem dacă primim vreo urare de *Drum bun!,* ca răspuns la salutul nostru șoptit.

Continuăm să ne învârtim pe străduțe din ce în ce mai pustii și mai înguste. Suntem cu totul în mâinile GPS-ului, care sperăm să ne ducă acolo unde trebuie. După alte câteva minute de pedalat și după zeci de viraje care încotro, ieșim într-o șosea ce indică direcția dorită. E un drum principal, mult mai circulat, dar asfaltul e denivelat pe margini, așa că trebuie să mergem cam la un metru spre interior.

Frigul devine din ce în ce mai pătrunzător – strângem jachetele pe noi din mers, nu vrem să ne oprim decât la locul de campare – și încercăm să creștem viteza de rulaj. Curând, ajungem într-o primă localitate, de unde sperăm să ne aprovizionăm cu apă în vederea opririi pentru noapte. E târziu, pe străzi nu umblă decât persoane care oricât de în regulă ar fi, nouă tot dubioase ni se par, iar pompe sau fântâni nu sunt pe nicăieri. Ne continuăm dezamăgiți goana, dar oboseala e din ce în ce mai acută și ora mai târzie. Dacă nu vom găsi apă nici în următorul sat, vom fi nevoiți să mergem la somn și însetați, nu doar flămânzi.

Totuși, deși noaptea e neagră, sorții ni se arată roz: dăm repede de o cișmea într-una din comunele următoare. Nu ne rămâne decât să părăsim zona caselor și să ne găsim un loc bun de pus cortul, undeva pe câmp. Încet, încet domolim ritmul, încercând să scrutăm bezna cu frontalele după posibile terenuri plate. Speriem o căprioară ce sare agitată dintr-un lan de porumb. Liniștea, deși plăcută, începe să devină apăsătoare. Câțiva câini latră a jale, departe.

Într-un final, găsim un drum de pământ ce ne conduce într-o pajiște uscată acoperită toată cu paie oropsite de vânt, dar numai bună pentru campare. Desfacem repede cortul, îl montăm, iar curând totul ne așteaptă pentru o odihnă bine meritată. Mai ronțăim câte ceva înainte de a intra în sacii de dormit, verificăm bagajele și încuiem bicicletele, iar apoi ne îndreptăm spre întâlnirea cu Moș Ene. Ne așteaptă deja de

prea mult timp ca să ne putem permite să-l supărăm și mai tare prin neprezența noastră.

Curând, dormim duși. Deasupra, cerul e inundat de milioane de stele.

CAPITOLUL 2 –
CAPRICIILE PRIMEI ZILE

Dimineața sosește, dar pe noi nu ne trezește niciunul din cocoșii de acasă. E vorba de orătăniile care se aud uneori prin gospodăria părinților de la țară, căci în București – orașul care ne-a adoptat de câțiva ani buni – nici vorbă de așa răsfăț. Are grijă alarma telefonului să nu întârzie cu apelul, așa că la nici 7:00 suntem în picioare. Durerea îngrozitoare de cap care nu mi-a dat pace noaptea trecută se pare că a rămas undeva în așternuturi. Sunt pregătit pentru o zi plină. Plină nu atât de mult cu evenimente memorabile, cât cu detaliile care trebuie fixate la orice început de călătorie: cum merg bicicletele, cum ne simțim sub apăsarea efortului, acomodarea cu drumul și altele de genul. Căci, oricât ne-ar plăcea nouă să spunem că nu e mare diferența dintre traiul de acasă și cel de pe drumuri, lucrurile nu prea stau astfel. Într-un fel, prioritățile se schimbă, iar ceea ce era important atunci, acum aproape că nu contează, iar ceea ce are mare greutate acum, în confortul propriei locuințe nu are nicio relevanță.

Înfulecăm pe săturate mâncare cât pentru două mese, strângem bagajele și pornim în adevărata primă zi de călătorie.

Durează aproximativ două ore până suntem gata, dar sperăm încrezători că, odată cu trecerea zilelor, vom deveni mai eficienți și, implicit, mai rapizi.

Ziua se anunță frumoasă, cu un soare ce strălucește cu putere, deși undeva în spate cerul este acoperit de o pătură translucidă de nori gri-deschis. Sper să nu ne plouă, măcar nu din prima zi.

Căci de ploaie și vânt îmi e cel mai frică, dar parcă tot ploaia rămâne pe primul loc. Nu e deloc plăcut să pedalezi prin cenușiul ce se instalează odată cu multele capricii ale vremii. Și, deși să ai vânt din față poate deveni frustrant de obositor, să te plouă o zi întreagă (sau mai multe, după caz) transformă partea aceea a călătoriei într-un tablou cu mai multe umbre decât lumini. Peisajele devin șterse, oamenii apar doar fantomatic pe străzi, iar propriul moral se scufundă în bălțile reci și murdare din asfalt.

Totuși, când pleci pentru o perioadă mai lungă nu ai cum să nu te lovești și de vreme rea – suntem pregătiți și pentru zile cu mai puțin soare. Sau, cel puțin, așa ne place să credem. Oricum, știm că nu va fi tot timpul ușor. Nu are cum și, într-un fel, nici nu ar fi de dorit să umblăm fără să fim provocați.

Călătoria rezumă, într-un fel, viața. Poți să planifici, poți să te pregătești, poți să o iei ca atare sau să te lași surprins, dar niciodată nu îți va fi doar ușor. Din contră, de aspecte neplăcute și dificultăți nu ai cum să nu te lovești. Ce îți rămâne de făcut? Să îți controlezi reacțiile, să îndrăznești să accepți

ceea ce nu poți schimba și, de ce nu, să cauți urme de frumos chiar și acolo unde nu te-ai aștepta să le găsești.

Kilometrii trec pe nerăsuflate – relieful este plat, iar noi suntem plini de entuziasmul plecării. Câmpurile sunt cenușii în razele soarelui, fie că sunt acoperite de porumb, grâu sau, pur și simplu, de iarbă. Pare că praful de pe drumurile satelor și-a luat zborul în văzduh ca să-și tragă sufletul pe pajiști.

Șoseaua pe care o parcurgem merge paralel cu linia ferată și, foarte curând, sosim în Jimbolia. Intrăm la un supermarket să ne facem rezerve de alimente – nu vrem să schimbăm dinari pentru Serbia, deci trebuie să ne bazăm pe mâncarea cumpărată din țară. Virăm pe străduțele orășelului și, la fel de repede cum am intrat, ne trezim ieșiți. Urmărim indicațiile GPS-ului către graniță, căci habar nu avem de drum sau de localități. Parcurgem o zonă a unui sat locuită de rromi, de unde plecăm încărcați de gălăgia și saluturile copiilor. Cu siguranță nu li se întâmplă în fiecare zi să vadă turiști călare pe biciclete încărcate cu bagaje.

La frontieră ajungem cu oarecare teamă – este un punct de trecere foarte secundar – căci nu știm dacă, într-adevăr, este deschis. Totul este în regulă, însă. După ce grănicerii se minunează ca la carte de îndrăzneala noastră, ne cer actele pentru un control de rutină.

– Și până unde vreți să ajungeți? ne întreabă unul din ei, în timp ce ochii ageri îi aleargă pe paginile pașaportului.

– Sperăm ca până în Franța, îi răspund eu cu zâmbetul pe buze și cu o oarecare doză de satisfacție în glas.

– Franța?!, vine răspunsul în cor al polițiștilor. Aveți ceva de mers...

Avem, așa este, dar tocmai despre *a avea* este viața. Alergăm fiecare după câte ceva: bunuri materiale, cunoștințe, relații sau persoane, lucruri diverse. Totul, cu gândul de *a le avea*. De a fi ale noastre. Da, avem și noi ceva important în călătoria noastră: kilometri de parcurs. Am ales să renunțăm la o parte din posesiunile considerate indispensabile traiului, pentru a strânge amintiri, experiențe și aventură. Pare o afacere echitabilă, până la urmă.

În Serbia peisajul e neschimbat: aceeași câmpie nesfârșită, aceleași linii drepte, aceeași șosea găurită și aceleași așezări sărăcăcioase. Doar oamenii par mai veseli, mai ancorați în realitate. Biciclete vechi sunt folosite peste tot, iar posesorii lor le manevrează în aceeași notă învechită: prioritatea, asigurarea sau adaptarea vitezei nu par a fi reguli de bază pe drumurile lor. Noroc că toți semnalizează. Măcar dacă e să se întâmple un accident, ei bine, să aibă loc cu conștiința împăcată.

Nici nu știm când s-a întunecat cerul, dar e lucru cert că o să plouă. Ca întotdeauna, dificultățile vin pe nepregătite.

Vântul s-a pornit și el împotriva noastră, așa că sporul de dimineață devine repede istorie. Cât de ghinioniști să fim? Cum să avem parte de ploaie încă din prima zi? Am plecat pe caniculă, dar trebuie deja să ne pregătim de îngheț. Ne luăm

hainele impermeabile peste echipamentul de pedalat exact la timp ca să nu fim udați fleașcă de ruperea de nori ce tocmai se pornește.

Plouă torențial, în rafale. Vizibilitatea e redusă brusc la doar câțiva metri, iar noi începem să tremurăm. Nu ne putem proteja 100% de apă, mâinile, picioarele și fața ne sunt deja suficient de reci încât să ne fie frig. Apăsăm mai tare în pedale, în speranța că ne vom încălzi măcar puțin. Iluzie.

Ploaia nu ține mult, dar chiar și după încetarea ei îi resimțim efectele: suntem uzi și ne e rece, iar soarele refuză să iasă.

Ne continuăm drumul, dar acesta nu duce nicăieri. Nicăieri, exceptând o altă ploaie, urmată de un alt moment de respiro. E abia începutul după-amiezii – o după-amiază ale cărei ore aveau să se repete la indigo: ploaie, apoi câteva momente de răgaz. Și iarăși ploaie. Și tot așa.

Spre seară, avem noroc să campăm printre picături. Ne adăpostim de privirile eventualilor curioși printre lanurile de porumb. Așternut ne sunt paiele de grâu rămase în urma treierării și uitate într-un colț de ogor. Ridicăm cortul, ne schimbăm în haine uscate și ne permitem luxul unei cine pe cinste. Atât de *pe cinste* cât se poate în condițiile date. Mâncăm în picioare – noroiul e mult și clisos – în timp ce ne tot plimbăm de colo-colo ca să ne menținem sângele în mișcare. Suntem fericiți. Nu avem nevoie de prea multe pentru o viață împlinită, se pare.

Timid, de după nori, își face apariția și prietenul care ne-a lăsat încă înainte de a veni nevoia: soarele. Încearcă să zâmbească șăgalnic printre barierele negre ce îi stau în cale. Parcă se știe cu musca pe căciulă și vrea să se revanșeze. Spre vest, se întinde un lan de floarea-soarelui. Coincidența e cel puțin interesantă (dacă nu chiar specială), iar tabloul devine în doar câteva minute unul cu totul deosebit. Razele aruncă spre pământul răcorit de apă o ultimă urmă de căldură, iar galbenul roșiatic al cerului se unește perfect cu galbenul senin al petalelor de floare. Parcă sunt două mări de culoare care, deși sunt asemenea, sunt diferite, dar care, deși sunt diferite, sunt asemenea.

Nu pot să nu remarc cum, atunci când totul e cenușiu în jur, fiecare rază de lumină capătă o încărcătură aparte de speranță. Sper doar ca aceasta să își găsească împlinirea în fiecare din zilele ce vor urma.

CAPITOLUL 3 – TOT MAI ÎN NECUNOSCUT: CROAȚIA

Avem nevoie de energie electrică să ne încărcăm GPS-ul și telefoanele. E aproape ora prânzului, iar noi tocmai sosim într-un orășel de provincie sârbesc. Sperăm să găsim înțelegere la un supermarket, astfel încât să ne facem și cumpărăturile în timpul încărcării. Planul nostru de a nu cheltui bani în Serbia a eșuat lamentabil: mâncarea am terminat-o cu mult înainte de socoteala noastră.

Noaptea trecută a fost una liniștită, în ciuda ploii care a căzut aproape tot timpul. Nu ne-a tulburat deloc somnul, iar dimineața ne-a prins binedispuși și veseli. Se preconiza vreme bună, iar moralul nostru era din nou sus.

Kilometrii au trecut repede – e ușor să pedalezi când nu te lovești de pic de urcare. Oare cum o să fie în Alpi? Ne așteaptă zile grele, cu pasuri importante de trecut. Ne consolează frumusețea locurilor – în munți o să avem destule minunății cu care să ne clătim ochii, pe când aici privirile ni se pierd la

orizont fără să se lovească de nimic notabil. Așadar, balanța se echilibrează de la sine. Nu poți să ai rău fără bine. Și invers.

Ne oprim în fața unui magazin ce pare adus din epoca totalitară, de acum 20 - 30 de ani. Mai avem și pe la noi astfel de clădiri. Suntem norocoși: găsim niște prize undeva afară, așa că astăzi sărim peste chinul de a interacționa cu ceilalți. Încă suntem cu un picior în viața de acasă, iar a te băga în seamă cu străinii nu a devenit un eveniment obișnuit. O să îi vină și lui vremea, știu.

Cumpărăturile sunt o aventură mai mare decât mi-am imaginat: nu am habar nici ce cumpăr și nici câți bani plătesc. Mâncăm la ușa magazinului, sub privirile curioase ale trecătorilor. Și cu acestea trebuie să ne obișnuim, căci o să ne tot lovim de ele.

După-amiaza ne prinde pe podul peste Dunăre – trecem în Croația. La frontieră, grănicerul rupe puțin româna, așa că schimbăm câteva propoziții în timp ce ne verifică pașapoartele. Salutăm și intrăm entuziasmați în țară. N-am fost niciodată în Croația și suntem curioși să vedem ce ne oferă.

Bum! Ne tulbură fericirea un zgomot asurzitor.

– Iarăși? îl întreb pe Evelin.

– Da, iarăși! răspunde el.

E a doua explozie pe ziua de astăzi. Se pare că anvelopele nu îi sunt așa bune cum credeam și că se cer schimbate. Mai avem, însă, kilometri buni până în următorul oraș.

– Ajută-mă să răsucesc bicicleta. Vreau să îi schimb cauciucul, mă roagă el. Și continuă:

– Mare prostie am făcut că nu am luat și cealaltă rezervă!

De unde era să știm? Asta e călătoria: un drum pe care pleci, fără să cunoști care îi va fi cursul și obstacolele. Și, într-un fel, despre asta este și vorba: o alergare acerbă după necunoscut.

Mănânc ceva în timp ce el repară. Stând mă ia foamea, și oricum nu avem ce lucra amândoi. Plecăm, într-un final, goliți de entuziasmul de acum jumătate de oră. Direcția: Osijek. *Ce mai "bun venit" ne-ai oferit, Croație!,* concluzionăm.

În oraș, nu avem nicio idee despre service-urile de biciclete. Întrebăm, dar ni se răspunde în croată. Înțeleg numele străzii, dar îl înțeleg prost. Ne hotărâm să plecăm. Se face târziu și trebuie să campăm. Într-o intersecție, Evelin mai face o ultimă încercare. A mai făcut o explozie de la graniță până aici, și în niciun caz nu vrea să mai prelungească situația.

– Do you speak English?[1] i se adresează el unui tânăr ce așteaptă verdele semaforului pe o bicicletă neagră și cu ochii în smartphone.

– Yes, of course! How can I help?[2] răspunde el cu fața zâmbitoare.

Îi explicăm ce avem nevoie. Știe un service, dar nu să ne și arate cum să ajungem. Vrea să vină cu noi, are destul timp,

1 Vorbești Engleza?
2 Da, bineînțeles! Cu ce pot să te ajut?

zice. Se răzgândește, însă, și deschide hărțile pe telefon, iar apoi ne dă indicațiile necesare. Îi cer adresa și o pun pe GPS, e mai sigur așa. Brusc, ne spune că trebuie să plece; virează la dreapta și dispare pe trotuar. *Ce-o fi cu el?* ne întrebăm.

Găsim magazinul cu pricina, facem cumpărăturile și imediat gonim spre marginea orașului. Ne e din ce în ce mai foame, iar soarele e tot mai aproape de orizont. Mâncăm din mers câteva din prunele culese la amiază. Câmpul pare nesfârșit în fața noastră, am putea opri oriunde. Vrem, însă, un loc mai adăpostit. Intrăm după un lan de porumb și montăm cortul pe marginea drumului de pământ. Țânțarii ne mănâncă, fără pic de milă, de vii. Nu mai știu ce parte a corpului să feresc, am mușcături peste tot. Simt că mi se face rău de la atâtea. Oare e realitatea sau e doar o impresie? Intrăm val-vârtej înăuntru. Afară e iadul. Suntem nevoiți să așteptăm lumina zilei, dacă mai vrem să mai rezolvăm câte ceva. Croația continuă să ne surprindă. Cumva, parcă suntem oaspeții ei nepoftiți.

A doua zi, e rândul bicicletei mele să dea cu nucile-n perete. De fapt, e doar una, dar e mare și grea: urechea dintre schimbătorul spate și cadru a crăpat. Și asta tocmai când relieful începuse să se onduleze și dealurile să capete atitudine. Ne bucuram că, în sfârșit, peisajul își lasă în urmă monotonia și binevoiește să ne ofere și puțină înălțime.

Cățărările sunt scurte și dure, numai bune de încălzire pentru munte. Pe o astfel de urcare, când să schimb vitezele, deraiorul spate s-a blocat și tot sistemul s-a dat peste cap. Cum să-l reparăm? Suntem departe de oraș, așa că trebuie să

găsim o soluție. Meșterim mai bine de o oră, dar rezultatul este departe de a fi satisfăcător: am demontat schimbătorul cu totul. Lanțul stă larg acum, schimbând pinioanele după bunul lui plac. Încerc să pedalez, dar sorți de izbândă nu se arată pe nicăieri.

– Evelin?!? Haide, de ce nu mai vii? îmi admonestez fratele pentru rămânerea în urmă. Nu pot să merg așa, trebuie să rezolvăm altfel.

– Bine. Dar cum? răspunde el, neîncrezător că am putea găsi o cale.

Dar soluții întotdeauna există. Trebuie doar să le cauți.

– Următoarea localitate e la 3-4 kilometri. O iei înainte și încerci să dai de un service sau de un magazin de biciclete. Trebuie, însă, să te grăbești, căci e târziu și e posibil să închidă, termin eu creionarea unei slabe speranțe.

– Și cum vorbim?

– O să mă găsești pe drum. Sau prin SMS-uri, dacă ne pierdem. Numai fugi odată!

Și îi fac semne disperate cu mâinile, de parcă aș putea să-l împing de la spate.

Urmează o altă cățărare. Panta e abruptă și lanțul își continuă dansul de la un pinion la altul. Mă văd nevoit să o iau la pas, ușor, pe lângă. În spate se apropie cineva pe bicicletă. Nu știu unde să mă bag în pământ de rușine.

– Problem?[3] mă tulbură un glas bărbătesc, gros, de nicăieri.

Ridic capul din pământ și încerc să îmi găsesc, din priviri, interlocutorul. Doar ce am ajuns în vârf, dar lanțul a sărit între cadru și caseta de pinioane. Mâinile îmi sunt pictate cu negreală unsuroasă și caldă.

– Ja, problem![4] răspund eu, zâmbindu-i bătrânelului.

– Gross problem?[5] continuă el, deschizând porțile și chemându-mă mai aproape.

– Sehr gross![6] arunc eu un ultim răspuns.

Germana mea e limitată, așa că nu pot să îi spun mai multe. Descopăr mai târziu că a lui e și mai săracă decât a mea. Nu ne rămân decât semnele la îndemână și frânturi din limbi mai comune. Îi explic necazul, negociem, discutăm, dar tot trebuie să plec. Nu mă poate ajuta și service-urile sunt departe. Totuși, nu scap fără să intru: vrea să mă spăl pe mâini cum trebuie.

În drum spre robinet, am timp să îl analizez. Are în jur de 60-70 de ani, dar e solid și se ține bine. Părul alb, mai rar spre frunte, e singurul care îi trădează, cât de cât, vârsta. În curte mă întâlnesc și cu bătrânica – poartă ochelari cu lentile mari, iar părul roșcat îi cade în bucle peste frunte. Dacă ar fi alb, s-ar încadra perfect în portretul tipic al bunicuței din poveste. La plecare, mă salută amândoi din toată inima. Sunt bucuroși de interacțiune, dar triști de neajutorare.

3 Vreo problemă? - germană
4 Da, problemă! - germană
5 Mare problema?
6 Foarte mare!

Localitatea e mică și curând mă întâlnesc cu Evelin. Împărțim dezamăgirea – deși am urmat căi diferite, rezultatul e același. Singurele două posibile magazine sunt închise. Trebuie să stabilim ce urmează și trebuie să o facem repede. Îi povestesc întâlnirea surpriză și îi propun să cerem voie să punem cortul în curtea bătrâneilor. Nu cred că or să ne refuze, dar, dacă o să se întâmple astfel, nu ne rămâne decât să campăm cât mai în apropierea localității, pentru a putea reveni dimineață. Așa se întâmplă, uneori, pe drumuri: te vezi lăsat la mila oamenilor și a destinului.

– Dacă întrebi tu, eu nu am nimic împotrivă! îmi spune Evelin.

Nu sunt în măsura să fac mofturi.

– Ne întoarcem, o să întreb!

Iau ceasul, explic că e târziu, dau de înțeles că ne e somn și că avem nevoie de un loc de campat. Mă dor mâinile de la atât vorbit, dar rezultatul este afirmativ. Bătrânelul dă un telefon, discută energic cu cineva. Ne e clar că ne *bârfește*, dar nu înțelegem o iotă. Intrăm în curte. Trebuie să repar problema și am nevoie să mă țină până găsesc o piesă de schimb. Din fericire, gazda noastră are un garaj întreg plin cu scule – un ciocan, un patent și o șurubelniță sunt suficiente. Ne ia jumătate de oră meștereala, dar pare că am făcut o treabă bună. Suntem încrezători că o să țină bandajul.

Seara devine lungă, deși suntem rupți de oboseală fizică și psihică. Bătrâneii și-au invitat nepoții (doar unul e nepot,

de fapt, celălalt e prieten), căci ei știu engleză și ne putem înțelege ușor. Sunt de vârsta noastră, iar timpul trece stând la povești și schimbând păreri despre propriile țări. Diferențele se estompează, ne axăm cu toții pe ce e comun. Refuzăm să bem alcool, dar nu zicem *nu* invitației la cină. Bunica umple masa cu de toate: roșii, castraveți, ardei, brânză, mezeluri, cașcaval. Refuzăm și carnea, dar ne înfruptăm fără stânjeneală din restul. Se alătură grupului și unul din vecini. E gălăgios, a băut prea mult *raki*[7]*,* nimeni nu-l poate opri din vorbărie. Îl ignorăm cu toții. Bunicul ne asaltează cu întrebări: *Cum e în România? V-a ajutat UE sau nu? Vă place în Croația? Cum vi se pare nivelul de trai?,* și multe altele pe care le uităm imediat ce oferim răspunsurile. Încercăm și noi, la rândul nostru, să le cunoaștem țara și obiceiurile.

Stă să plouă. Grupul s-a spart, iar noi ne montăm cortul pe gazonul proaspăt tuns din curte. În seara aceasta ne bucurăm de confortul unei băi civilizate. Mergem la somn cu promisiunea unui mic dejun înainte de plecare. Din politețe, încercăm să refuzăm. Dar ei insistă și, pentru că nu putem jigni ospitalitatea oamenilor, acceptăm. Adorm greu: bunicul a băut și el cam mult. Vorbele i se aud de la trei case distanță. Treptat și parcă rugat cu insistență, somnul mă învăluie; cuvintele se aud tot mai rar și mai slab, iar peste toate grijile și problemele se lasă învelișul cald al odihnei.

Lumina zilei nu e așa strălucitoare cum ne-am fi dorit-o. Cerul e pictat în nuanțe de gri închis. Vântul suflă rece. Picuri

7 Rachiu specific țărilor balcanice.

de ploaie își caută drumul către pământ. Strângem bagajele pe fugă și intrăm pentru micul dejun. Discutăm prin semne și profităm de ocazie ca să ne îmbunătățim cunoștințele lingvistice. La plecare, primim hrană pentru drum: pâine și miere. Suflet și căldură. Energie și speranță. În încercarea de a opri istoria, facem câteva poze împreună. Dar e târziu și trebuie să nu mai zăbovim. Salutăm și, cu inima numai pe jumătate în dinți, ieșim la cheremul naturii.

Astăzi este o zi bună de filozofat. Atmosfera grea și apăsătoare face ca toate gândurile să-mi zboare haotic prin minte. Nu pot să prind firul de pornire și nu le găsesc nici finalul. Oare de ce am plecat în călătoria aceasta? Cum de am ajuns pe drumuri? Decizia e voluntară, voită, premeditată chiar. Deci, de ce dilemele tot se ridică? Știam ce implică și în ce mă bag. Totuși, am nevoie de mai multe răspunsuri, deși întrebarea rămâne aceeași.

Ajungem în oraș, dar service-urile fie sunt închise, fie nu au piesa potrivită. Vrem să plecăm, dar hazardul ne iese în cale: ne gândim să intrăm să vedem puțin centrul. Dăm de un alt magazin, tot închis, dar un tânăr din partea locului ne conduce la un altul. Nici aici nu au, dar suntem trimiși la marginea orașului la cineva. E ultimul service, ultima șansă.

Mi se cere să plătesc 100 kuna pentru urechea cu pricina. Vânzătorul mă taxează cu 20 de kuna mai mult doar pentru că sunt prins la ananghie. Nu fac mofturi: plătesc, salut și plec. Nu știu cât mă va ține reparația improvizată de cu seară, nu vreau să risc.

Ploaia cade în reprize. Maruntă și rece, ne face să credem că e început de toamnă. Kilometrii trec fără să discutăm prea mult între noi. Înaintăm cufundați în propriile frământări. Mă gândesc la interacțiunile din ultimele două zile: ieri, ne-am bucurat de ospitalitate la cele mai înalte cote. Astăzi, suntem prilej de adunat mărunțiș în buzunarul unui mecanic de biciclete.

E ciudat cât de mult pot să difere oamenii, deși, în esență, suntem cu toții la fel.

CAPITOLUL 4 – ÎNTÂLNIREA CU MUNTELE

Lumina zilei vine la pachet cu câteva raze de speranță: cerul nu mai este atât de mohorât, iar bariera de nori parcă începe să prezinte mici fisuri de slăbiciune. Oare ce ne așteaptă în spatele acesteia?

Ieri, ploaia ne-a murat de la un capăt la altul. Acum, nu ne dorim decât puțină vreme mai bună. Vrem să plecăm devreme, ca să recuperăm din timpul pierdut cu o zi în urmă. Cerul, însă, are altă opinie. Din ceea ce nouă ni se părea o barieră crăpată, se pornește o ploaie serioasă ce ne ține în cort încă vreo câteva ore. Barajul cerului s-a rupt definitiv, iar viitura mătură atmosfera și pământul în cale. Aparențele uneori înșală, se pare. Nu ne rămân decât două lucruri de făcut, pe lângă consolare: să dormim și să citim. Măcar ne odihnim cum trebuie.

Într-un final, în jur de ora 10:00, îndrăznim să ieșim din cort. Încă mai burnițează, dar putem porni la drum. Un abur albicios se ridică din pământul mustind de apă, oferind dealurilor înconjurătoare un aspect de cafea cu lapte. Și cu frișcă. Privim spre orizont, în direcția pe care trebuie să o

urmăm. Astăzi avem urcări serioase în program. Nu știm exact cât drum mai avem de parcurs până la granița slovenă, dar sperăm din tot sufletul să schimbăm țara cât mai curând. Într-un fel, ne-am săturat de atâta Croație.

După câțiva kilometri, soarele își face simțită prezența. Se pare că am terminat-o cu ploaia. Aerul s-a încălzit, atmosfera e plăcută, iar noi șerpuim veseli printre dealurile acoperite cu pădure și vii. Relieful devine brutal: urcăm ca să coborâm și coborâm ca să urcăm. Ne simțim ca niște bărcuțe naufragiate pe valurile unei mări de asfalt. Dar, pe cât de obositor e parcursul, pe atât e de special.

– Where are you going?[8] suntem întrebați la graniță.

– Austria! răspund eu, în timp ce îi întind actele polițistului de frontieră.

Acesta, după ce schimbă priviri suspicioase între chipurile noastre din realitate și cele din poze, ne înapoiază pașapoartele.

– Oare de ce ne tot întreabă unde mergem? Că nu cred că îi interesează sau că țin cont pentru vreo statistică! îl întreb eu contrariat pe Evelin.

– Să facă și ei conversație, probabil! Ai prefera să treci în tăcere granițele sau e mai bine când schimbi două-trei vorbe?

– Mda, poate că așa e...

8 Unde mergeți?

Suntem în Slovenia. După mai bine de 500 de kilometri parcurși, iată-ne în a treia țară a excursiei. Curând, strângem o săptămână de pribegie pe drumuri. Ne place din ce în ce mai tare. Probabil că și vremea bună are meritul ei în această ecuație.

Pe o pajiște, o căprioară paște nestingherită împreună cu cei doi pui ai săi. Nu se sperie de cele câteva poze pe care le facem. Pe aici, totul e de un verde îngrijit. Prea îngrijit, parcă. Țara nu arată ca fiind una ce a făcut parte din Iugoslavia, e mai apropiată de Austria și Germania. Satele sunt aranjate, iar casele dau locurilor un aspect de bunăstare. Peste tot, oamenii sunt ieșiti la treburi. Muncile agricole par a fi la putere.

Drumul ne poartă prin tot acest peisaj de vis, de parcă ar vrea să aducă uitarea peste mocirla ultimelor două zile. Totul este proaspăt și renăscut, gata să ofere din prea plinul existent tuturor celor care îndrăznesc să primească. Suntem ca niște vase goale ce se doresc umplute cu frumos. Căscăm ochii larg în toate părțile, lăsându-ne inundați de tot ce ne înconjoară. E un sentiment plăcut să fii plin și de altceva decât de apă.

Soarele aleargă către seară, iar noi alergăm către un loc bun de petrecut noaptea. Am intrat, de kilometri buni, pe defileul râului Sava. Drumul e strâmt, înghesuit pe alocuri, dar de un pitoresc aparte. Frigul se simte din ce în ce mai apăsător, dar nu avem unde pune cortul. Suntem constrânși să continuăm. Deși liberi, viața nu ne oferă deloc posibilitatea de a alege. Bezna se țese în jurul nostru ca o mreajă, iar foamea începe să ne înțepe stomacurile, folosind cuțite tot mai ascuțite. Trebuie

să oprim cât mai repede. Dar unde? Nu se întrezărește nicio speranță, pereții de stâncă sunt prea îngrămădiți unii peste alții ca să ne mai facă loc și nouă. Astfel, doi metri de pământ plat devin nu numai o necesitate, ci un lux. Dar un lux pe care nu ni-l putem permite.

Ne oprim să ne îmbrăcăm. Aerul e prea rece ca să mai putem merge în tricou și pantaloni scurți. Continuăm, apăsând tot mai tare în pedale. Pe la 20:30 dăm de o porțiune defrișată în stânga șoselei: e suficient de bună ca să petrecem noaptea acolo. Suntem vizibili – direct în bătaia farurilor –, dar nu avem de ales; nu știm când o să ieșim de pe defileu și nu vrem să riscăm.

Mâncăm zgribuliți, iar când noaptea își intră pe deplin în drepturi, montăm cortul. Încuiem bicicletele și intrăm în căldura oferită de sacii de dormit. Ce bine poate să fie! Înainte să adorm, mai ies o dată să verific dacă totul este în ordine. Aerul e tare și rece. Dar revigorant. Liniștea nu e spartă decât de vreo mașină întârziată. Undeva în dreapta, apa se aude susurând printre stânci, la vale. Deasupra, cineva a luat un pumn mare de stele și le-a aruncat pe bolta cerească. Mă încearcă un sentiment de pace. E prima oară de când am plecat din Timișoara când avem un acoperiș așa luminos deasupra capetelor.

Noaptea trece neașteptat de bine. Ies din cort de câteva ori; nu îmi place să pierd contactul cu lumea de afară. Mă panichez: bolta înstelată nu se mai vede, totul fiind negru în

jur. Oftez adânc și mă întorc la somn; oricum nu pot schimba nimic.

Ne trezim din cauza traficului care, odată cu venirea dimineții, s-a întețit simțitor. Nu vrem să rămânem prea mult sub privirile trecătorilor, așa că ne pregătim pentru o plecare matinală. Vremea se anunță superbă, dar soarele nu a apucat încă să dea colțul muntelui. Cerul încă este, în totalitate, acoperit de ceață. Oftatul de azi-noapte se transformă într-un răsuflu de ușurare.

La prima intersecție virăm la dreapta și părăsim defileul. Traversăm o zonă industrializată, pentru ca mai apoi să descoperim un întreg oraș înghesuit pe valea unui afluent. Nimic nu prevestea multitudinea de clădiri, magazine și oameni cu care aveam să dăm piept într-un timp atât de scurt. Traversăm așezarea, atenți fiind la fiecare stimul din jur. Parcă am început, încet, încet, să ne sălbăticim. Societatea cere și ea sacrificii, iar noul nostru mod de viață – simplu și mai apropiat de nevoile reale – se integrează tot mai greu în haosul civilizației.

Suntem martorii unui accident: trei mașini se ciocnesc la o trecere de pietoni. Prima dintre ele a frânat brusc, a doua la fel, dar a treia nu a mai apucat să oprească în timp util. Puțin a lipsit ca resturile acestora – cioburi de far, bucăți de plastic, sticlă spartă – să nu ne lovească în plin.

Uneori, distanța de la fericire la durere nu se rezumă decât la un moment de nesincronizare. Un avion ratat, un funcționar prea lent, câteva fracțiuni de secundă prea devreme sunt aspecte care ar fi putut schimba definitiv cursul lucrurilor. Oare de câte ori trecem prin viață, fără să conștientizăm cât de aproape am fost de necaz, dar am scăpat cu bine? În această zi, aproape că ne-am văzut toate planurile ulterioare spulberate. Din fericire, putem, plini de recunoștință că am scăpat fără nicio zgârietură, să ne continuăm drumul către mai departe.

E weekend. Cicliștii sunt tot mai prezenți la antrenamente, așa că avem cu cine schimba saluturi calde. Șoseaua urcă considerabil. Cu ea urcăm și noi.

Lăsăm orășelul în urmă și intrăm pe un drum ce seamănă mai mult a potecă. Avem de trecut dealul pe o scurtătură. Curând ajungem iarăși în șoseaua principală. Am tăiat aproape 20 de kilometri. Continuăm să urcăm. Un indicator ne anunță că urmează o cățărare de 12%. Printre stropi de transpirație și răsuflări sacadate, ajung în vârf. Evelin mă așteaptă deja de câteva minute. Facem două-trei poze și ne luăm zborul pe coborâre. Se apropie prânzul, așa că ne oprim într-o benzinărie să ne refacem rezervele de energie. Punem device-urile[9] la încărcat și ne apucăm să mâncăm. Avem chiar și masă și bănci la dispoziție. Ce ne-am putea dori mai mult?

E interesant de observat cum, pe drumuri fiind, valorile și necesitățile se schimbă. Confortul capătă altă conotație, iar

9 Avem la noi: două smartphone-uri de duzină, un GPS Garmin Edge 705, aparatul de fotografiat și Kindle-ul.

strictul necesar devine cu adevărat strict. Ca să fii fericit (sau mulțumit, ca să nu întind coarda), nu mai ai nevoie de tot ceea ce societatea *impune* ca standard. Înveți să trăiești cu puțin, bucurându-te când călătoria îți scoate în cale frânturi mai importante de civilizație. Totuși, atunci când nu le ai, rar le duci dorul. Cumva, înveți să devii parte integrantă a drumului, lăsând (de multe ori de nevoie) mofturile deoparte. Dar așa se construiesc amintirile: cărămidă cu cărămidă.

Sunăm câteva minute în țară. Ai noștri ne-au făcut să promitem că îi ținem la curent. Iar apoi ne continuăm drumul spre Kranj. Se merge mult mai bine cu stomacul plin, iar vremea chiar continuă să fie plăcută. Astăzi trebuie să trecem primul pas: din Kranj virăm la dreapta spre graniță, direct spre inima munților. Drumul șerpuiește pe o vale superbă, împădurită de conifere. Vedem câteva locuri minunate de petrecut noaptea. A trecut ceva timp de când nu ne-am mai bucurat de o baie, dar e încă devreme și trebuie să ne vedem de cale. E spre după-amiază, dar, cu puțin efort, avem șanse să ajungem să înnoptăm în Austria.

Ultimii 4 kilometri înainte de graniță reprezintă testul suprem al zilei: urcăm, urmând curbele strânse ale serpentinelor, spre ceea ce a fost cândva punctul vamal între cele două state. Acum, nu au rămas decât vechile clădiri, căci trecerea e liberă. Undeva, spre dreapta spate, vârful cel mai înalt din zonă tronează maiestos. Are aproape 3.000 de metri, dar nouă ne pare mult mai înalt. Un masiv de stâncă, cu vârful când vizibil, când acoperit de nori, se înalță spre cer ca stăpân

autoproclamat al peisajului. Pentru noi, reprezintă trecerea spre o nouă etapă: muntele. De acum încolo vom merge numai pe văi și prin pasuri, pe sub paza altor vârfuri asemenea acestuia. *În sfârșit!* am putea spune, din toată ființa.

Coborârea ne îngheață până la oase. E umbră. Norii încep să se strângă în urmă noastră, de parcă ar vrea să plece, goninând, să ne ajungă. Valea – care speram să fie asemenea celei slovene – e mult mai puțin primitoare. Nu avem unde campa: râul e undeva jos, deci spunem *adio* gândurilor despre spălare generală și reînviorare. Seara ne prinde aproape de Klagenfurt, dar mai continuăm câteva minute în încercarea de a ne opri lângă un alt râu văzut mai devreme pe hartă. Ne găsim un loc adăpostit pe un teren cu grâu treierat. Pământul e moale, semn al ploilor recente, dar suficient de tare cât să ne permită montarea taberei. Mai mult, efortul ultimei jumătăți de oră nu rămâne nerăsplătit, căci descoperim o variantă să coborâm la apă și să ne spălăm cum se cuvine.

Picură. Melcii ne invadează. De la lucruri, la cort, la biciclete. Se urcă peste tot. Sunt scârboși. Încercăm să ne luptăm cu ei, dar în zadar. Sunt semn clar că o să plouă. Intrăm în cort; bine că e noapte și avem unde ne adăposti. Notez datele și impresiile zilei în jurnal și adorm. Sunt atât de obosit încât somnul îmi e adânc, fără vise. Nici măcar ploaia ce cade în rafale pe acoperișul cortului nu mă trezește.

CAPITOLUL 5 –
THE TOP OF AUSTRIA[10]

Ne oprim într-o benzinărie, cale de câteva minute, să ne mai revenim. Nu suntem obosiți, dar atmosfera e apăsătoare și psihicul nostru nu se găsește în cea mai bună formă. Lui Evelin îi este rău încă de dimineață: stomacul nu îi dă pace. Nu poate mânca nimic și resursele lui de energie ating cotele de avarie. Totuși, scrâșnește din dinți și reușim să adunăm câțiva kilometri.

Zona lacului Worther este foarte exploatată turistic. Oamenii se înghesuie buluc prin orășele, vremea prea puțin plăcută neîmpiedicându-i să se bucure de vacanță.

Deși ploaia s-a oprit de pe la 11:00, continuă să fie frig și umed. Norii încep să se ridice spre munți. Trebuie să plecăm.

– Te simți mai bine? îl întreb eu pe Evelin.

– Nu, dar nici dacă așteptăm nu o să se schimbe situația! Haide să continuăm într-un ritm lejer...

10 "Acoperișul Austriei" - nume generic dat șoselei austriece aflate la cea mai înaltă altitudine (Grossglockner High Alpine Road)

Lejer pentru mine, căci pe fața lui se pot citi durerea și ambiția. Îi e din ce în ce mai frig. Tot pune haine pe el. Aerul devine, însă, tot mai cald. Sper ca până pe seară să o ducem mai bine.

Lăsăm Villach-ul în urmă și urcăm pe lângă Drau spre Spittal. Vremea devine tot mai blândă, mai primitoare. Avem, însă, parte și de ghinion: am ratat intrarea pe drumul din partea dreaptă a râului, așa că suntem nevoiți să stăm pe varianta mai aglomerată și mai deluroasă. Avantajul? Ne bucurăm de o privire de ansamblu asupra întregii văi de la picioarele noastre.

– Ce zici? Ne oprim lângă râul acesta? întreb eu.

E încă devreme, dar nu vreau să forțăm și mai tare. Evelin nu a mâncat aproape nimic toată ziua și are nevoie de odihnă.

– Cum vrei, eu nu zic nu! îmi răspunde el.

E una dintre puținele ocazii în care nu insistă să mai pedalăm un timp… abia acum înțeleg cât de rău se simte, de fapt. Îi apreciez, tacit, determinarea.

Virăm pe un drum secundar și ne găsim un loc pentru noapte. Râul curge susurând dincolo de drum, iar noi campăm de cealaltă parte. Avem un loc de cinci stele: beneficiem de apă, iarbă verde și peisaj de vis în același preț.

Valea e largă, dar parcă tot nu a fost suficientă pentru cei care au vrut să o populeze: multe case sunt ancorate sus, pe versanții munților. Norii continuă să se ridice, dezvăluind tot mai mult din ceea ce ne înconjoară. Aștept stelele. Până atunci, avem grijă să ne spălăm, să mâncăm și să ne rezolvăm din

treburile rămase în urmă: mici reparații la biciclete, aranjarea mai bună a bagajelor, spălatul hainelor etc. Nu strică, din când în când, să te oprești mai devreme. Nici când ești cu bicicleta, nici când ești pe drumul vieții. Căci, aproape întotdeauna, prea multă goană strică. Tablourile nu se văd la fel din adrenalina vitezei.

Evelin intră în cort, dar eu aleg să mai stau câteva minute afară. Mă sprijin de cadrul bicicletei, îmi iau jurnalul și îmi las gândurile să plece. N-aș vrea să le mai primesc înapoi.

Stelele mult așteptate au apărut și mă privesc deja, cu o superioritate gingașă pe chipuri. Înciudat, mă uit și eu la ele. De n-am fi așa departe, ne-am lua de povești. Oh, câte ar avea să spună! Dar cine să le asculte? Noi, oamenii, ne-am făcut palate din lopeți de lut. Furați de noroaie, am uitat cum e să zbori către zare. Am ajuns să ne mulțumim cu trecătorul, ignorând infinitul.

Mintea continuă să lucreze: trec în revistă oamenii, activitățile, drumurile... Despre asta este cicloturismul (sau călătoritul, în general): despre contraste. Despre contrastele din afară, alese cu grijă, și puse alături de contrastele neșlefuite din noi. Iar din mixul acesta de incertitudini se naște amintirea. Doar ea e în stare să dăinuie peste timp, dincolo de obstacole, piedici sau nereușite. Prin ea, istoria moare, lăsând loc nemuririi.

Se face târziu, iar somnul mi se înghesuie pe pleoape. Nu mai rezist, așa că intru să dorm. După o zi scurtă, nimic nu

cade mai bine ca o odihnă lungă. În timp ce gâzele își întețesc concertul, eu trec, zâmbind, în lumea viselor.

Coșmarul unei nopți de vară

Un hârșit cunoscut îmi ajunge la urechi și mă trezește. E fermuarul cortului acționat de fratele meu. Se pregătește să iasă.

– Ce faci? Unde te duci? îl întreb eu buimăcit.

– Trebuie să ies puțin, dar o să revin! îmi răspunde el.

Aseară a vomat ceaiul, singura lui *mâncare* de la cină. Probabil că îi este iarăși rău. Așa că îl întreb:

– Cum te mai simți? Tot rău?

– Puțin mai bine, parcă...

Și iese. Eu, în următoarea secundă, sunt ca și adormit.

Buf! Sar ca ars. Nu știu unde sunt și ce se întâmplă. Cortul e deschis, iar Evelin nicăieri. Acum două clipe era chiar în față. Mă gândesc că ar fi putut să cadă într-o groapă pe care nu am observat-o pe lumină. Mă panichez de moarte. Ies, desculț, după el și îl strig a disperare. Niciun răspuns, însă. Mă îndrept spre zona unde fusese mai devreme: e căzut printre buruieni. Ce i s-o fi întâmplat? Îl strig și tot strig, dar nimic. Panica devine astronomică. Încerc să-l ridic, să-l scutur, să-l lovesc. Ce să fac, ca să-și revină?

Cred că nimic nu e mai sfâșietor decât să vezi că cineva drag suferă chiar sub ochii tăi fără să poți face nimic să-i alini din

durere. Și, cu cât lucrurile sunt mai grave, cu atât și neputința e mai mare. Ai face orice, numai să aduci puțină speranță pe chipul celui în necaz. Dar, din păcate, viața are propriile ei socoteli cu fiecare. Iar aceste socoteli – ale celorlalți – sunt cele care ni se înfig ca pumnalele în suflete. Ce n-am da, numai să le fie celor apropiați bine! De asta dragostea e cea mai mare forță: pentru că e dispusă să-și sacrifice propriul sine pentru celălalt. Ce ar putea, acestea fiind spuse, să-i stea împotrivă?

După numai câteva clipe ce mie mi-au părut veșnicii, se trezește:

– Ce s-a întâmplat cu mine? șoptește el.

– Cred că ai leșinat, răspund eu, cu vădită ușurare în glas.

– M-a scos din uz... continuă el. Și adaugă: dormeam așa bine…

– Dormeai?!? Eu începusem să mă gândesc cum o scoatem la capăt!

– Dar cum am ajuns acolo? îmi cere el lămuriri.

Și, în timp ce îl ajut să se ridice și să se scuture de pământ, îi povestesc întregul episod. Cum s-a trezit în miezul nopții și a ieșit afară. Cum l-am văzut îndepartându-se, în timp ce eu readormeam. Cum am auzit căzătura și am sărit după el. Și, într-un sfârșit, cum am tras de el să se trezească.

– Parcă te simțeai mai bine! nu pot eu să nu îl tachinez.

Îl ajut să se spele și intrăm înapoi la somn. Bine că nu i s-a întâmplat așa ceva pe bicicletă. Îi spun să mă trezească în cazul

în care vrea să mai iasă. Mai rămân câteva minute privind acoperișul cortului, dar încet, încet, șocul se estompează. *Să fii bolnav, asta e unul dintre cele mai mari neajunsuri ale mersului de unul singur!* mă gândesc. Bine că suntem doi.

Deloc liniștit, adorm.

Ziua următoare ne bucurăm cu adevărat de vară: temperatura e numai bună, vântul lipsește cu desăvârșire, soarele strălucește cu putere. Peisajul e mirific: urcăm pe o vale largă, străjuită de munți împăduriți pe ambele părți. De pe stânci, apele se aruncă învolburate, formând cascade peste cascade. Nu-mi ajung degetele de la mâini să le număr. Aici jos, culturile de porumb, grâu sau, pur și simplu, pajiștile cu iarbă se întrec în a oferi siluete geometrice tabloului. Respirăm adânc și profităm de fiecare pedală. Asta da atmosferă de călătorit!

Evelin e mai bine, dar nu pot uita episodul de noaptea trecută. Ne îndreptăm spre Lienz, iar de acolo urmează să trecem munții pentru a ajunge pe o altă vale principală. Mai departe ne așteaptă Innsbruck-ul. Kilometrii se toacă repede, deși mergem în urcare constantă. Ne oprim des pentru a ne trage sufletele.

Trecem în regiunea Austriei, numită Osttirol – Tirolul de Est. Cândva, Tirolul era mult mai mare decât acum: Tirolului de Est și Nord li se adăugau cel de Sud și regiunea Trento. Astăzi, ultimele două se găsesc în nordul Italiei, dar rămân la

fel de frumoase. Mă încearcă un sentiment de satisfacție, să mă văd ajuns aici, la această graniță imaginară. E ca o trecere invizibilă între două lumi. Abia de acum înainte ne putem considera cu adevărat intrați în munți. Ne așteptăm la o lume cum n-am mai văzut și la drumuri cum n-am mai străbătut.

Înainte de Lienz mâncăm ceva și pornim – încet, dar sigur – pe coasta pieptișă a muntelui. Am văzut serpentinele de jos, dar senzația care ne încearcă este că sunt mai abrupte aici, sus. Cățărarea e constantă – ușor peste 10% – dar, trecând peste durerea efortului, priveliștea ce ni se deschide cu fiecare metru urcat ne face să ne amintim de ce am ales să ne chinuim pe așa drumuri. Vedem întreaga vale, cu șoseaua pe care o parcurgeam cu doar câteva ore în urmă. Uneori e revelator să-ți privești trecutul. Mai în față se zărește, scăldat în lumina tot mai scăzută a soarelui – orașul. Perpendicular, privim valea ce duce spre Italia, așa cum este ea, păzită de doi coloși de stâncă seacă, brută. Reminiscențe ale Dolomiților, probabil.

Broboanele de transpirație continuă să cadă. Odată cu ele, însă, noi continuăm să ne ridicăm. Nu știm cât mai avem, dar vrem să nu mai fie mult. Pe jos găsim câteva cabluri de frână, pe care Evelin insistă să le luăm. E-Bike-uri[11] ne depășesc cu lejeritate și parcă citim pe fețele posesorilor zâmbete de satisfacție. Ajungem sus – 1204 m, Iselsbergpass – doar încălzirea pentru ziua următoare. Urmează să coborâm, așa că ne îmbrăcăm bine.

11 Biciclete hibrid, dotate și cu motor electric.

Căutăm loc de campat. Suntem într-un parc național acum, deci neapărat trebuie să rămânem într-un loc adăpostit. Reușim să găsim ceva pe malul unui râu rece de munte. Nu o să fie cea mai frumoasă noapte, dar măcar avem speranța că o să fie liniștită.

Dimineața ne continuăm mersul în amonte. Ne așteaptă cel mai greu test de până acum, deși nu știm exact cât de greu o să fie. Drumul e superb, iar asfaltul impecabil. Roua nu s-a evaporat încă de pe plante, iar micile picături strălucesc ici-colo în razele zâmbitoare ale soarelui. Vedem până și luna: flancată de munți pe de o parte și de un nor alb ca de spumă, de cealaltă. E argintie, mare și pare aproape. Oare să ne fi ieșit și ea în întâmpinare, ca încurajare?

Doi rutieri[12] ne depășesc în viteză, în timp ce suntem preocupați cu admirarea unei alte cascade. E cea mai mare și mai spectaculoasă de până acum. "Săritura fecioarei"[13] îi este numele, iar legenda este pe cât de dramatică, pe atât de fericită. Se spune că în regiune trăia o fată foarte frumoasă, după a cărei inimă se dădeau toți băieții tineri în vânt. Din păcate, fata nu considera pe niciunul dintre ei ca fiind suficient de vrednic. Într-o zi, văzându-i frumusețea, Diavolul însuși s-a hotărât, luându-și o înfățișare deosebită, să își încerce norocul. Dar, rezultatul fiind același, a decis să folosească forța. Nu că nu i-ar sta asta în fire. Voința fetei a fost, însă, mai puternică, ea alegând să se arunce în gol de pe stâncă, decât să cadă în

12 Cicliști pe biciclete de viteză(cursiere).

13 *Jungfernsprung*, în original.

mâinile necuratului. A supraviețuit, susține legenda, dar din stânca aceea a început de atunci să curgă izvorul acesta care își aruncă în hău apele învolburate.

– Ai văzut drumul? îl întreb eu pe Evelin la întoarcerea lui de la cascadă.

– Nu! Și nici nu vreau să-l văd! Prefer să nu știu ce mă așteaptă…

– Hai, trebuie! Uite-l! îi spun eu, arătând cu mâna șarpele încolăcit fără milă pe coasta muntelui.

– No way![14] mai apucă să spună, înainte să i se taie glasul.

Habar nu avem că ceea ce vedem nu e decât coada, capul șarpelui fiind mult mai sus și mult mai departe. Dar timp e suficient ca să urcăm în pace, deși nu ne-ar strica să ajungem înainte să vină după-amiaza. Vremea e bună deocamdată, dar muntele e schimbător și, cu cât treci de vârf mai devreme, cu atât mai bine.

Odată ajunși pe ele, descoperim că serpentinele sunt și mai lungi și mai abrupte. Și se tot succedă, de parcă trăim de mai multe ori aceeași secvență dureroasă dintr-un film bun. Noroc cu peisajele, căci se întrec între ele în frumusețe. Poienile sunt de un verde crud, pistruiat de flori într-un galben de vară. Cerul – un albastru cristal ca o mare nesfârșită. Munții ne înconjoară maiestos, dar niciunul nu e ca stăpânul absolut al zonei, Großglockner. Se ridică la aproape 3.800 de metri, iar vârful alb al ghețarului ce îl acoperă străpunge ca o sabie

14 În niciun caz! (engleză).

mantia nesfârșită a cerului. Noi, în alergarea noastră obosită către sus, parcă vrem să îl atingem. Și muntele, și ghețarul, și cerul.

Efortul este susținut, și de multe ori ne depășește puterile. Luăm pauze dese, mai ales că Evelin se simte tot rău și astăzi. O pancartă ne anunță: 12%, 33 de kilometri. Sperăm că e o greșeală, că au uitat o virgulă sau că au încurcat vreo cifră. În zadar! Drumul se avântă spre mai sus așa cum am face noi cale întoarsă și ne-am avânta spre înapoi. Pe astfel de cățărări, toți demonii ies la iveală și încep să dea petreceri prin creier. Aș face orice, numai să nu trebuiască să mai urc cei 1.500 de metri rămași. Încep să mă gândesc la variante de traseu și la rute ocolitoare. Număr opțiunile în minte, apoi o iau de la capăt. Știu că nu o să renunț doar pentru că e greu, dar măcar așa trece timpul mai ușor.

Evelin se luptă și el în urma mea. E ca o mașină fără benzină, așa de tare se chinuie. Dar continuă să urce încet și constant. O să ne ia puțin mai mult decât am anticipat ca să ajungem în vârf, dar o să ajungem.

Să urci un munte e ca și când ți-ai parcurge viața: e doar o chestiune de timp până se termină. Important e să nu te oprești. Și să te bucuri. De tot. De la peisaj până la durere, nimic nu merită ignorat sau lăsat deoparte. Căci doar așa te vei apropia cu adevărat de singura menire a vieții: fericirea.

Suntem pe șoseaua generic intitulată "Acoperișul Austriei". Mașinile trec cu sutele, în ciuda taxei de 30 de euro pe care o au de plătit. Cicliștii nu sunt nici ei de neglijat, dar pentru ei e

gratis. Echitabil, zic eu. Drumul e destul de îngust, așa că la fiecare depășire se face coloană în spatele noastru. Nimeni nu claxonează, nimeni nu face manevre imprudente. Respectul e la el acasă.

Într-un sens giratoriu, greșim ieșirea. O luăm spre "Cabana lui Franz Joseph" (și, implicit, spre vârful Großglockner), în loc să ne îndreptăm spre Hochtor, punctul cel mai înalt al zilei. Ne revenim repede și intrăm puțin mai entuziasmați în a doua parte a cățărării. Sperăm că nu mai e mult, dar ne înșelăm amarnic. Mai urcăm cale de aproximativ două ore. Ultimii 500 de metri sunt infernali. Nu sunt grei, dar sunt lungi, lungi de tot. Parcă se întind până la infinit, nu doar până la mașinile ce se văd parcate la o aruncătură de băț mai în față.

După un timp ce a părut un sfert de secol, ajung la intrarea în tunel. Îl aștept și pe Evelin – mai are puțin. Sosește, aruncă bicicleta de primul stâlp și se grăbește către pancarta cu altitudinea. Vrea poză ca un erou. Trag câteva cadre – cu el, cu munții, cu priveliștea – și ne grăbim să coborâm.

Pare că se înnorează.

Trecem prin tunel și ne lovim de ultimul lucru pe care am fi vrut să-l vedem în clipa aceea: după o lungă coborâre urmează o altă (suficient de lungă) urcare. Suntem rupți, dar muntele nu pleacă nicăieri ca să trecem noi. Nu avem de ales. Sunt unele obstacole ce nu pot fi evitate. Zburăm la vale, chiar dacă amarul cățărării ce vine, rămâne. Nu știu când trec cei câțiva kilometri de coborâre, dar știu sigur că urcarea e acum

și mai grea. După ce dai de ușor, parcă nu îți mai vine să iei dificilul în piept.

Norocul nostru că nu e lungă. Pe lângă ce am urcat deja, parcă e un deal anemic. Evelin trișează, tăind ultima serpentină pe o potecă de picior. Ratează o parte de peisaj, dar poate trăi și fără, zice el. Mai facem câteva poze și suntem pregătiți de asaltul final: ne așteaptă prima coborâre adevărată! Încheiem fermuarele de la jachete până sus și înaintăm, totuși, cu grijă. Drumul se menține aglomerat, iar virajele rămân strânse. Parcă le-a intrat muntele la apă, când au construit șoseaua.

Suntem opriți pentru poze, când zărim un elicopter ce zboară la joasă altitudine. Nu are cum să treacă muntele, sigur aterizează undeva prin zonă. Nu realizăm ce se întâmplă, dar curând ajungem la o enormă coloană de mașini. În față e un accident.

– Numai să nu fie ciclist! spune Evelin printre dinți, în timp ce pornim să ajungem în față.

Dar nu știu cum se face, că uneori se întâmplă fix cum speri tu să nu fie! E tocmai ciclist. Nu știm ce s-a întâmplat, dar trebuie să fie grav, date fiind trupele de intervenție: poliție, elicopter și ambulanță. Sperăm să se facă bine…

Ca bicicliști, primim încuviințarea să mergem, cu grijă, mai departe. Coborâm mult mai prudent acum, deși avem tot asfaltul doar pentru noi. Nenorocirea pe lângă care tocmai am trecut ne reamintește cât de fragili suntem, de fapt, și cât de mult contează o clipă de neatenție sau de ghinion. Ce bine ar fi

dacă nu am uita niciodată cât de efemeră ne e viața. Poate așa am trăi-o și noi mai aproape de maxime.

Restul drumului e mai mult o formalitate. Ne afundăm spre valea ce ni se deschide în față. Ne permitem să pedalăm relaxați și liniștiți. Suntem împliniți pentru munții ce tocmai i-am trecut; pentru astfel de experiențe am bătut drumul până aici.

Peste toate, undeva în adânc de suflet însă, îmi mai descopăr o satisfacție: aceea că nu am avut parte de niciun accident sau experiență neplăcută.

CAPITOLUL 6 – STRĂBĂTÂND TIROLUL

În față se văd norii cum se adună și, deși seara încă nu ne prinde din urmă, decidem să nu mai înaintăm. Văzând un mic hambar pentru baloții de pe câmp, ne gândim să petrecem noaptea la adăpostul oferit de acesta. Astfel, scăpăm de întinsul cortului și putem evita și ploaia ce stă să vină.

Suntem opriți exact lângă pista de biciclete ce leagă două sate, iar oamenii trec, din când în când, într-o parte sau în alta. Unii salută, alții zâmbesc. E cert că prezența noastră acolo nu e ignorată. Sentimentul care ne încearcă este plăcut, nefiind rău deloc să te saluți, într-o țară străină și pe drumuri străine, cu oameni străini. Ajungi să te simți mai ca între cunoscuți.

Dincolo de pistă curge un râu numai bun de o spălare, gândim noi. Amânăm însă baia pentru când o să fie mai întuneric, dar nimic nu ne împiedică să ne bucurăm de cină pe iarba proaspăt verde. Mâncarea ne reumple nu doar stomacurile, ci și voința, iar clipele de odihnă puse unele peste altele ne ajută să ne mai revenim după întreaga solicitare a zilei.

– Hallo![15] ne salută un biciclist trecător, în timp ce frânează ca să oprească în dreptul nostru.

Puțin mai în față e soția lui, la care strigă să aștepte. Și continuă, spunându-ne ceva ce ghicim că ar însemna de unde venim.

– Do you speak English?[16] îi răspundem noi.

Ne e mai ușor în engleză, deși, în lipsă de altceva, aș putea folosi și cele două-trei cunoștințe de germană. Dar cuplul știe puțină engleză, așa că situația e rezolvată. Le povestim ce e cu noi pe acolo, de unde venim și unde mergem, adăugăm că vrem să dormim în adăpostul care se vede le 100 de metri mai în spate și altele de genul. Pe scurt, le facem rezumatul călătoriei, atât celei trecute, cât și celei viitoare.

Conversația e plăcută tare și oamenii sunt deschiși, veseli, zâmbitori.

Discută ceva între ei. Vor să ne invite să petrecem noaptea împreună, iar după ce termină deliberarea ne cheamă să îi urmăm la ei acasă. Ei nu știu că am înțeles deja oferta lor, și îi las să ducă lucrurile până la capăt. Înainte de a spune *da*, schimb două priviri cu Evelin, dându-i de înțeles că mergem. Strângem în grabă cele câteva bagaje desfăcute și îi urmăm în tăcere.

Liniștea devine apăsătoare. Ne-au spus deja câte ceva despre ei: sunt din Germania, veniți în vacanță aici și tocmai

15 Salut! - germană
16 Vorbiți engleza?

ieșiseră la o plimbare pe două roți, așa că mă văd nevoit să improvizez un subiect de discuție. Găsesc ceva despre drumul spre Innsbruck, numai bun pentru trecerea minutelor.

Nu stau departe. Au o cabană închiriată pentru o săptămână, în care nouă ne oferă una din camerele libere. Primim oferta unui duș fierbinte, însoțită de invitația de a ne așeza la masă:

– Dușul sună grozav! Cât despre mâncare, am mâncat deja, mulțumim mult! Dacă am fi știut...

Dar nu am știut, așa că supriza e și mai mare, dar și mai plăcută. Și nu pot să nu mă întreb: ce îi diferențiază pe oameni? De ce unii întind o mână, iar alții trec, nepăsători, mai departe? Îmi vin în minte episoadele din Croația cu găzduirea și cel cu supraprețul piesei de bicicletă. Cumva, se pare că tiparul se respectă: puțini sunt cei care se implică, majoritatea trecând pe lângă. Încerc să îmi ofer un răspuns: cei care ajută trebuie că reușesc să se pună în pielea celui ajutat.

Restul serii ni-l petrecem împreună în jurul unui pahar de apă plată, stând la discuții despre vrute și nevrute. Așa aflăm că România nu le e străină, tatăl soției fiind sas de lângă Mediaș. Așa aflăm care sunt cei mai frumoși munți din zonă, dar și care sunt locurile cele mai potrivite ca să îi admirăm. La rândul nostru, dăm detalii despre noi, familie, planuri și întâmplările de până acum. Ajungem, în decurs de numai câteva ore, să legăm o relație care o să ne rămână pentru totdeauna în suflete. Cel mai probabil, de întâlnit, nu ne vom mai întâlni niciodată.

Încheiem seara privind hărțile zonei, încercând să decidem ce traseu să parcurgem pe mai departe. Pentru noi, noaptea aceasta e ca un sejur într-un hotel de lux: dormim în paturi adevărate, într-o casă adevărată. Avem electricitate, apă curentă și temperatură optimă pentru somn. Totuși, deși suntem rupți de oboseală, nu adormim imediat; plătim tribut obișnuinței: acest confort nu ne mai este familiar, ne-a devenit străin. Parcă ne odihneam mai bine în cort…

La micul dejun gustăm din dulcețurile locale, în timp ce ne întreținem cu discuții să treacă vremea. A plouat serios noaptea trecută, dar acum norii încep să se ridice. Cei de la meteo ne promit vreme frumoasă. Facem câteva poze cu gazdele noastre și, după ce le mulțumim a nu știu câta oară pentru tot, pornim la drum. Vrem să ajungem la Innsbruck până seara, deși avem de parcurs aproximativ 120 de kilometri și un pas de peste 1.600 de metri de urcat.

Cu trecerea timpului, razele soarelui devin tot mai puternice, iar odată cu ele ni se întărește și moralul. Urcăm lent, dar sigur. Oboseala după Grossglockner se resimte. Urmează cățărarea (deloc ușoară, 700 de metri în altitudine) pe care o parcurgem în ritm lejer, cu multe pauze de poze și de admirat peisajul. Coborârea se lasă așteptată, dar și când vine, ne lasă fără grai. Ne descoperim pe marginea unui munte, pierduți printre case și localități. La picioarele noastre, ca un covor pe care să ne facem intrarea, se întinde valea ce trebuie să ne ducă în capitala Tirolului[17]. E pictat cu ape, case, biserici și câmpuri,

17 Innsbruck.

covorul acesta verde-crud, iar mașinile se văd plimbându-se de colo-colo în soare. Panta e abruptă, solicitantă chiar și la coborâre, dar e fantastic să tot desenăm *S-uri* pe versant și să vedem cum perspectiva ni se schimbă cu fiecare curbă lăsată în urmă. Fusesem învățați să privim lucrurile de jos în sus, dar acum vedem totul de la înălțime și oh!, ne place la nebunie!

În oraș ajungem odată cu apropierea serii, așa că suntem nevoiți să ne prelungim programul de pedalat pentru o perioadă nedeterminată. Străbatem un parc de la intrare, continuând să urcăm pe marginea Inn-ului, în timp ce urmăm pista de biciclete. Stresați, facem calcule legate de distanță și timp. Deși e târziu, nu vrem să trecem fără să luăm pulsul zonei, așa că ieșim pe stradă și o luăm spre centru. Nu avem un loc anume unde vrem să ajungem, ne mulțumim cu orice obținem.

Clădirile sunt îngrijite, în ciuda anilor ce le-au măturat existența. Oamenii se plimbă relaxați pe trotuare, în timp ce pe străzi mașinile sunt puține. Pare că totul se pregătește pentru noapte, dar sentimentul e înșelător. Turiștii împânzesc orașul dar, cu excepția câtorva asiatici mai gălăgioși, fiecare își vede de treburi având grijă să nu deranjeze. Într-una din piețe, o fanfară cântă o melodie antrenantă. Se aude slab dar, când o luăm în direcția ei, intensitatea muzicii crește. Ajungem la timp doar pentru a prinde aplauzele de final, din păcate. Mai hoinărim aiurea, pe unde vedem cu ochii și, după aproape o oră, ne întoarcem spre ieșirea din oraș.

Nu putem spune că am vizitat vreun obiectiv anume, însă cu siguranță că atmosfera serii ne va rămâne pentru totdeauna

în suflete. Pe drumuri fiind, înțelegi că detaliile sunt cele care contează și nu grandoarea promovată de societate. Cumva, înveți să privești, să asculți și să simți așa cum nu te credeai capabil.

Întunericul e aproape deplin, oboseala își spune cuvântul, iar noi sperăm să ne oprim cât mai curând.

Pe pistă ne simțim prizonieri, deși ar trebui să fim în libertate: de o parte e Inn-ul, de cealaltă e autostrada. Zgomotul e infernal, iar locul e atât de îngust, încât nici vorbă de campare. Suntem nevoiți să alergăm indicatoarele către localitățile ce vin și trec. Într-un fel, speranțele noastre se pierd odată cu ele.

Găsim, în sfârșit, un loc potrivit – avem chiar și ieșire la apă, dar e foarte populat de localnici. Indiferenți de ei, vrem să rămânem oricum, dar niște tineri gălăgioși și ocupați cu fumatul *ierbii* ne fac să ne răzgândim. Încercăm să evităm orice posibile conflicte sau surprize, așa că ne adunăm puterile și mai pedalăm câteva minute.

Ne oprim exact lângă pistă, în aceeași celulă râu-autostradă, dar într-o zonă puțin mai largă. TIR-urile, motocicletele și mașinile gonesc fără oprire, iar dimineața li se vor alătura și bicicletele. Sperăm, totuși, să ne odihnim. Una peste alta, după oboseala cumulată în ultimele zile, chiar avem nevoie de o noapte liniștită.

Nisipul foșnește sub cauciucurile bicicletelor care străbat pista. E dimineață, iar oamenii aleargă fiecare după treburi.

Am mai dormi, dar nu putem; nu vrem să avem incidente cu poliția.

Mă doare stomacul – azi e rândul meu să fiu a cincea roată la căruță. Continuăm să urcăm pe firul apei – direcția e Arlberg. Trecem prin localități ca Motz, Imst, Landeck. De aici drumul devine și mai solicitant, iar căldura, și așa prea mare, ajunge să fie insuportabilă. Autostrada intră în tunel, tăind muntele în carne vie. Noi o luăm, bătrânește, pe varianta ocolitoare. E mai dificilă, dar mai frumoasă. Ne bucurăm de liniște, aer curat și de verdele pădurilor de conifere.

Ieșim într-o vale largă, acoperită de iarbă crudă și păzită de giganți masivi de rocă. Satele sunt puține, iar casele sunt răzlețe. Zona pare a fi mai agitată în sezonul de schi decât acum. Nu ne deranjează, ba chiar ne bucurăm că e atât de puțină lume pe aici. Singuri fiind, simțim că, într-un fel, toată această natură ne aparține.

Oprim devreme, nu e nici 18:00. Suntem la 1.400 metri altitudine, pe coama unui deal de lângă drum. În apropiere curge un izvoraș, iar ca zgomot de fond avem zumzetul mașinilor de pe autostradă. Trenul își anunță și el prezența prin șuierături lungi, repetate. Nu ne deranjează.

Avem timp să ne revenim și să ne rezolvăm treburile de mult amânate. Stomacul tot nu îmi dă pace, dar parcă e mai bine. Ne spălăm – spălăm și din haine – și ne bucurăm de o masă îndestulătore.

Privirile ni se pierd direct în nesfârșitul văii.

Când se înserează suficient ca să nu atragem atenția, montăm cortul. Terenul e puțin în pantă, dar ne descurcăm. La 100 de pași mai sus, o bancă așteaptă trecătorii pentru a le oferi câteva momente de răgaz. Eu o folosesc pe post de masă de jurnal. Cu căștile în urechi, îmi las mintea să zboare. Ador momentele de genul acesta dintr-o călătorie. Să ai timp să stai, pur și simplu, iată un lux pe care nu ni-l mai prea permitem. Mă întind și îmi arunc ochii în gol, către cer. Unele momente sunt mai frumoase când rămân nedescrise.

Frigul mă trezește din reverie. Dau lemnul tare pe izoprenul din cort; nu știu când s-au dus clipele, dar știu că au fost bine investite. Le-am pus, la păstrare, în suflet.

Mâine ne așteaptă un nou pas, dar și o nouă țară. Sunt nerăbdător, dar entuziasmul nu mă împiedică să cad într-un somn adânc, fără vise. Treptat, nu se mai aud nici mașinile, nici trenul, nici izvorul.

CAPITOLUL 7 – ÎN ALPI

Din nou pe drum fiind, ignorăm semnul care ne anunță că din următoarea localitate bicicletele sunt interzise. Sperăm că o să ne descurcăm la fața locului. De trecut o să trecem cumva, asta e clar, rămâne de văzut și cu ce costuri.

Suntem în șa de mai bine de două ore, iar traficul e din ce în ce mai congestionat. Autostrada nu e gata, se lucrează la tunelul ce trece muntele. Atmosfera nu mai e atât de plăcută ca ieri, căci trebuie să fim atenți la toate mașinile și TIR-urile ce trec cu viteză pe lângă noi. Poate că din această cauză nu avem voie pe două roți mai departe...

Oricum ar fi, ne facem că nu vedem indicatoarele și începem urcarea spre pasul Arlberg. Nu știm nici altitudinea maximă și nici lungimea cățărării, dar nu ne prea interesează. Suntem aproape siguri că nu scăpăm spre vârf pe biciclete. Lăsăm casele în urmă, dar înaintăm suficient de încet încât oferim șoferilor motive să ne claxoneze. Au văzut și ei pancartele, nu îi putem păcăli.

Și nici nu trebuie să o facem pentru mult timp, căci foarte curând ne depășește o mașină de poliție. Intuiam că pentru noi e venită, așa că nu ne surprinde că ne oprește și că ne impune

să luăm un taxi de biciclete. Costă 12 euro, sunt ultimii noștri bani cash, dar nu avem de ales. Sună polițista pentru noi și, în doar 3 minute, microbuzul sosește. Parcă recunosc vehicolul... Dar lumină totală nu se face decât atunci când îi văd fața șoferului. Are o fizionomie distinctă: barbă, păr lung, creț și ochelari mari de soare. L-am văzut de curând... Da, așa-i, ne-am întâlnit cu doar câteva sute de metri în urmă! Nu pot să nu observ cât de dubioasă e coincidența și cât de bine se leagă lucrurile: probabil că ne-a văzut că ne continuăm drumul și a sunat la poliție să mai facă și el un ban…

În nici 10 minute suntem sus, iar drumul nu ni s-a părut nici prea aglomerat și nici prea complicat. Nu poți, însă, să te pui cu rigiditatea germană. Aici excepțiile nu prea își găsesc locul. Oricum, măcar o să ne bucurăm de o coborâre neprecedată de urcare, deși sunt rare situațiile în viață în care se întâmplă astfel. În plus, buzunarele fiind goale, sigur o să zburăm mai tare la vale.

Coborâm pe un afluent al Rinului până la Feldkirch, unde facem stânga spre granița cu Lichtenstein. De fapt, spre granița cu Elveția, căci în Vaduz nici nu intrăm bine, că și ieșim. Nu avem nimic de văzut, lăsându-ne impresia unui orășel de provincie. Până și mașinile pe care le întâlnim, mai multe sunt cu numere străine, decât locale.

În Elveția, rătăcim drumurile: noi vrem să ieșim lângă Rin, dar Garminul s-a zăpăcit și ne duce prin alte părți. Ne oprim des, mai mult mergem după ureche, până când cineva se oferă să ne ajute. E un bărbat cam la 40 de ani, îmbrăcat în pantaloni

de costum și cămașă albă, care își oprește bicicleta să ne dea o mână de ajutor.

– Unde vreți să ajungeți? ne întreabă el într-o engleză perfectă.

– La Chur, îi răspund. Și adaug: de fapt, pe drumul care urmează Rin-ul către Chur.

– A, e simplu! Țineți strada aceasta și, după ce traversați râul, virați imediat la stânga. De fapt, haideți să mergem împreună, căci avem același drum, completează el.

Tot drumul, deși nu avem mult de mers, vorbim despre călătoria noastră.

De unde veniți? Și unde vă duceți? sunt întrebări esențiale pe care ni le pune aproape oricine și de care nu scăpăm nici acum.

– România și vrem să ajungem în Chamonix, Franța. Iar de acolo, să ne întoarcem în țară, cu ocol prin Peninsula Balcanică.

– Super, trebuie să fie extraordinar! Ce dor îmi e și mie de o asemenea excursie! Dar cât timp aveți la dispoziție?

– În jur de o lună, îi spun, uitându-mă spre Evelin. El e necunoscuta în program, căci e foarte posibil să trebuiască să fie în țară în prima săptămână a lui Septembrie. Oricum, chiar și așa, avem timp suficient.

Și bărbatul continuă:

– Unde dormiți? Aveți cort?

– Da, avem cort, saci de dormit, tot ce ne trebuie!

– Wild[18] sau în campinguri?

– Wild, e mai ieftin și…

– Oh, nu e nevoie de justificare, știu cum e să călătorești cu bani puțini. Oricum, acesta e adevăratul mod de a campa.

– Da! Și e și mai frumos, adaug eu, zâmbind.

După încă câteva indicații, ne vedem nevoiți să ne despărțim: și el merge tot în Chur, dar cu trenul. Noi ne bucurăm de calea mai lentă, dar mai interesantă – bicicleta. Ne strângem mâinile și ne vedem fiecare de drum. Un gând îmi rămâne: ce faine sunt întâlnirile de genul acesta, spontane și frugale! Prin ele, oameni pe care nu o să-i mai vedem niciodată ne vor rămâne pentru totdeauna în amintire. Și, uite așa, din fiecare călătorie și din fiecare interacțiune, ne construim pe noi, cei care suntem.

După-amiaza e superbă, iar noi continuăm să urcăm pe malul Rinului. Vedem câteva locuri perfecte de campat la marginea pădurii, iar râul la doar câteva zeci de pași, dar nu avem suficientă apă de băut. Ne vedem nevoiți să continuăm pe un drum ce părăsește albia și care ne duce prin sătucuri urcate pe dealuri, printre vii. Ne place partea aceasta a Elveției: totul e îngrijit, aranjat, trasat ca la carte. Totuși, zona parcă are un aspect înghețat în timp: clădirile, oamenii, străzile și atmosfera te fac să te simți într-o altă epocă, mai pitorească, pe care o

18 Aici cu trimitere la modul de campare: în sălbăticie.

credeai apusă pentru totdeauna. Într-un fel, simțim că mergem spre ce-a fost și nu spre ce-o să vină.

Ne umplem sticlele și bidoanele cu apă rece de la o fântână dintr-o localitate. E plin de astfel de surse potabile pe aici. Apoi încercăm să ne apropiem iarăși de Rin, deși suntem conștienți că nu vom mai găsi locuri ca cele din urmă. Așa sunt ocaziile, dacă nu ești pregătit la întâlnirea cu ele, degeaba schimbi ceva după. Dar suntem hotărâți să încercăm să obținem luxul unei băi generale pentru diseară.

– Uite, aici pare o potecă, sigur ajunge la apă, te duci tu să vezi? îl rog pe Evelin, ridicându-mi capul din Garmin.

Am urmărit harta îndeaproape și, deși suntem la nici 50 de metri de șuvoiul apei, nu putem coborî din cauza vegetației de pe mal. Și adaug:

– Iar eu încerc să caut un loc bun de campat până te întorci.

– Ok, dar să îți dai silința să fie unul cum trebuie, mă avertizează el, în timp ce se pierde printre copaci și arbuști.

Scrutând iarba cu privirea și, din loc în loc, încercând solul cu piciorul, mă depărtez ușor pe potecă. Nu e suficient loc pe marginea ei ca să montăm cortul și nici pământul nu e așa neted cum mi-aș dori. După 200-300 de metri ajung la baza unui pod pietonal unde, deși nu e perfect, găsesc un loc ce îmi pare suficient de bun. Sunt convins că or să mai treacă oameni și bicicliști pe acolo, dar suntem în Elveția, ce poate să ni se întâmple?

Curând, apare și Evelin, cu un zâmbet satisfăcut pe față:

– Da, se poate ajunge pe mal, deși nu e chiar ușor, îmi spune el. Ba chiar se văd și urme de foc acolo, completează.

– Super! Păi rămânem aici, înseamnă, nu?

– Mai întrebi? îmi răspunde, aruncându-mi o privire mirată.

Amânăm montarea cortului pentru mai târziu. Stomacurile își cer primele dreptul. Și au dreptate, până la urmă, căci ele ne furnizează energia necesară fiecărei zile. Facem dezastru în bagaje, întinzând cam tot ce avem de mâncare pe banca din apropiere. Mâncăm cu poftă, dar liniștiți, fără grabă. E una dintre acele seri când avem suficient timp să ne bucurăm de fiecare clipă.

Cortul îl aranjăm pe întuneric, ne-am întins la vorbă și la odihnă. Sunt unele momente în care te reîncarci nu prin somn, ci încetinindu-ți ritmul și privind mai mult în jur. Să asculți liniștea naturii, iată, de exemplu, o metodă care nu dă niciodată greș.

Gândul îmi zboară acasă: la familie, la prieteni, la obișnuință. Ce sunt relațiile, până la urmă? Și pe ce se bazează ele? Conștientizez că avem impresia că trebuie să oferim totul, atunci când vine vorba de celălalt. Dar, de fapt, nu trebuie decât să dăm ceea ce el are nevoie.

Nu-mi lipsește rutina, dar îmi lipsesc câțiva oameni. Pe unii nici măcar nu i-aș putea numi, dar simt că există un loc gol, al lor, în suflet, care nu se va duce niciodată. Cumva, nu

doar că ne umplem cu ceilalți, prin interacțiune, dar ne și golim, oferindu-le bucăți din noi.

La pas cu *Ghinionul*

– Îți amintești ce ne-a zis domnul de ieri, ce localitate să urmărim? îl întreb eu pe Evelin, apropiindu-ne de intersecția unde cele două drumuri urmează să se despartă.

Primisem indicații de la ghidul nostru ad-hoc, ca după Chur să nu urmărim Flims, ci Bonaduz. Prima variantă ne-ar fi dus prin aglomerație și printre mașini, în timp ce a doua ne-ar fi purtat prin Defileul Rinului, declarat rezervație UNESCO.

– Pe unde să o luăm? gândesc eu cu voce tare.

– Hai pe cel mai scurt! îmi spune Evelin.

Și, fără să ne fie foarte clar de ce alegem astfel, pornim spre Flims. Avem de urcat serios încă de la început, iar mașinile se văd deja așezate frumos în coloană. Metrii se scurg lent – parcă și ei ni se opun – dar noi continuăm cu îndârjire. Realizez că îmi trebuie foaia mică și acționez maneta: o adunătură de zgomote ciudate îmi răsare dintre pinioane și mă forțează să opresc. Piesa cumpărată în Croația se cere, în sfârșit, folosită.

Reparația ne ia mai bine de o oră, timp în care cicliști și șoferi se tot opresc să ne ofere ajutorul.

– Suntem în regulă, avem tot ce ne trebuie! le răspundem noi, încântați de serviabilitatea acestora.

Suntem sfătuiți de toată lumea să alegem cealaltă variantă, așa că cedăm și schimbăm drumul. Bicicleta pare să funcționeze în regulă, deși maneta de la pinioane nu lucrează chiar cum ar trebui.

Urcăm un fals plat hotârât pe o șosea aproape pustie mărginită de păduri aromate de conifere. Soarele își cerne razele printre coroanele copacilor, iar păsările ne desăvârșesc dimineața cu trilurile lor. Aproape că m-aș întreba ce ar mai putea merge rău…

Nu e nevoie, însă, să îmi termin gândul, că schimbătorul spate încetează să mai funcționeze. Deci, când e ca ceva să meargă prost, se găsesc opțiuni destule. Realizez că ziua aceasta o să fie una cu puțini kilometri parcurși, dar îndepărtez negativismul și mă pregătesc de meșterit. Evelin vine și el să mă ajute. Se pare că trebuie să schimb cablul și cămașa, iar cele două mâini ale mele nu-mi sunt suficiente.

– Vezi ce bine ne prinde că am luat cablurile acelea în Austria? mă dojenește el cu satisfacție în glas.

– Da, ai dreptate, nu știu ce ne-am fi făcut fără ele, răspund eu, perfect conștient de această coincidență fericită.

E weekend, ne-ar fi luat secole până am fi găsit un magazin deschis sau un mecanic de la care să putem procura cele necesare. În plus, zona e destul de rurală, deci am fi avut de mers 20 de kilometri înapoi până în oraș ca să găsim soluții. Încropim, însă, din cele găsite pe urcarea aceea criminală de la Lienz, o variantă care să țină. Ne ia mai bine de o oră

întreaga operație, dar, de data aceasta bicicleta devine perfect funcțională. Sperăm, cel puțin.

Continuăm urcarea, dar așteptăm cu nerăbdare să ieșim în recomandatul defileu. Într-un final, pădurea se rărește și putem observa un tablou pe care nu ni l-am fi imaginat vreodată: suntem undeva sus, pe versantul muntelui, iar Rinul se vede jos, în adâncul văii, parcă uitat de toți și toate. Totuși, datorită lui, peisajul e aici atât de spectaculos. Pe partea stângă, se ridică abrupt copaci aruncați fără milă printre pietre și stânci. Drumul s-a îngustat considerabil, iar mașinile sunt nevoite să oprească din loc în loc ca să poată trece. Tuneluri sunt presărate peste tot, încât ochii nu au timp să ni se obișnuiască nici cu lumina, nici cu întunericul. Calea ferată e și ea înghesuită, dar jos, fix în buza apei. Oare nu există riscul să fie inundată?

Parcurgem fără grabă această porțiune a traseului, luându-ne timp să privim, să admirăm, să facem poze. Apa e de un verde sidefiu, iar cerul de un albastru de topaz. Noi suntem roșii ca rubinul, de încântare.

Restul zilei îl parcurgem aiurea, la întâmplare. Ajungem în zone aproape pustii, unde parcă nu suntem decât noi, drumul și Rinul. Ne e foame, dar GPS-ul e aproape descărcat și vrem să oprim undeva unde să beneficiem de electricitate.

Continuăm să urcăm. Localitățile întârzie să se arate.

– Nu-mi place deloc partea aceasta de Elveție! concluzionează Evelin, obosit și flămând.

Ajungem într-o benzinărie, dar priza nu se potrivește. Se pare că țara e diferită și în aspecte de care habar nu aveam. Mâncăm câte o banană și ronțăim niște biscuiți, urmând ca masa adevărată să sufere o altă amânare.

Se face tot mai târziu. Cerul se pregătește de ploaie. Vrem să ne oprim pentru noapte, dar nici urmă de loc potrivit pentru cort. Nu vrem să coborâm în vale doar pentru atâta lucru.

La o margine de sat, găsim un pod de lemn aruncat peste un torent. Nu mai este folosit, dar pare suficient de solid încât să nu fie probleme. Are și acoperiș, așa că ploaia poate să vină. De fapt, o invităm. Vrem să ne spălăm, iar un duș natural ar fi soluția perfectă. Ne gândim să dormim afară, dar, din cauza curentului, decidem să punem și cortul. Într-un târziu, ploaia începe să cânte pe tabla podului ce ne slujește de adăpost.

Poate că, până la urmă, ne-am descotorosit de *ghinion* undeva pe parcursul zilei.

Cum *ne-a dat de furcă* Furka Pass

Dimineața parcă ne dă ghes să ieșim din așternuturi, dar tot ce vrem e să mai stăm câteva minute. Nu suntem obosiți, dar suntem leneși. Poate că presimțim ceea ce ne așteaptă și încercăm să evităm? Cine știe...

Soarele aproape că se vede din spatele munților, când ne facem curaj să scoatem capetele afară. Cerul nu mai păstrează nicio umbră a norilor de azi-noapte. Strângem totul în grabă și plecăm cu accelerația apăsată; știm că avem de trecut un pas

și vrem să îl facem cât mai dimineață, în eventualitatea unei posibile ploi de vară.

Urcarea nu e foarte abruptă, dar e constantă, iar asta ne obosește mușchii foarte repede și foarte tare. Nu sunt serpentine, ci doar niște linii lungi și drepte care dau impresia că nu se termină niciodată. Trenul urcă și el în timp ce noi îl privim cu maximă curiozitate de fiecare dată când trece.

– Și uite cum a căzut și teoria cum că trenul nu urcă! îi spun lui Evelin, văzând așa-numitul *Glacier Express* cum merge domol spre vârful munților.

Nu știm nici altitudinea acestui pas, dar aproximez că e undeva în jur de 2.100 metri. Continuăm datul la pedale, cu capul în pământ și privirea în jos, așa că nu realizăm că s-a înnorat de ceva timp și că se anunță o zi cu ploaie. Ne trezim din reverie abia când simțim stropii reci cum ne mângâie corpurile. Mărim viteza, iar Evelin foarte curând se distanțează considerabil. Ajungem la baza unor curbe strânse care constituie ultima redută a trecătorii, grăbindu-ne să începem coborârea înaintea sosirii furtunii. Aproape de vârf, trenul ne prinde molfăind molcom la ieșirea dintr-un tunel.

Sus, peisajul e scăldat în gri închis. Vântul bate cu putere, aducând rafale de apă care ne biciuiesc fața și mâinile. Ne înfășurăm în fâșul hainelor impermeabile și încercăm să coborâm. Nu ajungem decât până la adăpostul unui tunel, unde ne oprim, speriați de vremea rea. Stăm într-un loc riscant: mașinile trec foarte aproape de noi și habar nu avem dacă ne văd la timp sau nu. Pe suprafața lacului din stânga drumului

valurile devin tot mai neliniștite. În jos, spre vale, totul e o mare de cenușă umedă.

– Eu merg afară, e prea periculos să mai stăm aici! îmi spune Evelin hotărât, luându-și bicicleta și îndreptându-se spre gura tunelului.

Nu are rost să-l strig sau să încerc să-l opresc, știu că nu ar funcționa. Îmi strâng puținele lucruri împrăștiate și ies după el. S-au mai rărit torentele, dar continuă să cearnă consistent.

– Haide să coborâm! îi strig.

– Mergem pe vremea asta? îmi răspunde el.

– Vrei să rămâi aici? Eu nu, deci hai!

Și îi fac semn cu mâna să mă urmeze.

Cu cât pierdem în altitudine, cu atât vremea se face mai bună. Ne oprim pentru poze, dar ne e prea cald ca să zăbovim mai mult de câteva momente. În goana bicicletei, însă, aproape că ne e frig, deși am pus pe noi trei sferturi din hainele pe care le avem: bluze termice, pantaloni lungi, fesuri și mânuși, iar pe deasupra echipamentul impermeabil.

Ajungem în Adermatt la ora prânzului, pe o vreme ce nu amintește cu nimic de ploaia rece de pe vârfuri. Intrăm la Centrul de Informare Turistică să cerem niște detalii, dar și ca să îmi încarc GPS-ul. Mă lovesc, însă, de un refuz categoric:

– Nu avem prize aici, încercați pe afară!

Din fericire, sunt prize peste tot – **a**fară, la toaletă, pe hol – putem mânca în pace. Albastrul cerului nu ține mult și,

înainte să terminăm de strâns mâncarea și bagajele, acesta se rupe lăsându-și șuvoaiele să lovească cu furie pământul. Ne refugiem înăuntru, iar eu încep să îmi pierd vremea pe Internet. Evelin stă pe hol, dar stă pe ghimpi.

– Mai mergem și noi? mă apostrofează, evident supărat.

– Unde să ne ducem? îi răspund, cam în doi peri. Nu vezi ce e afară? Și trebuie să trecem Furka Pass, nu e de glumă! adaug eu.

– Tocmai, că avem de trecut pe la aproape 2500 de metri, hai să plecăm!

Și își continuă pledoaria:

– E deja 3:00 după-amiaza. Când o să avem timp să coborâm în cealaltă vale până diseară?

Îl ascult, dar nu vreau să plec. Urăsc mersul prin ploaie, mai ales pe bicicletă. Iar la munte, la o așa altitudine și pe o așa vreme? Mai bine nu, prefer să rămân aici la căldură! Din partea mea, aș putea dormi și în gară, numai să nu ies în frigul de afară.

– Deci? mă întreabă el iarăși.

– Tu habar n-ai cum e să fii ud fleașcă pe un vârf de munte. Și să bată vântul și să trebuiască să cobori mai bine de 1.000 de metri! Și să ți se ducă frânele și să mergi așa, la risc, răbufnesc eu. Știi cum e să tremuri din tot corpul și să nu te poți încălzi? Și să nu ai unde rămâne pentru noapte? continui eu, sperând să-l fac să se răzgândească.

Sunt unele experiențe, însă, care trebuie simțite pe propria piele pentru a putea fi înțelese. E vorba de momentele cele mai speciale ale vieții, acelea pe care nimeni nu le poate trăi pentru tine, dar și de cele mai puțin plăcute, ca acesta. Numai cine nu a trecut printr-un astfel de eveniment ar putea încerca să meargă înainte în astfel de condiții.

Totuși, văzând că ploaia s-a mai limpezit, cedez. Cumva, cred că s-a scurs prea mult timp de la ultima neplăcere de genul acesta, iar emoțiile mele au uitat să se împotrivească. Căci puține decizii se iau cu mintea, majoritatea se aleg cu inima.

Nu apucăm să ieșim bine din oraș, că norii se rup iarăși deasupra noastră și ne inundă potop. De la condiția noastră până la a înota, e doar un pas. Drumul e acoperit de bălți, din care apa sare în toate direcțiile sub roțile bicicletelor. Extremitățile îmi sunt ude și reci. *Cine m-a pus să mă iau după el?* încep să mă cert cu mine însumi. Îmi ies din fire. Devin furios. Furios pe mine, pentru că nu am pus piciorul în prag când trebuia. *Doar tu erai cel cu experiență aici, nu el!* continui să îmi aduc argumente care să mă îndreptățească. Regretele tardive, însă, nu mă ajută cu nimic.

Odată cu începutul cățărării, torentul se mai potolește. Parcă și norii par a se sparge, deși cu timiditate, deocamdată. Avem 10 kilometri de urcare non-stop; cel puțin vântul nu ne mai bate atât de tare. Efortul e considerabil, simt cum fierb în suc propriu. Acesta e dezavantajul hainelor impermeabile: pielea nu respiră aproape deloc.

Curând, își face apariția și soarele. Nu e din cel care o să țină, dar încercăm să ne bucurăm de el atât cât se poate. Niciun moment de fericire nu trebuie irosit. Atmosfera e și ea mai clară, ne putem clăti ochii cu peisajele înconjurătoare.

Drumul se avântă hotărât către nori. Încercăm să ținem pasul cu el, dar nu prea ne iese. Mașinile trec în viteză în ambele direcții. Suntem singurii cicliști de pe această rută. Mai sus, intrăm direct în inima norilor. Evelin se entuziasmează, uitând că din nori se formează ploaia. Se oprește tot mai des să facă poze, deși totul e atât de dens încât nu se vede aproape nimic. De teamă să nu intre vreun șofer neatent în noi, aprindem luminile.

Cu vreo trei kilometri înainte de final, ploaia se dezlănțuie iarăși. Ne lovește și mai furioasă. Suntem uzi din cap până în picioare. Abia lăsăm sutele de metri în urmă. Nu vedem unde trebuie să ajungem, așa că mergem în gol, orbește. Sperăm doar să nu mai fie mult.

Pe vârf, nu ne așteaptă decât o pancartă: Furka Pass, 2.436 m. E a doua cea mai înaltă trecătoare pe care o parcurgem. Ne încearcă, în ciuda șiroaielor, o satisfacție aparte. Nu întârziem nici cu pozele și nici cu pusul hainelor pe noi, căci ne grăbim să profităm de lumina rămasă. *Distracția* abia acum începe.

Sunt 8 grade Celsius afară, dar pe coborâre o să le resimțim și mai puține. Frigul mușcă, fără milă, din noi. Tremurăm fără oprire și nici pedalatul nu ajută. Saboții au ajuns la fier: nu avem frâne aproape deloc. Ca să putem lua curbele, încetinim cu zeci de metri înainte. O mișcare greșită, un moment de

neatenție sau o clipă de supraestimare pot fi fatale – prăpastia e doar la un pas.

Drumul parcă nu se mai termină. E una dintre cele mai lungi coborâri pe care o parcurgem. Luatul curbelor devine din ce în ce mai riscant. Din fericire, ajungem într-o localitate unde apucăm să mai strângem, cât de cât, frânele. Sperăm că abruptul s-a terminat. Ne înșelăm amarnic.

Urmează repriza a doua de serpentine, iar ploaia refuză să contenească. Sunt nevoit să frânez cu picioarele, atât de gravă e situația. Simt cum janta și cauciucul îmi toacă plasticul încălțămintei. Nu îmi permit să ne oprim să înlocuiesc saboții, nu în infernul prin care trecem.

Cu grijă, ajungem la baza muntelui. Picăturile cad mai cu milă, dar frigul rămâne încrâncenat. În fața unui service de biciclete rezolvăm frânele ca să putem continua. Cinci cicloturiști urcă spre munte. Oare sunt conștienți ce-i așteaptă?

Ne oprim lângă drum, semi-ascunși în spatele unui pâlc de copaci. Calea ferată e doar la o aruncătură de băț, dar suntem cu nervii prea întinși ca să ne mai pese de ceva. Peste noapte, furtuna se dezlănțuie iarăși. Vântul se umflă năprasnic în noi. Printre rafale, mă gândesc dacă am ancorat cortul cum trebuie. Încă tremur, deși sunt învelit în sac până la gât.

– Acum ai înțeles cum e să te prindă ploaia pe bicicletă pe munte? nu pot să nu-l întreb pe Evelin.

Somnul câștigă prim-planul însă, așa că rămân fără răspuns. Nici nu am nevoie de unul, știu că a priceput. Așa cum

spuneam, sunt unele lecții pe care nu le înveți decât dându-te singur cu capul de pereți. Păcat, însă, de cele pe care viața vrea să ne învețe, dar noi ne încăpățânăm să nu le luăm în seamă.

Odată cu lumina dimineții, norii încep, timizi, să-și caute alte meleaguri. Suntem încă adormiți și obosiți după ziua precedentă, dar suntem optimiști că ce a fost mai rău a trecut. Chiar dacă ar ploua iarăși, măcar nu mai suntem pe vârf de munte.

În timp ce strângem cortul și aranjăm bagajele, un tren trece plictisit în amonte. Oamenii ne privesc curioși. Îi salutăm, făcându-le cu mâna și zâmbindu-le. Ne răspund, cu gura până la urechi. Așa da, așa se încep zilele bune!

Coborâm fără să simțim efortul, iar orașele elvețiene se succed în grabă: Brig, Visp, Sierre, Sion. Ne oprim din loc în loc să ne aprovizionăm. Fie din magazine, fie din plantațiile de pe drum: mere, pere și struguri sunt din belșug, la doar o mână întinsă dinstanță. Fără să exagerăm, ne servim, după nevoi, din toate. După atâtea zile petrecute prin munte, savurăm fiecare culoare, textură și aromă.

Dimineața, ne propusesem să trecem de Martigny până seara dar, fiindcă știm că înainte de a sosi în Franța avem de parcurs o cățărare serioasă, regândim planul. Ne oprim mai devreme. Adăpost ne este o plantație de caiși ce mărginește drumul. Iarba ne este mângâiere pentru picioare.

În timp ce soarele își uită privirile dinspre zare, întindem cortul și hainele la uscat. Mâncăm cu poftă și entuziasm, gândindu-ne la viitoarele zile de călătorie. O nouă țară ne așteaptă la doar un pas.

În concertul trenurilor și al mașinilor de pe șosea, ne bucurăm de o ultimă noapte în Elveția. Nici vorbă ca zgomotul să ne tulbure somnul. Uneori prinde bine și oboseala prea pronunțată.

Ziua următoare ne lovim de una dintre cele mai grele porțiuni ale călătoriei: *Route de la Forclaz*. Nu avem de urcat decât 1.000 de metri în altitudine, dar drumul, cu șerpuirile lui lenește printre vii și pădure, ne obosește într-atât încât uităm să mergem înainte. Soarele ne scurge fiecare dram de energie prin picături mari de transpirație. Răsuflarea e grăbită, sacadată. Și de data aceasta, Evelin arată mai bine, mai proaspăt.

Peisajul, așa ciuntit de lipsa de claritate a atmosferei, compensează, însă, durerea efortului. Din păcate, nu putem vedea întreaga vale, dar nici ceea ce se vede nu e de ignorat. De fapt, se văd două văi: cea din stânga, pe firul Ronului, proaspăt parcursă de noi cu o zi în urmă și cea din dreapta, pe care se poate ajunge în Italia. În prima, pământul pare o foaie desenată, pe care un copil sârguincios și-a așezat, cu grijă, formele geometrice învățate la școală: drumurile și calea ferată sunt liniile lungi, drepte, care se înecă în albastrul orizontului din zare; plantațiile de pomi fructiferi sunt dreptunghiurile vopsite în diverse nuanțe de verde ce dau o simetre aparte zonei; iar viile, începute în vale și terminate pe coastele munților, sunt

cele care, de la noi de sus, se văd ca niște trapeze neregulate, strâmbe chiar. Toate, însă, luate mănunchi, formează un tot unitar cum rar îți e dat să întâlnești.

Spre dreapta, munții nu au fost atât de generoși, iar valea este mai îngustă și mai sălbatică. Drumul șerpuiește nervos printre obstacole, pregătindu-se, parcă, să atace orice ar îndrăzni să îi iasă în cale. Locuințele continuă să se vadă până departe, dar din ce în ce mai rare. Lor le lipsește îndrăzneala neșovăitoare a șoselei și, cumva, preferă stabilitatea de acasă decât nesiguranța călătoriei.

– Oare cât de mult o mai fi? nu pot să nu întreb, în timp ce îmi iau ochii de la peisaj și reîncep urcarea.

– Încă pe atât! îmi răspunde Evelin râzând, fără să știe dacă am trecut sau nu de jumătate.

Știu că azi trebuie să ajungem în Franța, dar habar nu am cât de dureroasă va fi această reușită. Sper ca Forclaz să fie singurul pas de trecut, deși nu pare deloc așa. Vedem pancarta cu altitudinea și ne este clar că până la graniță ne mai așteaptă niște surprize. Numai de ar fi plăcute…

Din pas coborâm abrupt către o vale ce pare să nu ducă nicăieri: e strâmtă, îngustă și pipernicită. Până și apa care o străbate nu e decât un firișor slab, aproape fără viață. Granița e la marginea unei localități, exact înainte de a începe urcarea către un nou pas: Montets. Dacă vrem să ajungem în Chamonix, nu avem de ales decât să mergem înainte.

Drumul nu e dificil, iar faptul că am ajuns atât de departe ne umple cu o energie molipsitoare. Nu avem cui o împărtăși, dar parcă totul: brazi, cer, izvoare, se bucură cu noi de reușită. Comuniunea cu natura, iată o stare de spirit din care uităm tot mai des să ne înfruptăm! Tributari tehnologiei și vitezei, ne-am pierdut deprinderile ancestrale ce ne caracterizau ca oameni: liniștea, atenția, grija pentru ceea ce ne înconjoară.

–Fii atent în stânga! îi strig eu fratelui meu, la o deschidere mai pronunțată a văii.

– Unde? îmi răspunde el, ridicând capul din pedale.

Și, arătându-i cu mâna către înaltul cerului, îi răspund:

– Stânga sus, se vede Mont Blanc-ul!

Nu știu dacă e exact vârful Mont Blanc sau doar o parte a masivului numit astfel, dar tabloul mă lasă fără respirație. Suntem încă departe de baza lui dar, pentru a-l privi în întregime, tot trebuie să facem eforturi serioase. Sus, zăpada e ca un covor de iarnă așezat peste un bătrân obosit de trecerea vremii. Bătrân care, deși protagonist a toate cele care au trecut peste el, se ține încă tare și falnic. Mai jos, stânca reușește să spargă mantia aceasta imaculată, lăsând să se vadă începuturile de viață. Și, cu cât privirea mi se prăvălește pe versanți către vale, cu atât această viață explodează mai tare și mai în culoare. Treptat, pietrele lasă loc unui covor de iarbă timidă; iarba, arbuștilor, iar arbuștii, copacilor. Iar noi, minusculi si insignifianți printre acești giganți ai secolelor, suntem asemenea virgulei de la mijlocul unei propoziții: totul

se oprește în fața noastră, atât cât să avem timp să admirăm pe îndelete, numai ca să pornească iarăși, în ordine inversă, către culmile versantului din dreapta. Munții au, încă, povești și istorii nespuse și nescrise.

– Wow, mă trezește Evelin din visare!

Încă stă cu privirea pironită către zare, acolo unde și lui, tabloul i se înfățișează la fel de magnific ca mie.

– Aproape am ajuns în Chamonix, îi spun, în timp ce încerc să îmi adun gândurile sub același acoperiș.

– Chamonix! De când aștept să îl văd! exclamă el.

Da, Chamonix-ul a fost, încă de la început, ținta noastră principală. Știam că visul urcării Mont Blanc-ului trebuie amânat, dar orășelul acesta de la baza masivului a rămas ca un magnet ce ne-a atras spre el de fiecare dată, fără să dea greș. În plus, oricine ne întreba care ne e destinația, primea același răspuns, din toată inima: *Chamonix, Franța!* Și iată că, în a 16-a zi de călătorie, ajungem să ne vedem visul cu ochii. Brusc, ca printr-o magie din copilărie, tot greul ni se șterge din amintire: ploi, frig, durere, și nu ne mai rămâne decât clipa aceasta, cu unicitatea momentului de față. Pentru astfel de experiențe e făcută viața; atunci când știi că ai luptat pentru ceea ce ți-ai dorit, câștigi ceva ce nimeni nu îți mai poate fura.

Nu zăbovim în oraș, căci aglomerația și fluxul de turiști parcă ne încalcă pacea dobândită pe drumuri. Ne aprovizionăm pentru următoarele zile și pornim mai departe. *Dar pe ce drum să o luăm?* ne întrebăm. Singura șosea din zonă e un

drum expres interzis bicicletelor. Încercăm să îl evităm, dar la un moment dat, Garminul crapă și chiar nu avem altă variantă. Ne consultăm și decidem să intrăm pe interzis până când o să găsim varianta care ne trebuie.

– Cu toată viteza înainte! îi strig lui Evelin.

Și adaug:

– Dar ai grijă la mașinile care intră sau ies, căci acolo e pericolul!

Claxoanele încep să sune. Scurt la început, dar tot lungindu-se pe parcurs, în timp ce sutele de metri se adună pe kilometraje. La trecerea pe sub un pod, șoseaua se îngustează și ea, și nu ne e greu deloc să simțim cum pericolele ne prind din urmă: mașinile trec atât de repede și atât de aproape, încât riscurile să continuăm sunt uriașe.

Oprim unde avem ocazia, nedumeriți și supărați din cauza situației. Așteptăm.

Un microbuz galben ne depășește și parchează în fața noastră, cu girofarele pornite. Mă uit cu subînțeles la Evelin, spunându-i:

– În sfârșit!

Continuăm să așteptăm. Când coboară, șoferul se lovește de asaltul întrebărilor mele:

– Do you speak English? Which road is the good one? Could you help us, please?[19]

Vorbește engleza, deși accentul lui e cel puțin amuzant. Tocmai pentru aceasta a venit, să ne scoată de pe *autoroute*[20].

– Ați mers nu unul, nu doi, nu trei, ci patru kilometri pe aici! ne apostrofează el.

– Nu am știut pe unde să o luăm, încerc eu să îi explic.

Și continui să îi povestesc cum am înfundat drumul luându-ne după Garmin și cum altă variantă nu se vede pe hartă.

– Ba nu, este un drum pe acolo, pe sus, revine el asupra mustrării, de data aceasta mai binevoitor.

Și adaugă:

– O să punem bicicletele în spate, vă duc eu unde trebuie. De fapt, stați să mai sun un coleg fiindcă nu am suficient spațiu.

În doar câteva minute, un alt microbuz se alătură celui dintâi și, după ce urcăm și bicicleta mea, suntem gata de drum. După nici trei kilometri, ieșim pe un drum secundar de unde revenim pe cont propriu. Primim indicațiile necesare cu privire la traseu, dar și câteva nume de localități pe care să le urmărim. Le mulțumim oamenilor pentru ajutor și ne luăm *la revedere!*. Nu a fost așa greu să găsim o soluție, până la urmă.

– Oare i-a sunat vreun șofer? gândesc eu cu voce tare.

– Nu! îmi răspunde Evelin.

19 Vorbiți engleză? Care este drumul corect? Puteți să ne ajutați, vă rugăm?

20 Autostradă.

Și continuă:

– Am mai discutat în mașină, aceasta e treaba lor, să aibă grijă de un anumit sector de drum. A zis că mereu găsesc turiști pe acolo, deci nu suntem noi singurii. Ba uneori și animale intră pe stradă, deci poate să fie și mai rău.

– A..., am înțeles! Bine că au venit repede, că ar fi fost urât tare dacă trebuia să mai continuăm mult pe acolo.

Vorba îmi rămâne, însă, neterminată, căci trebuie să am grijă pe unde merg. Din cauza noii șosele, cea veche, adică cea pe care o parcurgem noi, e aproape lăsată în părăsire. Continuăm să parcurgem kilometru după kilometru, oprindu-ne, din când în când, să ne aducem omagiile și admirațiile pe altarul Mont Blanc-ului. Simt că, indiferent cât de multe, tot n-ar fi suficiente. Doar când privești astfel de tablouri, înțelegi cât de trecătoare și insignifiantă îți este, de fapt, existența. Umilința, iată cea mai importantă lecție pe care ți-o predă grandoarea naturii!

Ziua ni se prelungește din cauza unei urcări neprogramate de aproximativ 10 kilometri, iar din vârf ne luăm *adio* de la muntele ce ne-a inspirat întreaga călătorie. Sper că nu o să fie pentru totdeauna, dar cine știe ce o să aducă viitorul? Viața are darul acesta, de a lua visele, dorințele și aspirațiile și de a le amesteca într-un tumult de situații și contexte că nici nu știi ce, cum și ce o să iasă. Ce ne rămâne nouă, însă, de făcut? Să ne dorim și să luptăm cu tot ceea ce suntem pentru ceea ce vrem, având speranța că lucrurile vor ieși (într-un final) așa cum trebuie să iasă. Până la urmă, e vorba de un necunoscut

pe care nu îl poți descoperi decât îndrăznind să mergi curajos înainte.

Ne încheiem ziua la margine de drum, sperând că nu o să deranjeze pe nimeni oprirea noastră în plină vedere. A doua zi ajungem în Ugine, unde petrecem destul timp la cumpărături și cerând informații despre zonă și drumuri. Fac rost de o hartă de la un Centru de Informare Turistică și, în timp ce mâncăm și micul dejun și prânzul în același timp, discutăm ce variantă să alegem pentru mai departe. Putem, fie să mergem spre Nisa via Briacon, fie să rămânem la planul inițial și să ne îndreptăm spre Italia, urcând Col de l'Iseran. Ne-ar plăcea să ajungem la Mediterană, dar parcă e prea mult să ocolim 400 de kilometri, așa că alegem Italia. Urmează să mergem spre Torino, iar de acolo mai vedem dacă ne întoarcem în munți sau plecăm spre Balcani.

Cu bagajele pline de mâncare pentru următoarele două zile, pornim spre Albertville. E deja trecut de ora 13:00, iar noi nu am parcurs decât puțin peste 20 de kilometri. Încercăm să nu mai pierdem timpul, căci vrem să trecem de Bourg Saint-Maurice, așa încât să ne rămână Iseran-ul pe ziua următoare. Evităm drumul prin Beaufort; considerăm că două pasuri peste 2.000 de metri în două zile consecutive ar fi prea mult, așa că alegem varianta puțin mai lungă, dar mai ușoară. Din Albertville urcăm pe lângă Isere, apa pe care o vom părăsi abia înainte de cea mai grea parte a cățărării, după mai bine de 90 de kilometri de mers *împreună*. Într-un fel, e plăcut sentimentul acesta de a nu fi singuri, chiar dacă tovarășul de drumeție nu e

decât un râu spre ale cărei izvoare ne peregrinăm, nu cu mare ușurință, pașii.

Vremea e caldă și plăcută astăzi, iar zona e împânzită de rutieri; se vede că suntem în țara de origine a faimosului *Le Tour*[21]. Schimbăm saluturi cu fiecare; e o plăcere să vezi că nu ești doar tu pe drumuri. În plus, le admirăm bicicletele fără contenire, căci sunt care mai de care mai frumoase și mai performante. Pe lângă ei, părem niște cerșetori demodați și amărâți, apăruți dintr-o greșeală a istoriei. Nu ne deranjează. Eleganța are costurile ei, pe care nu suntem deloc dispuși să le achităm.

Cu greu, ajungem în Saint-Maurice pe seară. Sunt rupt de oboseală. Evelin a fost nevoit să mă tot aștepte în ultimii 30 de kilometri. Orașul e paralizat de aglomerație. Mașinile se înghesuie una într-alta asiduu, fără milă. Nu au pe unde trece și, indiferent de dorința lor, toate trebuie să aștepte să le vină vremea. Facem necontenit slalom printre ele și, până nu lăsăm în urmă intresecția cu drumul ce se avântă temerar spre Italia, nu scăpăm de vacarmul asurzitor al civilizației. După ce lăsăm în urmă și ultimele case, intrăm pe o pajiște, puțin mai la vale, să ne petrecem noaptea. Avem apă să ne spălăm, loc bun unde să campăm și toate beneficiile unei zone de munte. Doar aerul e fierbinte, făcându-mă să mă simt ca într-un cuptor încins la maximum.

Noaptea, norii de pe cer trec la fapte: începe să plouă încă înainte să adorm. *Decât să plouă pe Iseran, mai bine să toarne*

21 Turul Franței, cea mai importantă competiție de ciclism din lume.

acum să se termine!, mă gândesc. De parcă nu s-ar găsi apă și pentru a doua zi, dacă ar fi să avem ghinion. Însă sper să fim mai norocoși decât pe Furka și să ne bucurăm de vreme bună și de peisaj.

Cu picurii concertând ritmic pe acoperișul cortului, mă cufund într-un un somn agitat, dar plin de vise.

Col de l'Iseran

Scot capul din cort cu inima strânsă, dar nici urmă de ploaie afară. Natura izbucnește într-un concert de întâmpinare, vrând parcă să ne împingă de la spate către vârful muntelui. Aerul e răcoros și puternic. Soarele își aruncă primele raze de după vârfurile munților. Roua botează firele de iarbă. Noi ne căutăm drumul către creste.

Cățărarea nu e foarte complicată, dar e lungă. Prea lungă. În total, avem de urcat 50 de kilometri cu o pantă medie de 7%.

Până în Val d'Isere, singura zonă mai accesibilă e reprezentată de 2 kilometri de fals plat. În rest, împingem cu strășnicie la deal. Să treci un munte capătă cu totul alte valențe ca cicloturist; pe o cursieră sau cu un MTB fără bagaje totul ar fi mult, mult mai ușor. Totuși, satisfacția e mai mare când mergi cu toate după tine: te simți mai independent. În plus, cu cât condițiile sunt mai dificile, cu atât reușita cântărește mai tare.

Mai avem 14 kilometri până sus, iar vremea încă se menține bună. Ne bate un vânt năprasnic din față, dar, imediat ce luăm o serpentină, simțim cum acesta ne împinge, cu forță, din spate. Urcăm fiecare în ritmul lui, dar, bineînțeles, al meu e mai moale decât al lui Evelin. În plus, mai iau și pauze de poze, deci opririle se cam adună.

Tot aștept ca drumul să se termine, dar virajele parcă ies direct din munte, așa de subit apar. Mă simt plimbat pe fiecare parte a versantului, dar vârful cățărării tot nu se vede.

– Oare să fie acolo? îl întreb pe Evelin, indicând o zonă unde sunt adunate mai multe mașini oprite.

– Nu, nu e acolo! Acolo se ajunge pe off-road-ul de mai sus, îmi răspunde acesta.

Speranțe deșarte. Vise distruse. Iluzii spulberate. Te lovești de ele la fiecare pas, pe o urcare suficient de lungă încât să stoarcă ultima fărâmă de voință din tine. Nu trebuie neapărat să fie greu, e suficient să fie repetitiv, ca picătura chinezească: *pic! pic!* Așa cade și transpirația de pe fața mea, oglindă perfectă a efortului pe care îl depun: în picuri mari, fierbinți de durere. Am timp să mă gândesc la o mulțime de subiecte: trec de la *nemurirea sufletului* la planuri pentru următoarele excursii sau la idei pentru ce să scriu în jurnal, în vârf sau diseară. Ai timp pentru orice, într-o astfel de situație.

O marmotă ce traversează drumul mă trezește din agonie. Îl strig pe Evelin:

– Uite, marmote! și îi indic să se uite spre dreapta.

Sunt multe, nu doar una. Niciuna, însă, nu pare speriată sau deranjată de prezența omului în zonă. Au învățat să conviețuiască cu intrusul, se pare. La fiecare pas, natura ne dovedește adaptabilitate. Omului, în schimb, în multe cazuri, nu îi rămâne decât rigiditatea.

Mai avem 3 kilometri, când începe o burniță rece, însoțită de același vânt de mai devreme. Vârfurile munților s-au ascuns sub nori negri; le e frică de amenințare.

– Nu putea să mai aștepte jumătate de oră? strig eu în gol, către nicăieri.

Ne îmbrăcăm și continuăm mai departe. Ploaia nici nu contenește, dar nici nu își adună forțele. Ne tatonează, parcă. E unul dintre puținele momente când natura are răbdare cu oamenii.

Evelin e deja sus, iar eu mă lupt cu mine însumi să nu mă las prins de un ciclist pe cursieră. Mă aleargă de vreo 10 minute și, deși îmi e clar că lupta nu e echitabilă, nu vreau să renunț. Cumva, a trezit în mine niște forțe de care nu mă simțeam capabil.

Sus, sunt inundat de reușită. Am ajuns (pe bicicletă și cu 40 de kilograme de bagaje) pe cel mai înalt pas din Europa: 2.770 de metri. Mi-ar plăcea să stau să notez impresiile chiar acum, la cald, dar frigul este de altă părere. Din păcate, acesta câștigă și, după ce terminăm cu nenumăratele poze, ne avântăm spre vale.

La coborâre e și mai rece, dar măcar roțile se învârt repede. Lăsăm curând în urmă ploaia și ieșim într-un soare ce nu reușește, însă, să bată vântul. După un timp, se mai îndulcește și valea, așa că suntem nevoiți să pedalăm iarăși. E încă devreme, deci o să încercăm să urcăm și Mont-Cenisul; cine știe, poate că noaptea următoare o să o dormim în Italia.

În Lanslebourg, după ce mâncăm și încărcăm GPS-ul, pornim spre al doilea mare pas al zilei. E obstacolul care ne separă de o nouă țară. Oboseala încă nu se resimte, doar norii de deasupra apasă din ce în ce mai greu pe umerii noștri. Ne-au prins din urmă și, din când în când, își amintesc să ne mai cearnă.

Nu ni se par chiar grei cei 7 kilometri de cățărare, dar sus avem surpriza unui bonus: trebuie să mergem pe lângă un lac de acumulare, iar drumul e plin de suișuri și coborâșuri.

Vedem, chiar după pancarta ce marchează vârful trecătorii, niște monumente ce comemorează câteva treceri ilustre pe acest drum: Hannibal cu elefanții lui în drum spre Roma, Napoleon în fruntea armatei sale și bicicliști concurând în Turul Franței. Iar acum, iată că a venit și rândul nostru. Visele sunt singurele care te pot așeza alături de titani. Oftez adânc, a satisfacție, și ne continuăm călătoria vălurită, rămânând pe malul stâng al apei. Cochetez cu ideea de a campa jos, chiar lângă baraj, dar fratele meu nu intră în acest dans al ideilor și insistă să dormim undeva dincolo de graniță.

Coborârea se accentuează, iar noi ajungem într-o zonă care, deși semnele arată clar că a fost locuită, acum e lăsată

tribut părăsirii și degradării. Pe nesimțite, muntele recâștigă ce e, de drept, al lui. Frigul ne face să pedalăm chiar și la vale, dar nu ne împiedică să oprim lângă pancarta ce marchează o nouă *trecere – Italia*, citim, grăbindu-ne să furăm momentul pe retina aparatului foto.

Valea ni se deschide abrupt către stânga, dar atât de adânc încât nici nu îi putem ghici finalul. Cenușiul după-amiezii a devenit, printre gândurile noastre voioase, un plumburiu negru, ca cel de toamnă de pe la noi. Măcar contrastul e unul reușit. Căutăm, măcinați de nerăbdare – nu știm cât timp ne va mai oferi ploaia ce stă să vină – un loc unde să petrecem noaptea. Găsim, la capătul unor lungi kilometri înșirați nedorit unul după altul, un petic de pământ suficient de drept ca să putem întinde cortul.

– Și cu bariera ce facem? îmi întrerupe Evelin dilemele.

Suntem la o margine de sat, iar locul unde vreau să intrăm e mărginit de copaci, pe o parte, și de un zid, pe cealaltă. La intrare, tronează o bară de metal pe post de *trecere oprită.*

– Intrăm! Nu vezi că nu avem alte opțiuni? răspund eu, nu foarte convins de ceea ce spun. Iar dacă se leagă cineva de noi, explicăm situația și vedem cum rezolvăm, continui eu, încercând să fac pe optimistul.

La cât de obosiți suntem, să fim izgoniți în toi de noapte ar fi cireașa acră de pe un tort cu mult prea multe calorii. Din fericire – interesant cum totul capătă valențe subiective – începe să plouă atât de puternic că abia apucăm să ridicăm

cortul și să ne adăpostim. Nimeni nu umblă prin grădini pe o așa vreme. Zgribuliți de apă și vânt, ne încălzim cu o supă fierbinte. Ne ajunge și la suflete, nu numai în stomacuri. În sacii de dormit e numai bine: e cald. Scrisul în jurnal devine o piatră de moară în plus la bagajul zilei. Nu vreau, însă, să sar peste ceea ce aș fi însăilat pe Col de l'Iseran, așa că mă ghemuiesc nu numai printre așternuturi, dar și printre cuvinte, idei și propoziții. Încerc să pun un punct special unei zile de neuitat, ce marchează încheierea unui capitol cu totul deosebit al unei călătorii memorabile: de mâine vom lăsa Alpii în urmă.

Acompaniată de stropii de ploaie ce cad flămând pe acoperișul cortului, mâna își începe fuga sinuoasă peste rândurile agendei. Pixul are mare grijă să soarbă efortul:

> *Ca să urci Col de l'Iseran pe bicicletă, cu 40 de kilograme de bagaje, trebuie să fii nebun.*
>
> *Ca să pleci prin țări străine doar cu strictul necesar, cu ceva bani în buzunar și cu un plan abia încropit, trebuie să fii nebun.*
>
> *Ca să alegi să dai confortul de acasă pe nesiguranța călătoriei, trebuie să fii nebun.*
>
> *Da, ca să alegi aventura, trebuie să fii într-adevăr nebun!*
>
> *Tocmai am ajuns pe Col de l'Iseran, cel mai înalt pas din Europa, 2.770 m altitudine. Am împins de bicicletă cale de 5 ore, dar nu regret niciun dram din efortul folosit. Aceasta stă, la o aruncătură de băț de mine,*

încărcată și obosită, dar simt că, dacă ar putea, ar zâmbi și ea de mulțumire. Oamenii se perindă prin juru-i, dar știu că nu-i observă, reușita acaparând-o și pe ea așa cum mă acaparează și pe mine: cu totul. Știți cum e, când ești fericit, restul nu prea mai contează.

Stă să plouă.

A plouat ușor și pe ultimii kilometri, dar doar cât să ne sperie. Din fericire!

Vântul suflă destul de puternic, iar eu încep să strâng jacheta pe mine.

Nu e un loc deosebit de frumos, Col de l'Iseran. Așa că, dacă îl dezbraci de povestea voinței și curajului care te aduce acolo, rămâne simplu, fără strălucire. Într-o parte, valea se deschide timid, arătându-mi frânturi din drumul pe care urcam cu doar câteva ore înainte. Dincolo, spre Italia, norii negri se arată amenințători, acoperind vârfurile de munte. Iar cealaltă vale, pe care urmează să o coborâm, e aproape complet învăluită în ceață; cumva, e ca o taină a viitorului, pe care nu o descoperi decât dacă îți faci curaj să te arunci cu toate forțele spre ea.

Deci, după cum spuneam, Iseran-ul nu e spectaculos prin exteriorul său, ci prin transformarea pe care o aduce sufletului. Într-un fel, să ajungi la aproape 2.800 metri doar prin propriile forțe te face să te simți de neînvins. E adevărat, știi că în realitate ești departe

de a fi astfel, doar că mai știi și unde erai și cât de mult ai crescut în urma efortului. Căci, cu fiecare pedală apăsată, cu fiecare scrâșnire din dinți și cu fiecare boabă de sudoare căzută, te-ai înălțat. Nu numai la propriu, ci și la figurat: te-ai luat de unde erai și te-ai împins către cel care poți deveni.

Despre asta e aventura, despre asta e nebunia: despre a te descoperi. Sau, mai bine zis, despre a te construi.

Așadar da, poate că trebuie să fii nebun ca să urci Col de l'Iseran pe bicicleta încărcată cu o mulțime de bagaje! Da, poate că trebuie să fii nebun ca să pleci într-o astfel (sau într-o ALTFEL, de ce nu) de aventură! Doar că – și aici să îmi fie cu iertare – trebuie să fii și mai nebun ca să îndrăznești să zici NU provocărilor!

CAPITOLUL 8 –
GOANA CĂTRE MARE

Dimineața, pământul e singurul înviorat – noi încă ne întindem gurile în căscaturi lungi, interminabile. Avem nevoie de o voință de fier ca să părăsim căldura cortului și să ieșim în toamna timpurie de afară. Situația nu s-a schimbat foarte tare față de seara trecută: munții tot nu se văd, iar cerul tot pictat de înmormântare se prezintă. Și, pe deasupra, nici noi nu putem să ne considerăm soarele zilei, căci suntem mohorâți și abătuți.

După ce ștergem orice urmă a trecerii noastre, suntem pregătiți să ne adâncim în noua țară ce ne stă în față. Din punct de vedere al drumului, lucrurile încep cum nu se poate mai bine: coborâre de 10% întinsă pe mai mulți kilometri. Ne cam pătrunde curentul umed al dimineții, dar trecem peste inconvenient și, înainte să ne dăm seama, ajungem în primul orășel: Susa.

Încărcatul GPS-ului și cumpărăturile ne iau ore bune (ne tot plimbăm de la un magazin la altul, căci și italienii au prize diferite, nu doar elvețienii), constatând că pe aici o să fie o aventură să ne înțelegem cu oamenii. Din păcate, aproape nimeni nu vorbește engleză, iar *limba semnelor* pare să nu fie

deloc pe placul italienilor. Chiar ne întrebăm ce înțeleg ei când le arătăm GPS-ul/smartphone-ul și le arătăm prin tot felul de gesturi că avem nevoie de priză...

E vineri și, începând de astăzi, trebuie să ne reîmprietenim cu platul câmpiei. Picioarele nu pot să stea nicio secundă și, deși efortul nu e foarte intens, trebuie să pedalăm fără oprire. Din fericire, nici kilometrii nu stau deloc locului, ci zboară cu repeziciune în urmă.

În Torino ajungem plini de speranțe și plecăm storși de fiecare dram de energie. Rar mi-a fost dat să văd un oraș atât de neprietenos cu bicicliștii! Iar șoferii italieni conduc haotic și iresponsabil, depășindu-ne în viteză sau tăindu-ne calea. Nici semafoarele nu sunt respectate, deși te-ai aștepta ca astfel de lucruri să se întâmple oriunde altundeva, nu în Italia. În plus, peste tot te lovești de gunoaie și de o lipsă totală de îngrijire a locurilor. Nu, nu ne place deloc noua *noastră* țară!

După multiple rătăciri de drumuri și cu nervii întinși la infinit, reușim să ne apropiem de marginea metropolei. Mă simt uscat, golit de resurse și entuziasm. Am obosit în două ore petrecute în civilizație cât în două zile pe munte. Creierul îmi plânge, dându-mi ghes să fug de acolo cât mai repede cu putință. Îl ascult și gonim cât ne mai țin puterile spre unde vedem cu ochii.

Nu reușim să găsim drumul corect către următoarea destinație importantă – Pavia – căci totul e ca un ghem imposibil de rezolvat. Garminul ne trimite pe o șosea pe care

bicicletele nu sunt permise, iar eu aproape că văd totul în negru. Ca să scap de tensiune, dau pustietății un țipăt sec, a jale.

– Hello! Do you speak English?[22] mă face Evelin să întorc capul, înainte ca sunetele stigătului meu să se piardă complet în atmosferă.

De nicăieri, căci credeam că suntem singuri, a apărut un bătrânel pe cursieră, iar Evelin l-a oprit să îi ceară indicații.

– No![23] îi răspunde biciclistul, în timp ce turuie un tumult de vorbe pe care doar el le înțelege.

Dar Evelin nu se dă bătut:

– Pavia? Casale Monferrato?

– Si, si![24] vine răspunsul, în timp ce mâinile indică agitate *înainte.*

În sfârșit, avem direcția pe care trebuie să o urmăm. Ba mai mult, după numai câțiva kilometri, încep să apară și indicatoarele mult căutate.

Fugim cu toate forțele de ploaia ce ne aleargă neobosită. Ne simțim ca într-o cursă în care tot pe locul doi terminăm. Vântul ne bate cu putere din față, dar îi suntem recunoscători – face ca norii să calce de două ori într-un loc. Gonim cu 28-30-32 km/h, dar nu suntem deloc dispuși să încetinim. După aproximativ două ore, ni se schimbă norocul și vântul se întoarce, dându-i ploii o mână serioasă de ajutor să ne ajungă.

22 Salut! Vorbiți engleza?
23 Nu!
24 Da, da!

Conștientizăm că nu mai avem nicio șansă, dar nici loc unde să ne adăpostim nu găsim. Parcurgem un drum ce trece numai printre orezării, așa că nici de cort nu e rost.

Uneori însă, chiar atunci când lucrurile par mai grele și mai fără soluție, apare o sclipire de necunoscut care te scoate la liman. Pentru noi, salavarea din calea furtunii aproape dezlănțuite este o benzinărie dezafectată, dar extraordinar de potrivită pe post de adăpost. Mai aduce vântul stropi de ploaie și până la noi, dar nu ne udăm și nici frigul nu ne pătrunde.

După mai bine de două ore de vijelie și șuvoaie, cerul contenește a milă. Montăm cortul chiar acolo, la ușa fostului magazin al stației de alimentare, pe pavajul rece de ciment. Pentru că nu știm ce o să aducă noaptea, improvizăm un sistem ca să putem monta și prelata impermeabilă, doar ca să fim siguri. Cu capriciile vremii nu merită niciodată să îți măsori forțele.

Înăuntru, murim de căldură. Afară, țânțarii ne transformă în câmpuri de luptă. Nu avem parte decât de un somn fugitiv și întrerupt adesea. Simt că o să mă sufoc.

Dimineața, o luăm de la capăt: aceiași nori neprietenoși pe cer, același drum nesfârșit și aceleași câmpii pierdute la orizonturi. Devenim nostalgici după urcările epuizante din munți. Ne e dor de vreme bună. Vrem să se termine câmpia.

În economia acestui gen de excursii sunt inevitabile zilele în care ți-ai dori să te oprești și să pleci acasă. Nu e vorba că nu îți mai place sau că ai obosit fizic, spiritul e cel care îți

cedează. Deși ai plecat la drum perfect conștient de ceea te așteaptă și pregătit pentru astfel de momente, tot ești luat prin surprindere. Cumva, motivația aceea lăuntrică care te-a adus până aici se pierde în marea de efort, necunoscut și provocări prin care ai trecut. Și, ca să fii în stare să continui, trebuie să lupți aprig cu demonii care îți inundă sufletul.

Pentru că exact așa sună șoaptele descurajante pe care ți le spui: ca niște demoni care vor să te îndepărteze de scopul final. Par ființe externe, independente de propria voință, cu care te-ai lupta în zadar. Dar de fapt, tot tu lupți în ambele tabere. Și, ca să învingi, nu ai altceva de făcut decât să mergi înainte. E ca pe drumul vieții: când nu știi ce să faci, continuă! Căci, într-un final, o să treacă. Și o să te feliciți pentru că nu ai renunțat. Dar dacă incertitudinea și durerea rămân, schimbă macazul. Mai bine să o iei de la capăt pe o cale posibil bună, decât să continui pe una care știi sigur că e greșită.

Pentru noi, scăparea vine din dorința de a ajunge la mare. Cu buretele, ștergem restul călătoriei, focalizându-ne pe distanța rămasă până la Adriatică. Facem în așa fel încât nimic să nu mai conteze: nici Alpii, nici Balcanii. Și nici vremea, nici câmpurile, nici drumurile proaste și drepte. Nimic. Doar marea.

Ne place însă cum se toacă kilometrii sub mișcarea constantă a picioarelor. Parcurgem zilnic distanțe monstru: 125, 163, 155 de kilometri etc. Orașele se succed cu repeziciune: Pavia, Codogno, Cremona, Mantova, Legnago, Monselice. Nu zăbovim în niciunul, dar trecem prin fiecare, doritori să le

pătrundem atmosfera. Ni se par toate trase la indigo. Haosul din trafic e același. Străzile sunt la fel de înguste. Clădirile – construcții din cărămida secolului trecut. Oamenii sunt cu toții angrenați în discuții interminabile, pare că, pentru ei, timpul și-a încetinit ritmul. Pentru noi, prezentul, însă, se grăbește: marea ne rămâne ținta finală.

Într-un sens giratoriu, un șofer neatent iese fără să se asigure și mă șterge de praf și de vopsea. Din fericire, nu pățesc nimic grav. Și, cum nici chef de ceartă nu am, plecăm după nici 5 minute.

De pe câmpuri, adunăm roșii să ne ajungă câteva zile. Soarele apare iarăși și ne însoțește și el atât cât să nu ne obișnuim. Oricum, suntem recunoscători pentru orice, oricât de puțin.

Pe drumuri fiind, înveți să te bucuri de fiecare detaliu plăcut al călătoriei. Tinzi să uiți când a fost rău și greu și alegi să evoci doar părțile frumoase. Dacă cineva îți întinde o mână, primești, fără să ceri mai mult. Înțelegi că viața cu ale ei binecuvântări nu e un dat, ci un dar. Pricepi că ceea ce te înconjoară nu ți se cuvine și că trebuie să îți umpli sufletul cu apreciere și recunoștință. Iei specialul și îl înghesui în suflet, ca să îți țină de cald când o să fie rău. Te agăți de fiecare fărâmă de mărinimie, de fiecare vorbă bună, de fiecare umbră de soare. Într-un fel, devii mai sensibil și mai atent.

După patru zile de goană, sosim pe malul mării. Din păcate, nu o putem atinge, iar ziua visată de pauză și relaxare trebuie să se amâne. Parcurgem 16 kilometri pe un drum fără nicio

curbă, fără nicio localitate și fără nicio urmă de civilizație. Aerul e sărat și înțepător. Marea e la doar 50 de metri în dreapta noastră, dar ne e total inaccesibilă.

Mestre – poarta de acces către vestita Veneție – e un haos total. Mașinile ne înghesuie din toate părțile, claxoanele urlă stresant pe toate lungimile de undă, iar noi încercăm asiduu să ne croșetăm drum pe străzile întortocheate ale orașului.

De la un hypermarket ne umplem stomacurile cu înghețată. Nu ne interesează că e seară, o să fie combustibilul nostru pe mai departe. Mă încăpățânez să forțez nota, dorindu-mi să ne îndepărtăm cât mai mult de aglomerația urbană. Mă bucur că am ocolit orașele mari ca Milano, Verona, Padova.

Mergem paralel cu un canal de navigație de kilometri buni. Evelin vrea să campăm, dar mie nu îmi place deloc zona. Continuăm. Restul serii îl parcurgem printre spirite încinse și vorbe spuse în doi peri.

Spre sfârșitul zilei următoare, odată cu apropierea de Trieste, vedem Adriatica în toată splendoarea ei. De când o așteptăm! Oftăm cu oftaturi eliberatoare și începem să căscăm ochii după un loc bun pentru noapte. Vrem să dormim pe plajă, sub cerul liber. Festele, însă, nu s-au terminat: marea pe aici nu are plajă.

Alegem o bucată de beton din faleză pe care punem stăpânire pentru următoarele 12 ore. Oamenii continuă să se scalde satisfăcuți: unii în valuri, alții în raze de soare. Mâncăm

cu poftă, așteptând ca rândurile să se mai rărească. Vrem marea doar pentru noi.

Cu cât amurgul se transformă mai mult în noapte, cu atât zgomotul pașilor devine mai fad. Cobor, cu grijă, scările de metal ce deschid drumul spre apă. Sunt reci. Sunt alunecoase. Pe ultima treaptă, un val îmi gâdilă picioarele. Un fior îmi trece prin tot corpul. La nici doi metri, apa deja mă acoperă.

După câteva ture de înot, ies cu pielea strânsă pe mine de frig și mă arunc sub duș. Tot rece e apa, dar senzația e revigorantă. Practic, e primul duș de când am plecat din Austria. Corpul parcă îmi prinde putere sub șiroaiele de apă – simt cum picioarele își recapătă forța.

Dormim pentru prima oară în aer liber în călătoria aceasta. Pentru Evelin, să doarmă afară e o premieră. Ne aranjăm cât mai confortabil în saci și așteptăm vizita lui Moș Ene. La mine întârzie să ajungă. Ființa îmi e încă foarte trează. Sunt atent la tot ce se întâmplă în jur. Mașini care trec, oameni întârziați la o plimbare nocturnă, valuri ce se sparg ritmic de stânci. Nu pierd niciun sunet, nicio șoaptă și nicio frământare înconjurătoare.

Departe, furtuna e în recital de lumină. Fulgerele spintecă cerul, brăzdându-l fără milă în crăpături mulțime. Pare desprins din altă lume evenimentul: natura e mută, moartă parcă. Dar ochii mei sunt vii și admiră întregul spectacol.

Deasupra, stelele sclipesc a veselie deșartă.

E spre dimineață, 2:00 aproape. Mă trezesc și observ că scena s-a mutat la doar o aruncătură de băț. Aceeași liniște apăsătoare însoțește același concert superb de lumină.

– O să ne plouă... îl trezesc pe Evelin. Ai grijă să ai toate lucrurile pregătite pentru o plecare în grabă.

Până genele mi se fac iarăși de plumb, continui să admir forțele dezlănțuite ale naturii. Tabloul e fantastic, ireal.

Deasupra, stelele nu se mai văd. Am rămas doar cu deșertăciunea.

CAPITOLUL 9 –
MUNTE ȘI MARE

Ceva umed îmi gâdilă fața. În starea de semiconștiență în care sunt, încerc să îndepărtez intrusul cu mâna. Nu reușesc. Din contră, descopăr că sunt mai mulți. Vreau să îmi schimb poziția în sacul de dormit, când realitatea mă lovește: intrușii sunt stropi de ploaie.

– Evelin! îl strig eu pe fratele meu. Haide, repede, a început să plouă!

– Ce? Unde plouă? îmi răspunde el buimac de somn.

Dar se dezmeticește repede și strigă în gura mare:

– Plouă!!!

Nu, nu e de bucurie reacția lui, ci mai mult de supărare și frustrare. Ne strângem bagajele în doar câteva zeci de secunde și, după ce aruncăm pelerinele pe noi, pornim în căutarea unui loc adăpostit. E puțin trecut de 6:00 AM și, la marginea orașului fiind, nu ne facem griji că nu o să găsim o stație de autobuz sau o benzinărie.

Ploaia se întețește văzând cu ochii, în timp ce noi intrăm pe terasa acoperită a unui local. Nu e deschis încă, iar faptul că avem mese și bănci la dispoziție constituie un bonus.

Sunt rupt de oboseală, dar prefer să petrec dimineața citind. Evelin reușește să mai fure câteva minute de somn. După aproximativ două ore, putem pleca. Direcția? Croația, via Trieste și Slovenia.

Vremea se menține amenințător de mohorâtă, dar măcar nu mai plouă. După mai bine de o săptămână, avem iarăși de urcat. În vârf pierdem jumătate de oră cu o pană pe spate – e a treia de la plecare.

Ne era dor de Slovenia deși, din păcate, partea țării pe care o traversăm acum nu e la fel de îngrijită ca cea pe care am parcurs-o pe drumul spre vest. Șanțurile sunt pline de gunoaie, poienile nu sunt toate lucrate, iar casele nu sunt la fel de mari și arătoase. Influența Italiei se simte din plin.

Drumul este extrem de aglomerat. E singura variantă pe care turiștii o au la dispoziție pentru a ajunge în stațiunile croate, în lipsa unei autostrăzi de care ar fi mare nevoie.

Croația ne primește nu cu brațele deschise, ci cu ele pline de ploaie. Relația dintre noi e clar o dragoste neîmpărtășită. Nu avem unde ne adăposti și, înainte de a ajunge în prima localitate, suntem uzi până la piele. Ca să nu înghețăm, pedalăm din toate puterile chiar și la vale. Trebuie să ieșim iarăși pe coastă, dar drumul parcă se prelungește la infinit. Ajunși jos, abia dacă zărim marea prin fuioarele negre de ceață și apă.

Intrăm la un supermarket unde ne schimbăm hainele și ne aprovizionăm pentru zilele următoare. Așteptăm să treacă ploaia, dar așteptăm în zadar. După mai bine de două ore, ne facem curaj să plecăm mai departe.

– Nu răspunde nimeni! spun eu, în timp ce cobor în fugă treptele care duc către o pensiune.

Vrem să închiriem o cameră pentru noapte – ziua de astăzi ne-a ajuns la os, dar numai dacă găsim ceva care să nu ne facă ravagii în buzunare.

– Mă duc să încerc și eu! îmi spune Evelin, luându-o la goană.

După câteva minute ce mi-au părut o veșnicie, se întoarce, având fața numai un zâmbet.

– Am găsit, putem rămâne aici! Dar trebuie să mergem la bancă să scoatem bani. Nu acceptă decât kuna, iar noi nu avem cash deloc.

Tot drumul dus și întors nu văd decât dușuri fierbinți, paturi moi și haine uscate. Ne întoarcem, ne cazăm și răsuflăm ușurați. Tocmai ne-am dat mâncarea de pe două zile pe o noapte, dar nu prea realizăm târgul în care am intrat. Suntem bucuroși că avem un acoperiș (solid) deasupra capetelor, iar asta, cel puțin deocamdată, ne e de ajuns.

Goana spre/în Zadar

A doua zi plecăm la drum devreme, sperând să recuperăm kilometrii pierduți cu o zi în urmă. La intrare în Rijeka ne oprim pentru micul-dejun. Masă ne e un zid de beton ce mărginește, pe partea cu marea, șoseaua. Ne simțim încărcați nu numai cu mâncare, ci și cu energie. Și, cum drumul ne așteaptă, nu avem niciun motiv să mai zăbovim.

Lăsăm orașul în urmă și ne avântăm pe așa-numitul *Adriatic Road*[25], drumul național D8 care ne va purta pașii în următoarele zile. Mergem pe coastă, sub un soare matinal extrem de plăcut, ale cărui raze se joacă zglobii în valurile sidefii ale mării. Vegetația a devenit săracă, întâlnim la tot pasul arbuști țepoși și copaci cu specific mediteraneean. Solul e arid și pietros, oare unde o să putem pune cortul, la nevoie?

Șerpuim deasupra mării, încântați de atmosferă și de vreme. Îmi place enorm de mult combinația aceasta de munte și mare, parcă rezonează cu ceva din mine. E ca un contrast care atrage nu atât prin frumusețe, cât prin paradoxul îmbinării elementelor. În plus, zona nu e aglomerată de turiști, așa încât natura nu e deranjată de haosul și schimbările aduse de aceștia. Peisajul se păstrează unic și nealterat.

La prânz, ne bucurăm de o sesiune de înot în apă cristalină. Câțiva tineri se distrează sărind de pe stânci, dar trecem peste tentație, nu ne permitem să intrăm în probleme inutile.

25 "Drumul Adriaticii" - șoseaua națională ce merge dealungul coastei.

În Senj, rafalele de vânt vin însoțite de stropi de ploaie. Vrem să ne oprim să mai facem cumpărături, dar amânăm, trebuie că o să găsim magazine și mai departe. La ieșire, un cuplu face autostopul cu perseverență. Mă bucur că noi avem propriul mijloc de transport și că nu depindem atât de mult de bunăvoința oamenilor.

Curând, vântul își sporește forțele, iar șoseaua își înăsprește pantele. Urcăm de kilometri buni, cu marea rămasă undeva jos, în dreapta. Localitățile sunt tot mai rare, iar mașinile tot mai puține. La fiecare câțiva kilometri, pancartele ne avertizează: „Atenție! Vânt lateral!"

– De parcă noi nu îl simțim pe propria piele! strigă Evelin.

Dar semnele sunt acolo pentru autovehicule, care nu au cum să simtă furia dezlănțuită a aerului ce se prăvălește de pe munte, de parcă ar vrea să se arunce cu toate puterile în mare.

Seara se apropie tot mai repede, dar marea rămâne tot departe. Speranța noastră e ca, în perioada petrecută la Adriatică, să petrecem nopțile afară, sub cerul liber. Până acum însă, aceasta este zadarnică. Suntem la 300 de metri altitudine și, deși am putea găsi un drum care să coboare până lângă apă, nu suntem dispuși la o astfel de muncă voluntară. Întotdeauna coborâșurile se cer evitate, dacă e cu putință.

Când se umflă vântul, aproape că simțim cum ni se înmoaie picioarele. E deprimant să împingi în pedale, luptând cu astfel de ziduri invizibile. Din fericire, coasta e crestată și, din când în când, beneficiem de momente de respiro binevenite. Dar

oboseala se adună și simt că o să cedez, dacă mai continuăm mult.

– Hai să ne găsim un loc de campare! îi propun lui Evelin.

– Deja? Prin pietrele astea? îmi răspunde el.

Și continuă:

– Haide să mai mergem până ajungem într-o localitate cu ieșire la mare!

Privesc harta Garminului: mai avem aproximativ 15 kilometri până acolo, din care o bună parte sunt de cățărare. În plus, nu știm dacă o să găsim un loc bun de dormit, asa că insist:

– Mai e destul până la prima localitate...

– Bine, hai să căutăm un loc!

Intrăm pe un drum îngust ce coboară spre țărm și începem să adunăm iarbă și crengi pentru a acoperi solul denivelat de pietre. Vântul continuă să bată cu putere. După mai bine de jumătate de oră, reușim să ridicăm cortul. După nici 30 de secunde, acesta e jos din nou. Cu moralul tăvălit de vânt odată cu adăpostul nostru, plecăm mai departe. E noapte deja și doar necunoscutul știe ce ne așteaptă.

– Uite că acum poți să pedalezi și pe vânt și la deal! mă înțeapă Evelin imediat după ce pornim iarăși.

– Păi am de ales? Că așa n-aș mai merge... îi răspund eu.

– Dacă nu am fi pierdut timpul cu oprirea de mai devreme, acum eram ajunși! continuă el.

– Aveai de unde să știi că nu rezistă cortul? continui și eu cu răspunsurile. Nici prin cap nu mi-a trecut că vântul o să ne facă atâtea inconveniente! Eu mă temeam doar de solul stâncos...

Și ne afundăm într-o discuție plină de *ar fi fost...* și de *dacă nu....* Are și aceasta avantajul ei – timpul trece mai repede – dar adevărul e că deciziile greșite costă. Și, fie că e vorba de o oprire într-un loc nepotrivit atunci când umbli pe bicicletă prin lume, fie că e vorba doar de viața de zi cu zi, prețul trebuie plătit. Sunt lucruri care se schimbă, variante care dispar, experiențe care iau noi turnuri, toate din cauza unor pași făcuți strâmb la timpul lor. Totuși, în cele mai multe cazuri, nimic nu mai poate fi îndreptat. Tocmai de aceea, trebuie să învățăm să trăim cu propriile decizii, asumându-ne responsabilitatea pentru fiecare dintre ele, chiar dacă uneori e greu și doare.

Când ajungem în localitatea așteptată, e deja noapte de mult. Casele nu sunt decât atâtea cât să le numeri pe degete, iar atmosfera are ceva înfricoșător în ea. Nu se aude decât vântul care, în trecerea lui nepăsătoare, scutură orice nu e suficient de solid ancorat. Din noi, nu a rămas decât carcasa. Vântul ne-a jumulit de energie, entuziasm și speranță.

Din când în când, persoane singuratice sparg monotonia de mormânt a străzii. Ne simțim ca printre fantome. Doar ceața lipsește ca să încoroneze peisajul bântuit al nopții.

Coborâm cu bicicletele în brațe până pe cimentul de la malul mării. E un fel de golf unde localnicii și-au ancorat bărcile, nici urmă de plajă. Ne ghemuim după un zid de jumătate de metru

– căci acolo ni se pare locul mai ferit – iar apoi avem grijă să punem bagajele cât mai aproape de noi. Înfulecăm în grabă câte ceva, aruncăm hainele groase pe noi și intrăm cu totul în sacii de dormit.

Încerc să adorm, gândindu-mă dacă vântul o să aducă ploaie sau nu. Privind la puzderia de stele de pe cer, nu am de ce mă teme, dar experiența de acum două zile încă îmi e proaspătă în minte. Într-un final, în simfonia agitată a valurilor spărgându-se de țărm, cad într-un somn pe cât de fragmentat, pe atât de adânc.

Visele mi se împart între priviri frugale către infinit și respirația de gheață a naturii. Uneori le pierd. Alteori le găsesc, doar ca să le scap iarăși printre degete. Pe boltă, e concert de sclipiri. În pauzele de nedormit, privirile mi se scaldă în nesfârșit. De dragul jocului, la fiecare moarte de stea, plantez o dorință. Număr 4. Le recapitulez: dacă s-ar împlini, aș putea trăi fericit o viață întreagă doar cu ele.

Agitația naturii care revine la viață ne trezește cam prea de dimineață, dar nu noi suntem cei care facem regulile. Nu mai avem mâncare aproape deloc. La micul dejun servim doar jumătate de pâine cu o roșie prea coaptă și câteva mâini de muesli cu miere. Cu stomacurile încă plângând, ne vedem nevoiți să pornim în întâmpinarea unei noi zile.

Sperăm ca până la următorul magazin să nu avem mai mult de două-trei ore de mers. Totuși, chiar și așa, drumul ni s-ar părea mult mai lung, căci vântul își continuă revărsarea de

furie asupra pământului. Pământ pe care, aproape insignifianți, ne perindăm și noi kilometrii.

Bate dinspre munte spre mare și de multe ori ne dă impresia că se prăbușește de pe vârfuri direct în noi. Șoseaua urmează coasta crestată a Adriaticii, așa că atunci când avem de ocolit vreun golf ne găsim goi în fața uriașului. Cum am putea să îi facem față? Ne dărâmă de pe biciclete, la propriu. Abia dacă înaintăm pe lângă ele, cu eforturi supraomenești. Zâmbind, unii șoferi ne claxonează și ne fac cu mâna. Empatia lor ne e singura consolare.

Obosim nu numai fizic, ci și psihic.

– N-am mers un metru pe lângă bicicletă în Alpi și merg acum! încearcă Evelin să se facă auzit printre rafale.

– Da, e incredibil! îi răspund eu.

Trebuie să țipăm ca să putem comunica, deși nu ne despart decât puțini pași.

– Suntem pe coborâre, pedalez cu toate puterile și bicicleta totuși se oprește, adaug, frustrat de zădărnicia eforturilor noastre.

– Ce ai spus? vine răspunsul lui.

Îi repet imediat ce virăm iarăși spre dreapta, ieșind din raza directă de acțiune a vântului. Oare cât o să mai dureze? Îmi este foame, sunt frânt și, în plus, mă tem de fiecare mașină ce ne depășește. Șoferii trec prea aproape de noi și, din cauza suflului neregulat al curenților, nu avem suficient control asupra bicicletelor. Uneori, ne trezim pe mijlocul drumului,

înainte de a apuca să ne dezmeticim. Înaintăm cu nervii întinși la maximum.

În prima localitate, după mai bine de 30 de kilometri parcurși, realizăm că masa noastră copioasă mai are de așteptat. Nu există supermarketuri, iar de la singurul restaurant prezent în zonă nu vrem să cumpărăm. Încercăm să mai tragem de rezervele de energie cu niște miere și continuăm așteptarea. Dacă vrem mâncare, trebuie să ajungem în Zadar. Adică mai avem de pedalat încă 60 de kilometri.

Curând, ieșim din regatul aspru al vântului. Cale de două zile ne-a uscat de toate resursele. De pe marginea drumului, ne mai diminuăm foamea cu smochine. Nu îmi plac, dar încerc să nu fac mofturi. Te lovești de unele momente pe drumul vieții în care faci tot ceea ce nu te-ai crezut în stare vreodată.

Indicatoarele rutiere încep să ne joace feste: distanțele ba cresc, ba scad, fără nicio logică. Drumul devine tortură psihică.

E incredibil cum e constituită Croația ca țară: exceptând partea nordică, care intră în interiorul peninsulei, restul e doar o limbă pe coasta Adriaticii. Ba mai mult, parcă a apărut dintr-o luptă a mării cu uscatul, căci totul e o încrengătură de insule, peninsule, golfuri și promotorii, încât nu știi dacă ceea ce vezi e chiar marea sau doar o limbă de apă.

Străbatem, pe lățime, una din aceste zone unde pământul și-a adjudecat victoria. Orașul se găsește exact pe malul mării și, deși nu suntem departe, urcările scurte și abrupte de pe

traseu devin pentru noi picături chinezești ce ne rod, fără milă, psihicul.

Peste tot, întâlnim tarabe cu fructe și legume. Nu avem însă bani cash, așa că degeaba ni se face apă în gură. Continuăm să pedalăm în virtutea inerției: mecanic, dar fără spor.

Într-un final, după niște ore care ne-au părut cât jumătate de viață, ajungem la periferie. Nu mai avem decât puțin de coborât până la primul centru comercial – putem răsufla fericiți. Intrăm val-vârtej în parcare și apoi mă năpustesc pe ușa magazinului. Merg, cu ochii mari cât cepele, printre rafturi: aș cumpăra orice, aș mânca oricât! Reușesc să mă temperez și să iau produse doar pentru o masă, grăbindu-mă spre afară să ne potolim stomacurile.

Nu ne spunem multe la început, dar lucrurile încep destul de repede să revină la normal. E interesant cum ajungi să apreciezi chiar și cea mai banală mâncare, atunci când nu o ai. Și, totuși, când faci rost de ea parcă nu ți se mai pare nimic neobișnuit să fie acolo și să ai de ce să te bucuri… Se pare că atitudinea noastră, ca oameni, se împarte mereu între goană și recunoștință. Dar o recunoștință pe care, de cele mai multe ori, uităm să o manifestăm.

În timp ce mâncăm, Evelin îmi povestește despre discuția pe care a avut-o cu cineva din Germania pe când eram eu înăuntru și despre cum parcusese acesta distanța până la Istanbul pe bicicletă.

– Acum era cu familia la mare, se pare că îi e greu să mai facă excursii lungi de unul singur! încheie fratele meu relatarea.

Îl aprob dând din cap, în timp ce gândul îmi zboară în altă parte. Îmi place libertatea aceasta de care mă bucur acum. Și, deși are și ea părțile ei mai puțin plăcute, nu pot să îmi văd viitorul în altă nuanță. Totuși, știu că la un moment dat prioritățile se vor schimba. *Cum să fac ca acele schimbări să nu îmi trunchieze fericirea?* aceasta e întrebarea ce mă macină.

Privesc în jur, la oamenii de zi cu zi, fiindu-mi clar că o să ajung la fel. Aproape sigur și ei au avut vise cândva. Aproape sigur și ei și-au imaginat un altfel de viitor decât ceea ce trăiesc acum. Și, cu siguranță, aproape niciunul dintre ei nu ar refuza o vacanță de câteva săptămâni, măcar o dată la câțiva ani. Dar contextul, societatea sau familia îi împiedică să facă pasul către ceea ce le-ar aduce împlinire. Și, ceea e și mai rău, s-au obișnuit ca lucrurile să meargă astfel.

De asta îmi este cel mai frică, că o să ajung să îmi accept nefericirea. Nu îmi e teamă că o să îmi pierd libertatea, ci că nu o să mai lupt pentru a o menține. Cumva, a fi parte din societate implică a renunța la tine, ca individ. Iar singura șansă de a nu îți pierde identitatea ar fi aceea de a-i da acesteia o nouă formă.

Plecăm, cu gândul ca imediat ce găsim un loc bun, să campăm. Nu ne mai interesează bilanțul zilei, am trecut deja prin prea multe astăzi. Într-o pădurice de pini, găsim un loc

suficient de retras și de curat ca să întindem cortul. Suntem la adăpost, iar marea ne așteaptă la doar câțiva metri depărtare.

Ne bucurăm de o baie revigorantă, de un apus roșiatic de parcă și inima ne ia foc și de momente binevenite de odihnă.

Pescărușii dansează ritmic în ultimele raze de lumină ale zilei, ca niște arbitrii dezinteresați ai luptei dintre noapte și zi. Treptat, întunericul iese în față, câștigător.

Parcă nimic nu e mai frumos într-o călătorie ca momentul acesta de bilanț al zilei. În atmosfera calmă a serii, îmi iau jurnalul să-mi notez impresiile zilei. *Goana spre/în Zadar* devine, oficial, doar poveste.

Rămas bun, Croație!

Oricât de mult mi-ar plăcea la mare, după un timp mă plictisesc și vreau ceva nou. E o rutină obositoare în a vedea același peisaj și a parcurge același tip de drum prea multe zile în șir. Așa că, atunci când se ivește ocazia unei schimbări, o accept cu bucurie. Astăzi avem oportunitatea de a intra puțin în interiorul țării, în așa fel încât nu mai suntem nevoiți să mergem pe lângă țărm. Totuși, dacă totul merge cum trebuie, seara o să o petrecem iarăși pe plajă. Ecuația se prezintă numai cu avantaje, se pare.

E cald, iar drumul este obositor. Am dat urcările scurte și repetitive pe cățărările lungi și interminabile. Nu străbatem multe localități, iar cele prin care trecem dau impresia de

părăsire. Se pare că întreaga viață croată se concentrează în jurul stațiunilor și a turismului.

Cerul e de un albastru infinit, iar vegetația e de o ariditate dureroasă. Plantele parcă sunt mai puține și mai lipsite de viață aici, departe de mare. Cu toate acestea, în dezolarea naturii, noi ne cântăm fericirea.

Înainte de a coborî iarăși pe coastă, frumusețea peisajului ne taie respirația. Ne găsim pe un deal, la câteva sute de metri deasupra nivelului mării, iar în față ni se deschide întreaga minunăție a coastei croate. Aceeași luptă între apă și pământ s-a dat și aici. Insulele sunt mulțime, iar marea se retrage învinsă, lăsându-le acestora cale liberă. Așezările sunt numeroase și bine îngrijite, iar drumurile brăzdează coasta în toate direcțiile, ca niște fire de ață răspândite din greșeală prin casă. În depărtare, Split-ul tronează ca un rege incontestabil al zonei, așteptându-ne parcă.

Coborârea trece pe nesimțite și, înainte să avem timp să ne revenim, ne găsim în mijlocul haosului din trafic. Lumea se înghesuie către centrul vechi al orașului Trogir, ca niște șuvoaie de apă ce își caută matca. Ne strecurăm cu agilitate printre coloși, vrem și noi să vizităm cetatea.

Aceasta se dovedește a fi un loc al relaxării și al golirii portofelelor de bani – toate străduțele sunt ticsite de restaurante, baruri și localuri. Și, deși e abia după-amiază, clientelă au destulă. Noi ne mulțumim să căscăm gura la tot acest amalgam, admirând clădirile și aleile și făcând comparații între București

și locul unde ne aflăm. Atmosfera e cam aceeași, iar cele două *centruri vechi* seamănă destul de bine.

Ca să mâncăm, ne depărtăm de mirosul îmbietor al orașului. Ne oprim într-o benzinărie, unde scoatem din traistă câte ceva de-ale gurii. Reprezentăm un paradox: înconjurați de bunătăți, alegem să mâncăm simplu (și ieftin). Cumva, aceasta este menirea călătorului: să arate că nu tot ce considerăm valori are, într-adevăr, valoare.

În seara aceasta, dormim iarăși sub cerul liber, pe plajă. Din păcate, șoseaua e aproape, dar sperăm ca oboseala să învingă zgomotul. Și așa ultimele ore ale zilei le-am pedalat stresați de viteza autovehiculelor, măcar noaptea să ne fie mai bine.

Astăzi am lăsat în urmă Split-ul, orașul pe care l-am urmărit aproximativ 350 de kilometri. La început, părea o țintă prea îndepărtată, imposibil de atins. Acum, iată-l rămas în urmă, mutându-ne privirile către Dubrovnik.

Ziua următoare continuăm rutina ultimei săptămâni pe lângă mare. E cel mai mare dușman, obișnuința cu drumul. Te face să ignori multe aspecte frumoase ale traseului, dorindu-ți mereu să ajungi în altă parte. Uneori, cad în această greșeală: uit de momente, așteptând viitorul. La începutul călătoriei, îmi doream să ajung în munți. În Alpi, voiam să trec în Franța. În Italia, așteptam marea. Astăzi, îmi doresc să las în urmă Croația.

E surprinzător cum reușim, ca oameni, să ne dorim mereu ceea ce nu avem. Nu realizăm că, procedând astfel, ne privăm de un timp important al vieții. Pentru că nu contează numai să ajungi într-un loc, ci important e și cum o faci. În plus, mai mult ne găsim pe drumuri, decât la destinații, așa că de ce să ne pierdem traiul așteptând? Mai bine am învăța să privim în jur și să ne bucurăm.

Totuși, repetivitatea zilelor mă obosește psihic. Până învăț să mă bucur de vechi, am nevoie de ceva nou.

Oprim devreme, într-un golf adăpostit de pini înmiresmați. Plaja – limbă îngustă de pământ acoperită cu pietre – e plină de oameni ce se scaldă în soare. Pe o potecă îngustă, coborâm cu bicicletele cât mai aproape de mare. După-amiaza aceasta devine o ocazie să ne reîncărcăm bateriile.

Cu îndepărtarea astrului ceresc către orizont, locul devine mai al nostru. Curând, rămânem stăpâni deplini. Dormim direct în saci, sub privirea lunii și a stelelor.

În explozia de viață a zorilor, pornim întins către Dubrovnik. Drumul alternează cățărările lungi și abrupte cu urcările scurte și domoale. Nu mai mergem constant pe țărm, ci tot intrăm spre interior; ne convine de minune diversitatea zilei.

Zonele sunt pustii, doar mașinile amintindu-ne că nu suntem singuri. În jurul prânzului, intrăm într-o nouă țară: Bosnia-Herțegovina. Dupa 9 kilometri, timp în care am

traversat orașul Neum, reintrăm în Croația. Mai apoi, drumul continuă să își unduiască valurile pe dealurile croate.

Aproape de finalul unei zile toride, ajungem să vedem Dubrovnikul. E uriaș acest oraș supranumit „Perla Croației”! Și, ca să-l putem vizita, trebuie să coborâm de pe D8 direct la nivelul mării – orașul vechi acolo își duce traiul, de câteva secole încoace. Legăm bicicletele de o balustradă, ne luăm actele și bagajele importante și pornim să explorăm trecutul.

Înghesuiala e incredibil de mare pentru ora aceasta, dar probabil că acest flux turistic e un detaliu obișnuit al orașului. După ce coborâm niște trepte pe o alee îngustă, dăm într-o piață deschisă. Oamenii, în grupuri de toate nuanțele, intră și ies din muzeele și bisericile înconjurătoare. Alții se bucură de atmosferă, în jurul unui pahar cu vin sau al unui fel tradițional de mâncare. Nu vreau să mă gândesc la ce sume trebuie să plătească pentru așa *răsfățuri*! Cumva, mofturile rafinate ne lasă reci. Am ajuns să ne simțim mai aproape de natură, decât de civilizație.

Continuăm să ne pierdem printre clădiri, mergând la întâmplare, acolo unde ne duc ochii. Nu avem chiar mult timp la dispoziție și, pentru că nu știm care e zona cea mai frumoasă, ne bazăm pe noroc și intuiție. Pe ziduri – locul cu priveliștea cea mai interesantă – nu ajungem, căci nu ne permitem să ne dăm la schimb mâncarea pe două zile. Asta este, călătoritul pe bani puțini e uneori mai mult despre sacrificii, decât este despre alte aspecte.

– Oare cum o fi să locuiești aici? întreabă, mai mult retoric, Evelin.

– Scump! îi răspund eu, râzând.

Dar imediat adaug:

– Și destul de neplăcut, căci stai mereu în zgomotul oamenilor. Și, cumva, ajungi cu timpul să te simți ca la un muzeu din care faci parte, nu ca la tine acasă.

– Da, probabil... Dar să vinzi sau să închiriezi, asta ar trebui să funcționeze, încheie fratele meu.

Și dăm să ne întoarcem. Dar Evelin vrea să mai vadă două-trei străzi:

– Du-te înainte, vin și eu imediat! îmi spune el.

Lângă biciclete, număr minutele. Evelin nu mai apare, deși a trecut aproape jumătate de oră. E târziu. Am avut suficient timp să reașez bagajele, să iau apă și să pregătesc plecarea, iar acum aștept. Nu am cum să dau de el și nici nu știu unde să-l caut. *Oare a pățit ceva? Nu mai știe unde să mă găsească?* încep întrebările negre să mi se învălmășească în minte. Deși e aproape seară, trebuie să mai mergem până ieșim din oraș ca să găsim un loc bun de campat. Partea proastă e că avem urcare susținută, iar pe dealuri locurile drepte nu prea se adună. Mai mult, trebuie să mai cumpărăm și mâncare. Când am scăpat situația de sub control în halul acesta?

După încă un calup bun de timp scurs, Evelin se întoarce. Ne certăm serios, frățește, ca la ușa cortului. Suntem, însă, la porțile vechiului Dubrovnik. Ne ia mai bine de o oră să pornim

pe drumul spre Bosnia, lăsând, de data asta pentru totdeauna, Adriatica și Croația în urmă. Mergem în tăcere, cu luminile aprinse, respirând sacadat de la efort. S-au spus deja prea multe cuvinte între noi și nu toate au fost chiar constructive.

Pe vârful unui deal, cele câteva case grupate ne spulberă iluzia unui petic de teren drept pentru cort. În curând o să ajungem la graniță și nu prea ne simțim confortabil să schimbăm țara. După mai bine de o săptămână în Croația și câteva sute de kilometri parcurși, lucrurile parcă ne sunt familiare aici. Totuși, soluțiile nu se întrezăresc. Până când, aproape de ieșire, vedem o bisericuță ce îmi aprinde o idee:

– Îți amintești de gluma noastră din Serbia? îl întreb eu pe Evelin.

– Care? Cea apărută în urma ploilor acelea nesfârșite?

– Da, aceea! îi răspund, în timp ce virez brusc la stânga.

– Doar nu vrei să dormim în cimitir! strigă el, pe jumătate uimit, pe jumătate încântat.

– Ba da, exact asta vreau! Ce, nu e în regulă? Uite, pe cimentul de aici întindem sacii, iar dacă e să plouă intrăm în adăpostul de acolo, continui eu pledoaria.

Nu are nimic înfricoșător acest cimitir și chiar pare locul cel mai potrivit pentru noapte. Am putea să punem și cortul pe iarba de lângă, dar nu vrem să atragem atenția și mai mult. Aleea betonată ne promite suficient loc pentru bagaje, noi și biciclete. Doar lumina prea puternică ne deranjează, nu cei

care se odihnesc acolo, în pace. Până la urmă, noi suntem cu treaba noastră, ei sunt cu a lor.

În miez de noapte, o bufniță ne trezește din clopotniță. Mai târziu, cineva cu un scuter oprește în fața porții de acces. După ce luăm aminte la ceea ce ne înconjoară, ne întoarcem la somnul nostru meritat. Nici pasărea de noapte, nici necunoscuții de pe stradă nu au vreo problemă cu existența noastră acolo. De ce am avea noi ceva de obiectat cu privire la a lor?

CAPITOLUL 10 – ÎN INIMA BALCANILOR. SPRE PODGORIȚA

Deși acoperiș ne este cerul, nu ne trezim la primele raze de lumină ale zilei, ci mai târziu, aproape de ora obișnuită de plecare. Cei aproape 125 de kilometri și urcările din ziua precedentă și-au spus cuvântul, se pare. Fericiți că noaptea a trecut fără incidente și că, în sfârșit, o să avem ocazia să străbatem și o altă țară, pornim să terminăm dealul ce ne-a rămas de cu seară. Sunt unele drumuri de care nu poți să scapi decât ducându-le la capăt, se pare.

Cățărarea nu ni se mai pare atât de dură – se vede că urcăm în ritm lejer și fără presiune. După nici un sfert de oră, ajungem la punctul vamal și, după un căldăros *Dobredan*[26], venit din partea polițistului, ne continuăm drumul spre vârfuri. Începutul de zi este minunat: soarele încă nu are putere să ne ardă, iar vântul adie ușor, aducându-ne răcoarea mării pe buze. E un fel de adio pe care Adriatica ni-l spune la plecare, acest sărut ce se vrea a fi de *la revedere.* La rândul nostru,

26 Bună ziua!

ne oprim preț de câteva minute în vârf, cât să avem timp să răspundem urării. Salutăm, cu lacrimi de emoție în suflet, această despărțire. Știm că va fi definitivă. Totuși, deși luăm trecutul cu noi, alergăm viitorul.

În Trebinje interacționăm, în adevăratul sens al cuvântului, cu bosniacii. Rămânem surprinși de amabilitatea și deschiderea acestora. Oprim într-o benzinărie să încărcăm GPS-ul și să mâncăm, dar suntem mereu întrerupți de lucrătorii de acolo, doritori fiind să schimbăm cuvinte și impresii. Dar cum să ne înțelegem? Ei nu știu o boabă de engleză sau de vreo altă limbă de circulație internațională, iar noi habar nu avem ce ar putea să ne spună prin toată îngrămădirea de vorbe ce le iese de fiecare dată pe gură. Așa că aplicăm strategia *zâmbește și dă aprobator din cap*, sperând că vor înțelege că nu suntem pe aceeași lungime de undă cu ei.

După ce lăsăm orașul în urmă, începem să șerpuim pe valea unui râu, urmând drumul care o să ne ducă în Muntenegru. Deocamdată suntem printre munți, într-un peisaj de vis ce reușește foarte bine să spargă monotonia ultimelor zile. Pădurea a reapărut, iar verdele parcă e și el mai verde – seamănă tot mai puțin cu nuanțele golite de culoare de pe coastă. Și, în combinație cu albastrul transparent al cerului, natura ne oferă un mix ce ne merge direct la suflete. Până acum, așa pustie cum este, Bosnia și Herțegovina îmi place. Și, într-un fel, mă încearcă urme de regret că nu o să stăm decât câteva ore între granițele ei.

Dar așa este călătoria: implică sacrificiile ei. Nu poți pleca la drum pe o perioadă nedeterminată, cu resurse nelimitate, sperând să vezi totul. Și, deși poate că de timp și resurse s-ar putea face rost, ce să vizitezi mai întâi? La cât e lumea de minunată, nu ne-ar ajunge vieți întregi să o explorăm! Așa că, indiferent cât de neplăcut este, unele lucruri se cer lăsate pe dinafară. Rămâne, însă, speranța unei ocazii viitoare în care restanțele să fie acoperite.

La intersecția care separă drumul principal de unul secundar, alegem să urmăm Garminul și să o luăm pe cel din urmă. Treptat, din două benzi rămânem doar cu una. Mai apoi, se îngustează și aceasta atât de tare încât ne întrebăm: *Ce-ar mai putea să urmeze?*

– Oare ajungem undeva pe aici? gândesc eu cu voce tare.

După aproximativ 3 kilometri, răspunsul vine prin bariera ce marchează granița cu Muntenegru. Cu inimile bătându-ne cu putere, așteptăm ca funcționarul plictisit din lipsă de activitate să se ridice din baraca lui prăfuită și să vină să ne ia actele.

– „Romania?" întreabă el, răsfoindu-ne pașapoartele.

Oare e uimit că venim de departe sau nici nu realizează unde e localizată țara aceasta pe hartă? Cine știe dacă a avut vreodată oportunitatea să iasă din ascunzișurile munților în care îl găsim acum…

– Problem![27] continuă el, după un schimb de priviri cu un coleg al cărui chip e acoperit de aceeași baracă apăsată de tristețe.

Și, mai mult datorită semnelor decât englezei, înțelegem că suntem la un punct vamal local și că trebuie să ne întoarcem și să urmăm drumul principal. Deznodământul nu ne surâde, dar, cum nu suntem în măsură să alegem, facem cale întoarsă.

– Bine că nu am urcat niciun pas până aici! încerc eu să observ partea plină a paharului.

– Lasă, urcăm pe partea cealaltă! îmi spulberă Evelin optimismul.

Și urcăm. Urcăm cum nici în coșmaruri nu ne-a dat prin cap că o să facem. Kilometrii se înșiră unul după altul într-un ritm de care și melcii ar râde. Sub soarele necruțător al climei mediteraneene, ne topim puțin câte puțin. Rămânem, la fiecare câțiva pași, fără suflu.

Picioarele îmi strigă să mă opresc. Mintea mă împinge de la spate să continui.

Când zărim clădirile din vamă, aproape că strigăm de bucurie. Din păcate, suferința nu e la final, căci cățărarea durează și în zona neutră dintre cele două țări. Măcar peisajul – o vale uriașă ce se deschide între stâncile munților pe care noi ne chinuim de ore bune – ne ajută puțin să mai uităm de durere. După aproape doi kilometri ajungem și la punctul

27 Problemă!

vamal muntenegrean, unde un polițist ne ia pașapoartele și dispare cu ele într-o clădire.

– Where are you going?[28] ne traduce unul din mulții polițiști de frontieră întrebarea altuia.

– Podgorița! îi răspund eu, încă răsuflând obosit din cauza urcării ce sperăm că o să se încheie curând.

– A, Podgorița! repetă interlocutorii noștri, vădit amuzanți de felul cum le-am pronunțat capitala.

Căci se pare că accentele se pun altfel pe la ei…

Ne primim actele și ni se urează *Drum bun în Muntenegru!*, nu înainte de a fi avertizați că nu e gata greul, deocamdată. Și, din păcate, au dreptate, căci până în pas ne mai chinuim încă vreo 15 minute. Totuși, după cățărarea enormă de 12 kilometri (ce ne-a luat jumătate de după-amiază), vine și rândul coborârii. Iar aceasta nu rămâne mai prejos și, deși are și multe porțiuni de urcare intermediară și de plat, o primim cu brațele deschise.

În prima benzinărie pe care o întâlnim, oprim pentru reîncărcare – atât corpurile, cât și GPS-ul au nevoie de energie. Vânzătorul nu știe deloc engleză, iar la rugămințile mele stângace prin semne, dă dezaprobator din cap. Nu vrea cu niciun chip să ne ajute cu o priză. Și, pentru că nici noi nu vrem să pierdem timpul fără rost, mâncăm ceva în grabă și ne pregătim să ne vedem de drum.

Totuși, o mașină care demarează în trombă ne atrage subit atenția. A plecat cu portbagajul deschis și tocmai a pierdut o

28 Unde mergeți?

geantă. Alerg să-i atrag atenția șoferului, dar vehicolul este deja departe, iar ridicările mele disperate de mâini rămân fără urmări. Cu geanta în mână, privesc nedumerit la Evelin:

– Și acum ce facem cu ea?

Nu vreau să o lăsăm acolo, în speranța că se vor întoarce, căci interacțiunea cu vânzătorul ne-a lămurit ce fel de om este. Totuși, nici nu putem să stăm prea mult ca să le-o înmânăm chiar noi.

– Hai să vedem dacă apar, propune Evelin.

– Și dacă nu? încerc eu să explorăm soluțiile.

– Dacă nu... dar poate că or să vină, încearcă el să fie optimist.

Și așteptăm. Trec 5, 10, 15 minute, dar nici urmă de păgubiții noștri neatenți. Ce ne rămâne de făcut?

– Oare ce au în ea? dă glas Evelin curiozității care mă macină și pe mine.

– Nu știu, dar mai bine să nu umblăm! spun eu, dispus fiind să mai stăm un timp.

– Dacă au mâncare? insistă el, râzând.

Mai așteptăm puțin, dar, pentru că timpul ne dă brânci de la spate, decidem să ne vedem de călătorie. Punem geanta alături de bagajele noastre și pornim către Nicksic, orașul de care vrem să fim trecuți până la lăsarea serii. Totuși, mergem cu atenție sporită și analizăm fiecare mașină – în speranța că o să-i recunoaștem – să le dăm ce le aparține.

– Auzi, eu mă opresc să văd ce e în ea și gata! îmi strigă Evelin.

– Doar nu au o bombă! îi răspund eu.

– Mâncare! vine exclamația fratelui meu când desface fermuarul.

Și ne punem amândoi pe râs.

– Acum îți e clar că nu or să se mai întoarcă pentru atât de puțin? îl întreb eu pe Evelin.

– Da, așa se pare, îmi răspunde el îngândurat.

Și adaugă:

– Dar cum să pleci cu portbagajul deschis?

– Uite așa! Se pare că nu e chiar greu... Și uite că tocmai ne-am făcut cu mâncare pentru următoarele zile!

Drumul spre oraș continuă în aceeași notă de coborâre-plat-urcare, abia înainte de sosire valea devenind mai abruptă și mersul nostru mai interesant. Apoi, șoseaua continuă spre capitală, avântându-se cu îndrăzneală în sufletul unui deal ce, atunci când s-a construit drumul, nu a vrut să se dea deoparte. Îl traversăm printr-un tunel al cărui aer rece ne îngheață din cap până în picioare. Brusc, cheful de mers ne părăsește. Vrem să găsim un loc unde să rămânem peste noapte. Dar, pentru că într-o parte e prăpastie iar în cealaltă munte, ne vedem siliți să mergem mai departe.

Curând, noaptea ne prinde din urmă, deși coborârea e absolut extraordinară. Nici prea abruptă, nici prea lină, e

numai bună pentru a înainta cu peste 30 km/h aproape fără niciun efort, iar asta ne place la nebunie. Într-un final, oprim pe marginea drumului, într-un fel de poiană îngrădită, unde găsim un loc acceptabil. Pe partea cealaltă de drum, o mașină în jurul căreia nu se vede nimeni, așteaptă oprită. Lucrurile par însă în regulă, așa că uităm de ea și ne vedem de tabieturile noastre de fiecare seară: mâncat, pus cortul, spălat.

Pentru că e târziu, notez doar fugitiv datele zilei în jurnal și mă bag la somn. Liniștea e atât de mare încât simt că pot auzi stelele și luna cum șușotesc între ele. Adorm, atent fiind să nu deranjez conversațiile de taină ale cerului.

Cea mai tensionată noapte

Deși nu îmi e clar de ce m-am trezit, realizez că trebuie să fie un motiv. Am nevoie de câteva secunde să îmi revin și să înțeleg: de la șosea se aud niște voci stridente. Nu par să se ferească și nici nu dau impresia că știu de existența noastră. Din cauza copacilor, nu îi pot vedea; totuși, par să fie trei la număr. Cu auzul și nervii încordați, încerc să nu pierd nimic din activitatea lor. Nu înțeleg deloc limba lor grăbită, așa că încerc să le intuiesc mișcările. Nu îmi e teamă decât că or să ne găsească cortul din greșeală. Cine știe ce reacție vor avea? Până la urmă, suntem într-o țară unde orice e posibil. Și, turiști fiind, nu e exclus să fim văzuți ca o sursă rapidă de venit. Dar, pentru că nu pot să fac nimic altceva, aștept.

Clipele trec, lăsându-le loc minutelor. Minutele se duc și ele, făcând spațiu orelor. Din când în când, mașini se opresc și vorbele se înmulțesc. Să fie vreun schimb ilegal de produse? Poate droguri sau doar o simplă contrabandă? Sau poate că doar au probleme cu mașina, de ce nu?

Când mi se pare că lumina unei lanterne apare prin zona de acces către noi, îl trezesc și pe Evelin.

– Ce e? Ce s-a întâmplat? îmi spune el, cu ochii buimaci.

Îl pun la curent cu situația și, după ce se dovedește că alarma a fost falsă, îl trimit la somn. Totuși, mai rămâne și el un timp, pentru orice eventualitate. Abia dacă vorbim, în șoaptă. În rest, așteptăm.

După aproape trei ore, o altă mașină sosește. După câteva minute, liniștea e din nou deplină. În sfârșit, putem și noi să dormim nederanjați. Nu o să aflăm niciodată la ce am fost martori.

În Podgorița ajungem pe la prânz, entuziasmați de întâlnirea cu o nouă capitală. Din păcate, orașul nu are absolut nimic deosebit de oferit. Construit în stilul sovietic al anilor 60, atmosfera e apăsătoare și neplăcută. Peste tot, macaralele ridică noi blocuri, mai moderne. Totul e în ton cu țara pustie și săracă, dar încercând să dea impresia unei realități mai bune. Cumva, mentalitatea comunistă e mai prezentă decât ar vrea localnicii să recunoască.

După ce facem câteva cumpărături, pornim spre granița cu Albania, unde sosim trei ore mai târziu. Un sentiment cum că

am ajuns departe începe să îmi încerce sufletul. Oare de aici ce ne mai așteaptă?

CAPITOLUL 11 – NEBĂNUITA ALBANIE

Vama Muntenegru-Albania este prima care arată ca o vamă adevărată. Coloanele de TIR-uri se întind pe kilometri. Funcționarii parcă fac orice altceva numai ce trebuie nu. Ba mai mult, se pare că până și animalele (oare ce or căuta oi, capre și măgari în vamă?) sunt ca la ele acasă, căci se strecoară printre mașini fără nicio teamă. Oamenii par și ei deprinși cu acest mod delăsător în care merg lucrurile. Sau poate că sunt doar resemnați, cine știe?

Cu greu, depășim mașinile înșiruite ca elevii nepregătiți la tablă în fața cabinelor polițiștilor. Oferim pașapoartele la control, dar cu al lui Evelin e ceva în neregulă:

– Trebuie să mergi la fereastra aceea de acolo! i se spune, indicându-i-se un loc unde se profilează o altă coadă.

Îi vine rândul, își primește viza de ieșire dar, tocmai când vrem să plecăm, un glas aspru se aude în toată vama:

– Hey, hey! Ilegal, ilegal![29]

29 Hei! Hei! Ilegal! Ilegal!

Întoarcem capul surprinși – strigătul vine de la aceeași fereastră unde Evelin își rezolvase treburile, doar că să realizăm că eu sunt subiectul acelei remarci.

– Ce s-a întâmplat? întreb eu, în timp ce răspund chemării polițistului de frontieră.

– Ilegal! Muntenegru ilegal?[30] continuă el să amestece exclamațiile cu întrebările într-o engleză aproape de neînțeles.

Și îmi cere pașaportul, pe care i-l întind, explicându-i că mi-am primit deja ștampila și că nu încercam să ies ilegal din țară. După câteva clipe de examinare atentă a cernelii încă neuscate, îmi dă OK-ul și mă expediază. De parcă eu îi greșisem!

La punctul albanez nici nu suntem băgați în seamă. Încercăm să le dăm actele pentru vreo eventuală ștampilă, dar ni se cere expres să ne vedem de călătorie. Trecem totuși, deși cu inima nu foarte împăcată. Am intrat într-o țară despre care, exceptând că e musulmană și că a fost mult timp sub dominație turcă, nu știm altceva. Pentru că nu putem schimba nimic însă, lăsăm lucrurile să-și urmeze cursul natural. Sunt unele momente în care să te stresezi nu are niciun rost, iar acesta este exact unul dintre ele.

Albania – Prima Impresie

E spre după-amiază și, pentru că foamea începe să se facă simțită, decidem ca în primul loc convenabil să facem o

30 Ilegal? Muntenegru ilegal?

pauză mai lungă. Peisajul este pustiu însă, iar casele prea puțin prezente, așa că mai avem de așteptat. Totuși, după doar câțiva kilometri parcurși în noua țară, vedem un cicloturist ce tocmai își termină masa de prânz sub umbra unui măslin.

– Hello, my friends![31] ne strigă el. Stop for a moment, please![32]

Și, pentru că oricum aveam de gând să îl salutăm, îi răspundem cu plăcere invitației.

– Where are you going?[33] e prima lui întrebare.

– Hello![34] îl salutăm și noi.

Și îi răspund:

– Tirana![35] What about you?

– Ah, Tirana, great! I don't know for sure, but could you wait me? I want to join you, if that's fine for you.[36]

– Of course it is, no problem![37]

Și continui către Evelin:

– Se pare că o să avem companie!

Îmi convine de minune întâlnirea aceasta, deși știu că dinamica grupului o să fie cu siguranță alta. Totuși, niciodată

31 Salutare, prieteni!
32 Opriți-vă puțin!
33 Unde mergeți?
34 Hei!
35 Tirana! Dar tu?
36 Ah, Tirana! Nu știu sigur, dar puteți să mă așteptați? Aș vrea să mă alătur vouă, dacă nu vă deranjează.
37 Bineînțeles, nicio problemă!

nu strică puțină diversitate și câteva povești împărtășite. Abia aștept să ne cunoaștem și să schimbăm idei, gânduri, planuri. Până la urmă, călătoria nu e doar despre drum și locuri, ci și despre oameni.

– I am ready! vine semnalul. We can go![38]

Timpul ulterior întâlnirii se scurge într-un bombardament asiduu de întrebări de ambele părți, din care aflăm tot felul de informații unii despre alții.

Noua noastră cunoștință se numește Philipp și vine din Germania, de undeva din Bavaria. E plecat de mai bine de o lună și a străbătut cam tot atâți kilometri ca și noi. Vrea să ajungă în Grecia, iar de acolo, cu un feribot în Italia și apoi înapoi acasă. Are 28 de ani, e profesor de meserie și a trebuit să-și dea demisia ca să plece în această aventură. Are călătorii destule la activ, deci cumva acesta e un mod de viață pentru el. Nu regretă nimic și, deși știe că nu o să își petreacă toată viața pe bicicletă, deocamdată nu se poate imagina pe sine fără luxul acesta al călătoritului. Personalitate jovială, prietenoasă dar încăpățânată, cam așa i s-ar rezuma, pe scurt, portretul.

Prinși în discuții, aproape că ignorăm locurile prin care trecem. Străbatem o depresiune largă, mărginită de o parte de munți arizi, iar de cealaltă de niște dealuri pipernicite ce ne ascund marea de priviri. Șoseaua e în stare bună, dar satele sunt puține și sărăcăcioase. Le vedem de la distanță, căci drumul le ocolește, cel mai adesea. La fiecare apropiere de

38 Sunt gata! Putem pleca!

vreo localitate, însă, gunoaiele ne arată puțin din adevărata față a țării.

Înainte de un sat, decidem să nu urmăm varianta ocolitoare și ne lovim de un drum pietruit, fără asfalt. Gunoaiele tronează și aici: resturi menajere, plastice, cutii, tot ce vrei – dar parcă deja începem să ne obișnuim. Însă pentru Philipp acestea constituie un adevărat șoc. Vine din Germania, nu ca noi din România!

Într-un colț de piatră îmi tai cauciucul din spate și mă văd nevoit să încropesc o soluție dintr-o cameră veche ca să ajung până în oraș. La o benzinărie oprim să mâncăm, dar, deși inițial oamenii fuseseră foarte prietenoși cu noi, după un timp ne vedem izgoniți și obligați să mergem mai departe.

În Shkoder, atunci când încerc să îmi cumpăr un alt cauciuc, mă lovesc de târguiala din piață cu care cândva eram obișnuiți și în România. Înghesuit într-un spațiu de 1m pe 3m, vânzătorul scotocește după ceea ce îi cer și, culmea, chiar are ce îmi trebuie. Încercăm să ne înțelegem prin semne și prin scris, dar comunicarea se dovedește mai grea decât aș fi anticipat.

– Cât costă? îi explic, arătând spre cameră și cauciuc.

– Lek? Euro? mă întreabă el.

Nu am nici lek, nici euro, dar îi spun lek (raportul e de aproximativ 130 lek la 1 euro), căci știu că pot ajunge ușor la o bancă de unde să fac rost de bani.

– Camera 3 lek, iar cauciucul 10 lek, îmi răspunde el.

– Cât? Ești sigur? încerc eu să aflu dacă înțeleg cât trebuie. Speram ca prețurile să fie mici aici, dar parcă nici chiar așa!

– Da! îmi răspunde omul meu și îmi chiar și scrie: 3 + 10.

Nedumerit, traversez către locul unde Philipp si Evelin mă așteaptă. Le spun prețurile și nu, nu le vine nici lor să creadă.

– Practic e nimic! îmi spune Philipp.

Și are dreptate, căci 13 lek înseamnă 10 cenți de euro care înseamnă vreo 50 de bani românești. Totuși, iau împrumut de la Philipp 1.000 de lek și plec hotărât să cumpăr jumătate de baracă.

– Nu, nu e bine! gesticulează vânzătorul meu.

Și îmi explică că 3 + 10 e mai mult decât 1.000 ai mei. Acum chiar că nu mai știu cum să o iau, așa că repet procesul de la capăt. Consecvent, albanezul notează aceleași date: camera 3 + cauciuc 10. Totuși, îmi e foarte clar că mia mea nu îi convine!

Într-un final, mi se aprinde beculețul: îi iau pixul și adaug câte două zerouri la fiecare din prețurile lui: 300 + 1.000.

– Da, da! vine răspunsul lui plin de satisfacție.

Așadar, pentru aproximativ 10 euro, primesc o cameră și un cauciuc taiwanez pe care le montez chiar acolo, în stradă. Ca o dovadă de adaptabilitate, pe cel vechi îl agăț într-un gard, alături de altele câteva – și așa coșurile de gunoi sunt ca și inexistente, iar cauciul meu insesizabil.

Între timp, s-a făcut destul de târziu și, deși noi am mai continua, Philipp insistă să oprim la maxim 18:30. Pentru că oricum nu vom merge împreună decât încă o zi sau două, acceptăm să ne oprim mai devreme, abia ne mai revenim și noi.

Pentru că el refuză să doarmă *wild*[39] – se teme de atitudinea albanezilor față de străini – propune să cerem loc să punem cortul la una din gospodăriile pe lângă care trecem.

– Dacă vorbești tu, noi nu avem nicio problemă! îi spunem.

Așa a făcut aproape toată excursia: a campat în curțile sau pe proprietățile oamenilor. Și aproape întotdeauna a avut experiențe frumoase, deși nici când a campat în sălbăticie nu a întâmpinat probleme.

– Noi preferăm locurile izolate, îi spun, căci ne oferă mai multă libertate și liniște. Și, în plus, nu se compară frumusețea unei nopți petrecute undeva pe câmp sau pe munte cu una dormită între gardurile unei proprietăți! Așa, din când în când, merită întrebat, dar nu mereu…

–Eh, fiecare cu modul lui de a călători, îmi răspunde el, în timp ce intrăm pe un drum ce duce la o proprietate ce pare a fi un fel de fermă.

Aici, băiatul adolescent știe puțină engleză, dar comunicarea se realizează cu greu. Oamenii îmi par ciudați: sunt entuziasmați să ne primească, dar, în același timp, dau impresia că se tem să accepte. În doar câteva minute curtea

39 În sălbăticie.

se umple de rude și vecini, în timp ce noi nu avem altceva de făcut decât să așteptăm.

– Philipp, hai să vedem dacă putem rămâne sau nu! îi spun, văzând că așteptarea se prelungește și situația noastră devine tot mai ridicolă.

– Da, sigur! îmi răspunde acesta.

Și mai face o ultimă încercare către gazde, vorbind în engleză, dar gesticulând neîntrerupt din mâini și din corp:

– Ne putem monta corturile în livada dumneavoastră de măslini?

– Da, sigur! vine răspunsul.

Dar Philipp nu se dezminte, ci continuă să ceară:

– Sau, credeți că ar fi posibil să dormim în casa aceasta în construcție? Și arată spre clădirea cu etaj, la roșu, din aceeași curte.

Urmează o secvență rapidă de vorbe schimbate în albaneză între gazde, iar apoi primim acordul. Răsuflând ușurați, ne luăm bagajele și ne instalăm într-una din camerele de la etaj, acolo unde curentul pare mai puțin prezent. Primim apă să ne spălăm și o invitație la cină. Totuși, stomacurile mai au de așteptat, căci sosesc musafiri chemați special pentru noi cu care ne întindem la povești. De fapt, mai mult ei vorbesc, căci nouă nu ne revine decât rolul de a pune întrebările și de a ne exprima opinia cu privire la țară și oameni.

Ne lovim de un amestec uriaș de lucruri interesante și chestii irelevante, dar, per total, seara trece frumos. Aflăm că albanezii nu sunt nici turci și nici musulmani – religia nu le-o putem verifica, dar turci sunt cu siguranță, indiferent de cât neagă ei. Suntem plăcut surprinși de ospitalitatea lor și de cât de prietenos se poartă cu noi. Cumva, parcă pot observa complexul celui care se simte inferior, dar care încearcă din răsputeri să păstreze aparențele.

Musafirii – prieteni de familie care au locuit timp de 20 de ani în Canada – sunt, într-un fel, cei care salvează situația. Engleza lor perfectă și modul în care mediază discuția între noi și gazde ne este de mare ajutor. În plus, ne fac un rezumat amplu a tot ceea ce trebuie să știm despre țara pe care urmează să o traversăm, astfel încât o să plecăm la drum privind totul prin alți ochi. Realizez, privind în urmă, că nu ne-ar fi prins rău o astfel de introducere în cultura locală în fiecare din țările vizitate; ba din contră, cred că am fi ajuns să apreciem mai mult și mai profund experiențele trăite.

– Cum vi se pare Albania? Dar oamenii? ne întreabă aceștia, înainte să se retragă.

Ce să le spunem? Căci sinceri, clar, nu putem să fim! Cum să le povestim că prima impresie nu e deloc încurajatoare? Adevărul e că deocamdată e mai mult neplăcut decât bine: ne deranjează gunoaiele și drumurile extrem de proaste la fiecare pas. Oamenii ne stresează, căci salută obsesiv și claxonează într-atât că ne scot din fire. În plus, șoferii merg atât de haotic, încât ne temem de repercursiuni neplăcute atât pentru noi,

cât și pentru alții. Cumva, simțim că am ajuns într-o țară în care regulile nu sunt decât ca să fie. Și nu ne simțim tocmai în siguranță, străbătând-o.

– Ne place! răspundem, totuși.

Și adăugăm o propoziție mai aproape de ceea ce vor ei să audă, dar păstrându-ne, într-un fel, dreptul la opinie:

– Aveți o atmosferă specifică, pe care n-am mai întâlnit-o până acum!

Odată cu împuținarea oamenilor din jurul mesei, vine și rândul stomacurilor noastre să se umple. Ni s-au gătit paste, dar ne bucurăm și de brânză, roșii și legume. În ciuda foamei ca de trei zile ce ne dă ghes, înghițiturile se duc cu noduri, căci întreaga familie – părinții, adolescentul cu engleza, sora mai mare a acestuia, băiețelul ei și unul dintre vecini – ne privesc fără pic de reținere.

Cu zâmbete sătule pe buze, ne retragem către adăpostul nostru pentru somn. E aproape miezul nopții, iar ziua următoare vrem să plecăm devreme, deși știm că nu prea o să ne iasă – ni s-a promis micul dejun, deci o să dureze.

Dormim neîntorși, dar prima oră a zilei ne prinde deja cu gurile pline. Micul dejun e delicios, dar parcă nu pot mânca atât cât mi-aș dori. Într-un fel, ceva mă reține de la a mânca pe săturate.

Mulțumim pentru mâncare, atmosferă și ospitalitate și pornim către Tirana. Dacă totul merge conform planului, ziua următoare ar trebui să fim deja în Macedonia.

După o jumătate de zi parcursă în aceleași condiții: trafic infernal, praf, gunoaie și claxoane nesfârșite, ajungem la o bucată de autostradă. Poliția nu ne oprește – deși semnele ne interzic accesul – și bine face, căci abia aici putem circula și noi în condiții civilizate. Șoseaua oricum nu e autostradă decât prin prisma celor două benzi și a scuarului, căci în rest niciunul din standardele necesare nu sunt respectate. Întâlnim localnici bicicliști, căruțe și chiar pietoni, dar ne bucură banda de urgență ce ne aparține în totalitate. În sfârșit, suntem depășiți la distanță regulamentară, iar claxoanele de salut și atenționare se mai liniștesc puțin.

Tirana ne lasă fără glas încă de la periferie, dar nu printr-o frumusețe deosebită, ci prin aceeași dezordine caracteristică țării. Totuși, nu pot să nu recunosc, haosul acesta albanez îmi place, într-un fel. Cam așa îmi imaginez eu Asia și Orientul, deci, fiind aici, simt că am ocazia să gust puțin din acele locuri îndepărtate.

Pietoni, mașini, biciclete, oameni cu cărucioare sau căruțe, camioane și autobuze, toate se înghesuie pe aceleași străzi deja prea pline ale orașului, încercând să-și croiască o cale chiar și acolo unde aceasta nu există. Pare că există o singură lege pe care toată lumea o respectă: legea celui mai puternic. Cumva, vedem cum neputința în fața celuilalt e singurul aspect care mai ține lucrurile în frâu, cât de cât măcar.

Cu nervii întinși din cauza împărțirii atenției către mulțimea de factori perturbatori, sosim în centrul capitalei. Bulevardul principal ne atrage atenția. E mai îngrijit decât

celelalte, dar în rest nu sunt multe de văzut. Concentrate în jurul unui mic parc, clădirile istorice și-au găsit toate adăpostul în inima orașului. Vizităm o catedrală ortodoxă construită în stil bizantin, o raritate într-o țară împărțită între catolici și musulmani, iar apoi pășim pentru prima dată într-o moschee. Nu e extraordinară clădirea acesteia, dar atmosfera mi se pare deosebită: covoarele sunt moi, tavanul și pereții reflectă un motiv artistic islamic, iar oamenii, deși se poartă trivial, manifestă un fel de respect ascuns. Ieșind, realizez cât de marcantă e întâlnirea dintre civilizații, culturi și religii și cât de mult se poate umple sufletul în urma unor astfel de experiențe. Păcat că, ocupați să ne trăim viețile în locurile în care ne-am născut, nu avem suficiente ocazii în care să-i cunoaștem pe ceilalți.

Porniți pe același bulevard larg, lăsăm Tirana în spate. Ne simțim obosiți, iar gâturile ne sunt uscate de la atât fum și praf. Un mesaj de pe una din universitățile orașului ne rămâne în minte, ca o călăuză nu pentru drum, ci pentru viață: „Dream bigger, learn better, shine brighter!”[40]

Peste munți, ploaia își revarsă domoală potopul.

Albania – Celelalte impresii

Drumul spre Elbasan ne deschide poarta către o altfel de Albanie: mai muntoasă, mai curată, mai prietenoasă. Pe scurt: descoperim o Albanie nebănuită.

40 Visează mai măreț, învață mai bine, strălucește mai puternic!

Cățărarea începe imediat ce părăsim artera principală și nu este deloc de neglijat. Rămân în urmă constant, căci Evelin și Philipp urcă într-un ritm mai alert și mai susținut. Din când în când, ne regrupăm, dar simt cum oboseala e tot mai prezentă; știu că nu pot ține pasul.

– Așa aș lua-o prin tunel! le spun băieților la intersecția dintre șoseaua principală și drumul pe care îl urmăm.

Bicicletele sunt interzise și aici, dar moralul nu mă ajută deloc în a-mi dori să urc muntele prin forțe proprii. Aș fi dispus să risc, măcar pentru aventură dacă nu pentru scutirea de efort, încă o intrare pe autostradă.

– Eu nu mă bag! îmi răspunde Philipp. Mă duc înainte, vreau să termin cățărarea până la sfârșitul zilei!

Și, fără niciun alt cuvânt, pleacă. Nu știm dacă o să ne aștepte sau o să ne regăsim ulterior, iar mijloace de comunicare nu avem.

– Ce facem? întreabă și Evelin. Eu zic să lăsăm autostrada cu treaba ei... Cine știe cât e de lung tunelul? Și mai e și în urcare…

Oftez cu toată ființa.

– Bine, fie, hai să mergem! Măcar peisajele vor fi mai spectaculoase de sus.

Dar, spunând aceste vorbe doar ca să îmi fac curaj, habar nu am de minunățiile pe care urmează să le întâlnim.

Sunt unele clipe când ai impresia că, dacă mai faci chiar și un singur pas, ai să te prăbușești. Și nu contează cât de mare e pasul sau în ce direcție e îndreptat, psihicul pur și simplu se opune oricărei soluții. Totuși, atunci când nu ai de ales – sau, din contră, când alegi să treci peste – descoperi că încă se mai poate.

Cu alte ocazii, însă, primești o doză de motivație din exterior care te face să uiți de groapa în care te zbăteai cu doar câteva momente mai devreme. Și, fie că aceasta vine de la un prieten care îți e aproape, fie că vine de la natura care te înconjoară, important e că puterea de care aveai nevoie ca să mergi mai departe îți redevine accesibilă.

Așa și eu, simt că drumul ce tot șerpuiește către creastă mă ridică din picajul în care mă găsesc, amintintu-mi că pot mai mult decât cred și că, până la urmă, totul e doar o chestiune de timp. Răcoarea serii mă revigorează, iar foșnetul pădurii îmi amintește de ce am ales să fac o astfel de călătorie: pentru a surprinde lumea cât mai aproape de starea ei inițială, nepătată. Cu fiecare pedală, respir profund, realizând că au trecut multe zile de când nu mi-am mai lăsat corpul și sufletul să simtă fiecare particulă de frumos din jur.

După o succesiune de serpentine, îl ajungem pe Philipp din urmă – stă la taclale cu un cicloturist. Salutăm, ne introducem și schimbăm un minim de impresii și păreri. Când călătorești, se creează un fel de ritual a ceea ce trebuie neapărat să spui în diverse situații. Acum numele, țara și traseul pe scurt, par a fi suficiente.

E tot din Germania, are o super bicicletă și se întoarce tocmai din Iran. E pe drumuri de mai bine de 4 luni și, surprinzător poate, a vizitat și România. Cu toate acestea, este aproape prea plictisit și obosit psihic ca să mai continuie. Există, se pare, o limită și pentru călătoritul acesta *fără rost* prin lume.

Soarele tocmai se pregătește de apus când ieșim noi pe vârf...nici că se putea sincronizare mai bună! Munții sunt scăldați în diferite tonuri de umbre, în timp ce ultimele raze ne mângâie gingaș chipurile. Relieful e încrețit cât vezi cu ochii, că nici nu știu dacă această mare de creste, verde și păduri își găsește capătul vreodată. Poate doar în propriile suflete, atunci când ne oprim din a urmări frumosul de pe lume.

Urmând curba de nivel, mă pierd printre gânduri și impresii. E fantastică diferența între Albania de până acum, cea din vale, și cea actuală, de pe coama muntelui. Privind în jur, nimic nu amintește de aglomerația, gălăgia, haosul și mizeria obișnuite. Totul e calm, liniștit, plin de pace și încărcat de o atmosferă aparte.

La coborâre, oprim să cerem permisiunea de a rămâne peste noapte la marginea unui cătun, la adăpostul unei case în construcție. Găsim și o sursă de apă în curtea unui localnic, așa că seara se anunță perfectă. Pentru că încă e devreme, merg să petrec ceva timp cu copiii satului. Se joacă volei. Câțiva rup un minim de cuvinte în engleză, așa că ne găsim un tărâm comun pe care să relaționăm.

– How do you like Albania?[41] vine întrebarea de la una din fetele mai mari, cea mai pricepută atât la joc, cât și la discutat.

– O iubesc! pot acum să răspund, cu un zâmbet sincer pe buze.

Pentru că exact așa este! Ori că m-am obișnuit cu mersul lucrurilor pe aici, ori că această după-amiază prin munții din jurul Tiranei mi-a deschis ochii asupra frumuseții țării, cert e că impresia cu privire la Albania e cu totul alta: e o țară într-adevăr specială, care merită să fie descoperită. Din păcate, după cum ne povesteau gazdele noastre din seara anterioară, majoritatea turiștilor străini vin din Kosovo sau Muntenegru și prea puțini din restul Europei, așa că totul rămâne aproape în necunoscut.

Jocul și relaționarea cu puștii albanezi mă relaxează, simt cum mă încarc din energia lor. Aud cuvinte care sună *românește* – gen *haide!* – dar mi se spune că vin din limba turcă și că se folosesc doar în medii familiare. Totuși, e o experiență unică să vezi cum se leagă cuvintele din propria limbă cu cele ale țărilor pe care le vizitezi.

Întunericul gonește ceata de copii de pe pajiștea ascunsă printre măslini, lăsându-ne în urmă doar cu liniștea. Oare cum de nu i-a răpit tehnologia și pe ei? Sau în Albania lucrurile sunt puțin decalate, tranziția efectuându-se mai greu? Totuși, i-am văzut pe mulți cu telefoane inteligente și performante, dar nu păreau să-și fi uitat copilăria. Cumva, au plecat lăsându-mi

41 Ce părere ai despre Albania?

impresia că au înțeles că a da naturalul pe virtual înseamnă, din start, o afacere pierdută. Poate de aici și fericirea de pe chipurile lor... Cine știe!

De dormit, dormim iarăși afară. Din păcate, țânțarii ne transformă visul acestei nopți de vară într-un coșmar. Mă cert serios cu Evelin pe motiv că nu îl las să pună cortul lângă mine. Somnul îmi e sacadat și doar pe jumătate. Simt cum clipele abia se scurg. Dacă aș întinde mâna, le-aș atinge.

Spre dimineață, nu mai rezist și adopt soluția lui Philipp: montez cortul. Răbufnirea lui Evelin se varsă întreagă asupra mea. Refuză să intre, deși nu a închis ochii nici măcar un minut noaptea trecută. Ambiția e mai puternică, se pare.

O zi solitară

Tocmai când somnul devenise dulce, mă trezesc. Philipp și Evelin sunt cauza, căci tot stau de vorbă în timpul pregătirii micului dejun. Obosit ca și când n-aș fi dormit deloc, ies să spun *bună dimineața* soarelui. Țânțarii, puhoi pe întuneric, acum lipsesc cu desăvârșire. Philipp e împăcat cu orele puține de somn, dar supărarea se citește pe fața fratelui meu. Mă consideră și vinovat și responsabil pentru nesomnul lui.

Ziua începe cu o coborâre plăcută până în Elbasan. Orașul nu diferă cu nimic de celelalte: ca să scapi cu viață ai nevoie de o atenție sporită, o vigilență nemaiîntâlnită și o doză serioasă de noroc. Cel puțin, asta e senzația care ne bântuie încă de la graniță.

Lăsând în urmă nucleul de civilizație, drumul începe să urce pe valea unui râu, iar eu îmi reiau locul obișnuit din coadă. Starea fizică proastă din ziua anterioară se pare că are de gând să mai dureze. Urcările sunt, de fapt, doar scurte treceri ale unor dealuri. Mergem în amonte pe valea unui râu fără să câștigăm prea mult în altitudine. Totuși, pantele sunt suficient de dure încât să stoarcă din mine și ultimii stropi de energie. Kilometrii se succed obosiți, vrând parcă să își arate empatia pe care mi-o manifestă. Oare ei nu știu că situația e tocmai invers?

Într-o benzinărie, Philipp se întinde la o cafea, iar noi profităm să ne mai spălăm din haine. Toaletele sunt impecabile, placate cu marmură, strălucesc de curățenie și au chiar și dușuri. După ele, nu ai ghici niciodată țara în care te afli.

Revenit în șa, rămân iarăși singur cu propriile gânduri. M-am consolat deja cu situația și nu pot să zic că îmi prinde chiar rău pedalatul acesta solitar. Abia văd cum ar fi fost dacă aș fi făcut călătoria doar eu și cu mine.

Philipp și Evelin mă așteaptă din când în când, dar aproape de fiecare dată pleacă înainte să apuc să mă odihnesc. Nu mă mai grăbesc să-i prind, ci profit de liniște să îmi pun ordine în minte și să mă bucur de peisaj. Suntem iarăși printre munți, iar pacea din atmosferă pare să își găsească ecoul în fiecare din ungherele sufletului.

Nu-mi vine să cred, dar aventura noastră e aproape terminată. Mai avem de străbătut Macedonia și Kosovo și apoi nu ne mai rămâne decât drumul cu mașina până acasă. Privesc

în urmă, dar nu reușesc să realizez când a trecut timpul. Unde s-or grăbi așa clipele, de zor? Căci nici nu apuci să pui mâna pe ele, ca să le așezi, cu grijă, la păstrare, că și-au și luat zborul spre infinit. Noroc cu amintirile că mai îndulcesc durerea efemerității...

Prin fața ochilor, nu îmi trece nici apa râului sclipind zglobie în soare, nici pădurile de pe creste și nici drumul aruncat, în silă, pe dealuri. Prin fața ochilor îmi trec amintiri. Amintiri mai vechi, care își fac loc cu greu din sertarele acoperite de praf și uitare, amestecate cu poveștile recente ale pașilor tremurați pe cărare. Revăd, ca și când aș trăi a doua oară, succesiunea zilelor de călătorie. Îmi amintesc de ploile din Serbia, de frumusețea Sloveniei și de măreția Alpilor. Nu uit nici de îngrijita Elveție și nici de acoperișul de gheață al Europei: Mont Blanc-ul. Câmpiile nesfârșite ale Italiei industriale îmi aleargă prin minte și ele, pentru ca mai apoi să facă loc coastei Croate și munților din Balcani. Treptat, trecutul mă prinde din urmă. Înțeleg, pedalând solitar printr-o țară atât de străină, că asta înseamnă o viață împlinită: să trăiești în așa fel încât în viitor să nu îți fie frică de ce-a fost.

În Librazhd facem ultimele cumpărături din Albania. Prețurile la alimentele locale și fructe sunt atât de mici, încât nu țin deloc socoteala banilor. Și așa nu înțeleg cât costă un produs: dau atât cât mi se cere, fără mofturi.

La brutărie, Philipp oferă faza zilei:

– Sunt cu carne? încearcă el să afle, prin semne, ingredientele unor pateuri bine coapte.

Vânzătorul îl privește cu un zâmbet sec și îi răspunde, dând a nedumerire din umeri, cu o serie de sunete care habar nu avem ce înseamnă.

– Aaaa…?!?

Dar Philipp nu se dă bătut, ci din contră, trece la nivelul următor:

– Muuu? Behehe?

Și începe să imite, pe cât posibil, diferitele soiuri de animale. Brusc, fața brutarului se luminează – fericit că a înțeles care e nedumerirea – și indică energic care produse sunt cu carne și care nu. Când vine clipa socotelilor, acestea se efectuează în singurul mod posibil: pui toți banii pe tejghea și lași decizia la mărinimia omului.

Încărcați cu suficientă mâncare cât să ne ajungă pentru următoarele două zile, ne continuăm traseul către Macedonia. Istoria se repetă: băieții o iau constant înainte, iar eu rămân, încet și sigur, în urmă. Ei sunt angrenați într-o discuție tehnică despre biciclete de tură și chestii de mecanică, iar eu mă împart între vise și speranțe. Cumva, sfoara ruptă înainte de oraș se reînoadă, iar gândurile reîncep să alerge.

Înțeleg că trebuie să învăț să trăiesc iarăși normal, așa cum face toată lumea. Trebuie să uit de dorințe și de toate planurile cu frică întocmite, pentru că nu, nu se cade altfel.

Mă simt înstrăinat. Și de mine, dar mai ales de viața care mă așteaptă. Urăsc rutina, dar, totuși, 90% din zile mi se repetă. Și mi-e teamă că o să dureze la infinit. Și nu vreau.

Căci un trai cu evadări de genul acesta știu că nu e decât o amăgire. E aceeași minciună, deși în altă formă, care ni se tot servește: mâine, în weekend, la vară. Sau cândva. Sau altă dată. De fapt, e vorba de niciodată. Pentru că ceea ce nu trăiești la timp, degeaba trăiești la un moment nepotrivit. Are și universul legile și sincronizările lui. Cu atât mai mult, noi, oamenii, le avem pe ale noastre. De asta, uneori așteptările pot fi fatale.

Cățărarea care îmi apare în față mă readuce cu picioarele în prezent. Pâna una alta, acesta e cel mai important. Viitorul mai are de așteptat. Încă mai am câteva zile de libertate. Philipp și Evelin sunt deja departe, dar eu urc liniștit și mă opresc des pentru poze. Îmi place lipsa stresului, deși, în același timp, mă simt inconfortabil știind că încetinesc grupul. Totuși, relaxarea câștigă – oricum mă vor aștepta în vârf – așa că îmi văd în continuare de treburi.

La capătul a 6 kilometri ce mi-au părut ani-lumină, sosesc în benzinăria din vârful pasului. Băieții mănâncă deja. De aici, drumurile noastre urmează să se despartă: Philipp spre Grecia, noi spre Macedonia. După câteva poze și după ce schimbăm adresele de e-mail, ne vedem fiecare de propria călătorie: el spre sud, noi spre nord. De acum înainte, ne vor rămâne doar amintirile clipelor petrecute împreună.

Pentru noi, urcarea mai continuă un timp, dar deja putem vedea lacul Ohrid spre care o să coborâm curând. Granița este aproape și în nici jumătate de oră ajungem. Un bătrânel, tot

pe bicicletă, ne ia la întrebări, într-un amestec de engleză și semne bine gesticulate:

– De unde sunteți?

– România! îi răspundem noi.

– Aaa! exclamă acesta.

Și adaugă:

– In Romania: „Ce faci? Bine!” In Macedonski: „Ți fați? Ghini!”

Râdem cu gura până la urechi, ni se pare izbitoare asemănarea cu unele din dialectele de pe la noi. Bătrânelul zâmbește și el, ne spune vârsta: peste 60 de ani, și își continuă drumul către casă.

Încă mirându-ne, ne luăm pașapoartele și pornim către mai departe.

– Trebuie că o să ne placă în Macedonia! ne spunem, cu glas tare.

Și, cu satisfacție și în suflete, nu doar pe buze, ne avântăm către înainte.

CAPITOLUL 12 – MACEDONIA AȘTEPTĂRILOR ÎNȘELATE

Abia am coborât lângă lac, că seara ne și prinde din urmă. Ne-am întins la cules de prune și mere din livezi, iar acum plătim prețul. Campăm pe un câmp proaspăt treierat, sub o lună de zile mari. Strălucirea îi e așa de puternică, că putem vedea totul în jur la sute de metri distanță.

Deși opriți la marginea unui sat, noaptea trece fără evenimente. Ne trezim odihniți și cu moralul pe val. Asta deși am lăsat apele în urmă și ne avântăm spre munți de pădure.

Macedonia mă surprinde. Mă așteptam să găsesc o altfel de Grecie, dar descopăr o țară musulmană, cu vegetație ca în România și cu o limbă scrisă în chirilice. Seamănă mai mult a Rusia, parcă. Nivelul de trai, însă, nu se dezminte de cel clasic balcanic: așezări sărăcăcioase, drumuri ce lasă de dorit și prețuri foarte acceptabile. Totuși, se construiește masiv, semn că se încearcă un mers spre mai bine.

Nu știm profilul traseului și nici nu suntem în măsură să facem mofturi. Vrem să ajungem la Skopje cât mai curând cu

putință, dar fără să sacrificăm peisajele și vizitatul. Din păcate, totul e mai mult pustiu. Mergem cu orele printre păduri fără să dăm de sate sau de oameni.

La prânz, oprim într-o benzinărie să ne refacem forțele. Dintr-un microbuz, un puști de 13-14 ani gonește direct spre mine. Seamănă a turc deși, dacă l-aș întreba, sigur ar nega cu maximă hotărâre. Mă întreabă ceva, dar nici să ghicesc nu sunt în stare, așa ciudat le sună limba!

– English? Do you speak English?[42] îi răspund eu, încercând să stabilim un front comun.

– De unde sunteți? leagă el, cu greu, o propoziție.

– România! îi spun, adăugând: dar venim din Franța.

– *Crîc? I want to crîc!* izbucnește el rugător către mine.

– Do you want...what?[43] încerc eu să nu fac pe egoistul.

– *Crîc! Crîc!* continuă el, în timp ce arată hotărât spre bicicleta mea încărcată de bagaje.

Mă uit la el înfășat în nedumerire, zâmbindu-i a necunoștință de cauză. Orice ar însemna *crîcul* lui, de bicicletă nici nu se pune problema să se atingă!

Dar nu renunță, ci își cheamă și prietenii, continuând să repete aceleași două-trei propoziții din care nu înțeleg decât cuvântul cu pricina. Într-un final, ghicesc că mă roagă să îl las să se plimbe puțin, dar refuz categoric; cu atâtea bagaje, sigur

42 Engleză? Vorbești engleză?
43 Vrei...ce anume?

ar descoperi că mersul pe bicicletă nu e atât de ușor cum are el impresia.

După doar câțiva kilometri, drumul european devine autostradă. Există o stație de taxare unde merg să întreb dacă avem alte opțiuni la îndemână. Mi se comunică simplu că e permis cu bicicleta și că da, acela e drumul spre capitală. Până la Tetovo mergem nederanjați pe șoseaua ce pare construită dintr-o bucată, cu rigla. De acolo, însă, traficul se întețește. Putem simți curentul mașinilor ce ne depășesc în goana lor. Printr-un loc pe unde gardul de protecție e rupt, ieșim, cărând bicicletele peste balustradă și obstacole. Varianta aceasta secundară e vizibil mai proastă, dar măcar ne simțim în siguranță.

Pentru că nu avem șanse să ajungem în Skopje în timp util, începem să ne căutăm un loc unde să oprim. Mizeria e însă prea multă, iar ogoarele sunt toate îngrădite, așa că suntem obligați să mai continuăm. Dar kilometrii se tot duc și orașul se tot apropie cu noi încă pe biciclete. Într-o grădină, zăresc pe cineva și merg să-l întreb de campare. Ne înțelegem doar prin semne, dar primim acordul fără nicio problemă. Suntem nevoiți să așteptăm să-și termine treburile cu muncitorii pe câmp, dar apoi avem tot locul doar pentru noi. Printre umbrele amurgului, montăm cortul și ne întindem la masă. Savurăm nu doar mâncarea, ci și penultima noastră seară pe drumuri.

Sub lumina albicioasă a lunii, mai zăbovesc în aerul răcoros al serii. Chiar și aici, în sud, se simte respirația friguroasă a toamnei ce se apropie. Îmi iau jurnalul și încep să

notez cuvintele sub formă de punct final de călătorie. Ziua ce o să vină o să fie ultima.

Respir adânc și privesc recunoscător către cer. Înțeleg că sunt norocos că pot să fiu în acest loc – pe un ogor treierat în Macedonia – exact la acest moment în timp. Și ce dacă tabloul exterior nu are, în sine, nimic special care să se întipărească în suflet? Și ce dacă m-am învățat să gonesc după spectaculos și ieșit din comun? Important e prezentul, iar prezentul de acum îmi place atât de tare...

Respir iarăși, cu nesaț, ca pentru ultima dată, lăsându-mi plămânii să se inunde cu puritate. Vreau să-mi continui culesul de gânduri, dar glasul imamului chemând credincioșii la ultima rugăciune a zilei mă trezește din visare. Mă sperie cumplit, de fapt.

E o noapte pustie în care luna tronează peste nicăieri. Realizez, ca o concluzie, că tabloul acesta este special tocmai datorită lipsei de neobișnuit. Înțeleg, a nu știu câta oară în ultima lună, că adevăratele momente remarcabile se nasc din contexte pline de banalitate. Cu buzele pecetluite, dar cu sufletul izbucnind în urale, sunt martorul unei astfel de nașteri de unicitate.

Același imam ne tulbură somnul la nici 5 dimineața. Oare se trezește cineva să-și facă rugăciunile așa devreme în noapte? Căci religia, indiferent care ar fi aceasta, a ajuns să joace un rol tot mai lipsit de importanță în societatea de astăzi. Iar noi, ca indivizi, am ajuns atât de îndepărtați de Divinitate, încât riscăm să ne pierdem și ultimele fărâme de spiritualitate.

Punem accentul pe tradiții, ritualuri sau aparențe, uitând aspectele esențiale ca: iubirea, bunătatea, compasiunea sau umilința.

În Skopje ne facem intrarea pe un bulevard larg, aerisit, cu câte patru benzi pe sens. Orașul nu pare capitală, ci doar o așezare de provincie mai mare. E liber și aranjat. Poate că și week-end-ul e de vină într-o măsură, dar cu siguranță că macedonenii au înțeles că un oraș se contruiește pentru oameni în primul rând și mai apoi pentru mașini și altele.

Centrul ne uimește peste măsură, deși se renovează peste tot. Piața centrală, înconjurată de clădiri istorice mascate de schele și macarale, e locul întâlnirii prezentului cu trecutul. În mijloc, tronează și astăzi ca în vremurile apuse, Alexandru Macedon călare pe calul său ridicat în două picioare. Privindu-l, parcă poți să-i citești pe chip efortul strunirii bidiviului, dar și urmele lăsate de conducerea unui imperiu. Statuia nu e doar falnică și maiestoasă în construcția sa, ci e și revelatoare: detaliile sunt atât de atent lucrate, încât trecerea timpului pare că și-a pierdut din putere, adunând istoria în aceeași grămadă.

De jur împrejur, fântâni artenziene dansează ritmic în razele soarelui. Copiii aleargă nestingheriți printre jeturile de apă, vrând parcă să ne amintească cum arată fericirea. Căci noi, adulții, am cam uitat-o. O căutăm prea disperați ca să mai avem timp și pentru ea.

Albia Vardarului – râul ce străbate orașul – este răscolită fără milă de tot felul de utilaje. Progresul cere și el sacrificii. Podul ce traversează această întreagă rană supurând a apă și

noroi ne poartă către Kale, cetatea ce domină întreg tabloul urban. Lucrurile sunt liniștite acum, dar rămășițele zidurilor ne arată clar că nu au fost dintotdeauna astfel, ci că au existat și perioade mai tulburi pentru crestele acestui deal macedonean.

Pe drumul spre ieșire, încurcăm străzile și ne trezim într-o mahala dezolantă, de unde fugim, cât mai repede, de sub căutăturile dubioase ale locuitorilor. Orice loc și orice persoană are și o față mai puțin plăcută, ascunsă de obicei, de privirile curioase ale necunoscuților, iar capitala Macedoniei nu face excepție.

Ne îndreptăm spre Kosovo, ultima țară de pe lista acestei veri și singura în care intrăm cu inima puțin strânsă de îndoială și teamă. Nu știm ce ne așteaptă. Suntem, însă, curioși să aflăm.

CAPITOLUL 13 – KOSOVO ÎN HAINE DE PACE

La vamă formalitățile se desfășoară relativ repede, ceea ce ne prinde numai bine, căci suntem într-un fel de cursă cu timpul. Nu vreau să petrecem noaptea decât în Serbia, dar până acolo mai avem aproape 70 de kilometri, deci trebuie să ne grăbim simțitor.

La prima vedere, Kosovo nu are nimic ieșit din comun, deși abia și-a câștigat independența în urma unui război lung și sângeros. Totul a început în 1996, cu un conflict intre *Armata de eliberare din Kosovo* și forțele sârbești. Acesta a durat până în 1999, când NATO, principalul susținător al albanezilor din Kosovo, decide să intervină direct. În urma unor bombardamente masive ale trupelor aliate, războiul se încheie. În teorie, cel puțin. Noul stat își declară independența abia în februarie 2008, dar mașini ale trupelor KFOR[44] încă patrulează pe străzi, având grijă de echilibrul acesta fragil din regiune. Serbia nu acceptă pierderea acestui teritoriu, granițele între cele două state fiind semi-deschise, trecerile realizându-se cu dificultate sau deloc. Nici noi nu știm sigur dacă vom

44 Kosovo Force, trupele NATO de menținere a păcii.

putea ajunge pe teritoriu sârbesc sau dacă nu cumva vom fi trimiși în Muntenegru sau Macedonia, dar nu ne rămâne altceva de făcut decât să mergem înainte.

Defileul pe care îl străbatem încă de la intrarea în țară, în Kacanik lasă locul unei depresiuni largi, încă brăzdată cu urme de verde. Odată cu apropierea noastră de Prishtina, zonele muntoase par să se depărteze tot mai tare, pierzându-se la orizonturi. Urmele luptelor nu se mai văd – locurile par liniștite, iar oamenii arată fericiți. Doar pe semnele de circulație mai apare ura, căci numele localităților sunt scrise și în albaneză și în sârbă, dar nicăieri nu sunt lizibile ambele, în același timp. Constrânși de autorități și NATO, acesta e singurul război ce a supraviețuit pe ruinele vechiului focar, deși ranchiuna din sufletele oamenilor nu are nevoie decât de o scânteie ca să reizbucnească la fel de violentă ca în trecutul nu atât de îndepărtat.

Pe drumul spre Prishtina, lui Evelin i se face rău și suntem nevoiți să ne oprim des, înjumătățindu-ne viteza de deplasare. Insistă să campăm imediat ce trecem de capitală, dar nu vreau să riscăm o noapte în Kosovo, așa că îl forțez să mergem înainte.

Capitala kosovară se scăldă în auriul apusului de soare exact când noi ne facem intrarea printre blocuri și clădiri. Totul este nou construit, iar orașul pare extrem de îngrijit și aranjat. Cel puțin, așa îl vedem noi de pe biciclete, căci nu avem când să ne oprim să-l vizităm – noaptea bate insistent la ușă. Nu apucăm să zărim decât monumente la margine de drum,

sau, din când în când, statui comemoratoare a cine știe căror evenimente din timpul războiului. Căci aici, în Kosovo, totul are o nuanță de conflict. Cumva, distrugerea și moartea strigă de dincolo de clădirile construite în stil occidental și vopsite în culori țipătoare. Betonul pare singurul martor conștient al faptelor trecute, deși, cu siguranță, fiecare persoană de pe stradă ar avea o poveste proprie de împărtășit curioșilor, odată solicitată. Totuși, ce e cert e că adevăratele istorii vor rămâne, pentru omul de rând, pentru totdeauna ascunse.

Urmăm direcția Belgrad, dar un Belgrad tăiat cu vopsea neagră pe indicatoarele rutiere. Legăturile între cele două popoare sunt atât de rupte, încât pare că nimic nu va putea să le înnoade vreodată. Sârbii, minoritari astăzi, se mulțumesc să fie tolerați. Elementele culturale ale acestora încă sunt apărate cu arma de armatele europene. Albanezii visează la o unire cu patria mamă, Albania. Abia atunci și-ar considera misiunea îndeplinită, când cele două teritorii vor fi unite și sub aceeași hartă, nu numai sub același steag însângerat de lupte și revolte.[45]

Odată cu lăsarea întunericului, călătoria devine o adevărată provocare. Drumul se aglomerează excesiv, atât cu mașini, cât și cu oameni. Zgomotul de fond ne obosește și mai tare psihic, iar străzile neiluminate și necunoscutul ascuns în întuneric ne face să stăm, tot timpul, încordați la maximum.

45 Deși steagul oficial al Republicii Kosovo este diferit de cel al Albaniei, acesta nu este folosit decât de oficiali, oamenii de rând alegând să ancoreze drapelul albanez roșu cu vultur negru.

Din când în când, oameni strigă de pe margine. Nu-i vedem, nu-i salutăm, nu-i băgăm în seamă. Tot ce vrem e să ajungem la graniță, deși suntem conștienți de problemele pe care le-am putea întâmpina și acolo. Evelin insistă să ne oprim, dar acum totul pare și mai periculos, așa că nici măcar nu îl iau în seamă. Într-un gest prea puțin conștientizat, strecor briceagul în buzunar – nu că mi-ar fi de mare folos în această țară unde probabil că armele încă circulă cu regularitate, dar un minim de confort mental nu strică.

– Dacă nu ajungem în 5 kilometri, eu nu mai continui! îmi spune Evelin pe un ton hotărât.

Pare că și-a cântărit decizia îndelung și că nimic nu-l va da înapoi, dar intru în conversație ca să treacă timpul mai repede, măcar:

– Și ce ai de gând să faci? Să rămâi în pustietatea asta?

– Da, exact! Punem cortul undeva și dormim, ce atâta filozofie? Oricum nu avem un loc fix unde să ne întâlnim cu ai noștri!

– Ai avea curaj să petreci noaptea aici? Ai uitat de cât de tare ți se bagă oamenii în suflet? Știi doar că trebuie să ajungem și că nu poate fi departe!

– Da, știu! Dar nu vezi că parcă vama asta e la capătul lumii?

Și cu aceste ultime cuvinte, ne învăluim iarăși în tăcere. Doar luna sângerie, abia răsărită de după deal, parcă ar vrea

să ne vorbească, dar nu poate. Sau urechile noastre nu sunt pregătite să asculte, totuși.

După aproape o veșnicie, zărim proiectoarele punctului de trecere a graniței. Curând, dăm de vânzători ambulanți și de TIR-uri ce își așteaptă, lipsite de speranță, rândul. Vama are propriul fus orar, în care liniștea și odihna par să nu își găsească locul, dar și propria viteză care nu pare să fie niciodată suficientă.

Folosind pașapoartele, trecem de controalele kosovare, dar suntem atenționați ca *dincolo* să ne prezentăm cu cărțile de indentitate, dacă nu vrem să fim întorși din drum. După o așteptare de câteva minute ce ni s-au părut cât niște zile lungi de vară, un polițist ne ia actele și începe să le controleze. Ne tot trece datele prin listele din calculator, dar, într-un final, ne dă aprobarea de a ne continua călătoria. Fără întrebări, fără niciunul din scenariile pe care ni le construisem și fără rugăminți, iată că eram în Serbia!

Alergați de câini, nu oprim să ne îmbrăcăm mai gros, deși realizăm că urmează o coborâre și că frigul nopții este deja pătrunzător. Prin negura densă, încercăm să ne găsim un loc de campare, dar pădurea nu ne oferă nicio opțiune. Abia la marginea primei localități – un sat format din câteva case izolate – descoperim o poiană ce pare suficient de potrivită la această oră din noapte.

În câteva minute totul este gata, iar Evelin sare peste mâncare direct în sacul de dormit. Pe mine mă mai reține stelele la povești, dar frigul reușește, până la urmă, să mă bage la

adăpost. E trecut de 22:00 și tot ce vreau e să dorm. Scurtez jurnalul, trecând peste reflecțiile de sfârșit definitiv de tură, și mă bag la somn. După 150 de kilometri, nimic nu se simte mai bine!

NU DOAR O ÎNCHEIERE

E noapte. Mașinile ce vin din sens opus mă orbesc constant, făcându-mă să încetinesc. Sunt la volan, conduc spre casă. În mașină sunt singurul treaz cu adevărat, Evelin și părinții oscilând între reprize de somn și de conștiență. Îmi convine de minune, însă, căci abia apuc să reflectez la zilele scurse. Pe bicicletă fiind, deși timp în care mintea să zboare e mai mult decât suficient, subiectele sunt predominant altele și nu atât călătoria. Acum, mă interesează retrospectiva excursiei și nimic altceva.

Nu știu când s-au dus zilele. Dar știu că au rămas amintirile. Am trecut prin 13 țări. Ne-a luat 38 de zile. Am parcurs aproximativ 4.200 de kilometri. Am călătorit în puțin peste o lună cât nu au alții norocul într-o viață. Și, pentru asta, sunt recunoscător, fericit și împlinit. E frumos să-ți vezi visele devenind realitate.

Am avut dificultăți. Ne-a plouat din prima zi. Bicicletele au cedat din prima săptămână. Ne-am lovit de oboseală. Și de urcări montane interminabile. Am fost implicați în accidente ușoare. Țânțarii ne-au mâncat de vii. Vântul ne-a dărâmat de pe biciclete. Am avut nopți nedormite.

Dar nu ne-am pus niciodată problema să ne oprim.

A fost frumos. Am întâlnit oameni extraordinari cu care am împărtășit povești deosebite. Ne-am bucurat de soare, munte și mare. Am simțit vântul mângâindu-ne corpurile pe coborâri și briza mării jucându-se cu părul nostru. Am ajuns atât de departe, în locuri pe care nu le știam decât de pe hartă. Am învățat lecții de viață și am înțeles că experiența e cel mai sigur profesor.

Iar asta ne-a plăcut.

Printre amintiri, jonglez cu gândul către viitor. Am atâtea aspecte pe listă, că nici nu știu cu ce și cum să încep. Sunt conștient că visele nu stau la coadă, dar obstacolele da.

Ne-am învățat să fugim de viață pe drumul ușor. De ce nu realizăm că trebuie să o luăm pe unde ne place și ne este nouă bine, indiferent de dificultăți? Și că nu trebuie să renunțăm decât atunci când vrem noi, nu când nu mai avem dispoziție sau putere? E complicat să trăiești, se pare. Mai complicat decât credem sau am vrea noi să fie.

Totuși, nu poți să stai pe loc, asta m-a învățat bicicleta. Cumva, undeva trebuie să ajungi. Și există o singură diferență majoră între oameni: unii ajung unde vor ei, alții ajung unde îi poartă ceilalți. Iar, din păcate, visele sunt individuale. Și, de multe ori, necesită curajul de a da singur piept cu furtuna.

Că sunt un visător, am recunoscut întodeauna. Rușine că nu muncesc pentru visele mele, nu mi-a fost, însă, mereu. Dar

acum, la capătul unui drum și începutul altuia, îmi promit să am grijă de clipe. Căci timpul e tot ce am, până la urmă.

Și cum o să ai tu grijă de ele? simt cum mă întreabă un glas. O să descopăr. Pas cu pas. Pentru că niciun final nu e un sfârșit și niciun necunoscut nu e de nedescoperit.

Copyright © 2015 Bogdan Matei
www.bogdanmatei.ro

Tipărit la ZOOM Copy Center, Iași
www.zoomonline.ro